

POLSKI ZWIĄZEK MOTOROWY

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI ZARZĄDU GŁÓWNEGO
POLSKIEGO ZWIĄZKU MOTOROWEGO
W ROKU 2015**

Warszawa 2016

SPIS TREŚCI

Skład Zarządu Głównego PZM	3
Sprawozdania Głównych Komisji	
Główna Komisja Sportu Samochodowego	5
Główna Komisja Sportu Motocyklowego	17
Główna Komisja Sportu Żużlowego	23
Główna Komisja Sportu Kartingowego	30
Główna Komisja Sportów Popularnych i Turystyki	34
Główna Komisja Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego	40
Główna Komisja Pojazdów Zabytkowych	44
Główna Komisja Caravaningu	50
Sprawozdania Zespołów PZM	
Zespół Torów i Tras	55
Zespół ds. Rzecznawstwa	57
Zespół Ochrony Środowiska	59
Zespół Medyczny	61
Zespół ds. Kobiet	62
Zespół ds. Odznaczeń i Wyróżnień	64
Centrum Certyfikacji Rzecznawców PZM	65
Komisja ds. Rozdziału Środków	67
Działalność Gospodarcza	68

SKŁAD ZARZĄDU GŁÓWNEGO PZM

W okresie od 1 stycznia do 27 czerwca 2015 r. Zarząd Główny PZM pracował w następującym składzie:

Prezydium:

Andrzej Witkowski	Prezes Związku
Włodzimierz Szaniawski	Wiceprezes ds. sportowych ZG
Stanisław Reterski	Wiceprezes ds. pozasportowych ZG / Przewodniczący Główniej Komisji Sportów Popularnych i Turystyki
Michał Sikora	Wiceprezes urzędujący ZG / Przewodniczący Główniej Komisji Sportu Motocyklowego
Grzegorz Lewandowski	Skarbnik ZG
Mirosław Czub	Przewodniczący Główniej Komisji Sportu Kartingowego
Piotr Szymański	Przewodniczący Główniej Komisji Sportu Żużlowego
Robert Werle	Przewodniczący Główniej Komisji Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego
Romuald Chałas	Członek Prezydium ZG

Członkowie Zarządu:

Adam Bukaczewski
Marek Dobrowolski
Cezary Droszcz
Jacek Fifielski
Aleksander Gajewski
Andrzej Grodzki
Zdzisław Horoński
Grzegorz Jerzykowski
Eugeniusz Karczewski
Zbigniew Kogut
Elżbieta Marcinkiewicz
Stanisław Olewiński
Marek Oziębło
Paweł Pęczak
Bogusław Piątek
Przemysław Piotrowski
Jerzy Poznański
Marta Półtorak
Michał Rutkowski
Janusz Rychlak
Jarosław Strzelecki
Edward Surmacz
Krzysztof Szeszko
Piotr Tonderski
Piotr Trąbski
Krzysztof Tutak
Ryszard Wolan
Zbigniew Woźny

Zarząd Główny PZM

W wyniku wyborów dokonanych na Walnym Zgromadzeniu Delegatów PZM w dniu 27 czerwca 2015 roku oraz po ukonstytuowaniu się, skład Zarządu Głównego przedstawiał się następująco:

Prezydium:

Andrzej Witkowski	Prezes PZM
Arkadiusz Słasara	Wiceprezes ds. Samochodowych Przewodniczący Głównej Komisji Sportu Samochodowego
Michał Sikora	Wiceprezes ds. Motocyklowych Przewodniczący Głównej Komisji Sportu Motocyklowego
Grzegorz Lewandowski	Skarbnik
Piotr Szymański	Przewodniczący Głównej Komisji Sportu Żużlowego
Mirosław Czub	Przewodniczący Głównej Komisji Sportu Kartingowego
Stanisław Reterski	Przewodniczący Głównej Komisji Sportów Popularnych i Turystyki
Robert Werle	Przewodniczący Głównej Komisji Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego
Romuald Chałas	Członek Prezydium ZG
Wojciech Stępniewski	Członek Prezydium ZG

Członkowie Zarządu:

Łukasz Borowiak
Monika Budnik
Jacek Bujański
Marek Dobrowolski
Cezary Droszcz
Roman Grygianiec
Zdzisław Horoński
Ireneusz Igielski
Andrzej Krzysztofiak
Elżbieta Marcinkiewicz
Jarosław Noworól
Paweł Pęcak
Michał Rutkowski
Janusz Rychlak
Grzegorz Skiba
Jarosław Strzelecki
Krzysztof Studziński
Tadeusz Tomaszewski
Piotr Trąbski
Krzysztof Tutak
Maciej Wróbel

GLÓWNA KOMISJA SPORTU SAMOCHODOWEGO

W okresie od 1 stycznia do 28 listopada 2015 r. Główna Komisja Sportu Samochodowego pracowała w następującym składzie:

Arkadiusz Słasara	przewodniczący
Bogusław Piątek	wiceprzewodniczący
Jarosław Noworól	członek
Bartosz Bieliński	członek
Krzysztof Studziński	członek

W dniu 28 listopada 2015 r. Zarząd Główny PZM podjął uchwałę o ustaleniu nowych składów osobowych głównych komisji i zespołów PZM na okres kadencji 2015 - 2019, w wyniku której skład osobowy GKSS - po ukonstytuowaniu się - przedstawiał się następująco:

Arkadiusz Słasara	przewodniczący
Bogusław Piątek	wiceprzewodniczący
Jarosław Noworól	członek
Bartosz Bieliński	członek
Włodzimierz Szaniawski	członek
Krzysztof Studziński	członek

Działalność GKSS w sezonie 2015 stanowiła w głównej mierze kontynuację realizacji zadań programowych sportu samochodowego przyjętych na kadencję 2012 - 2015, a w szczególności w zakresie:

- cyklicznej organizacji Rajdu Polski jako rundy Rajdowych Mistrzostw Świata FIA (WRC)
- cyklicznej organizacji rundy Pucharu Świata FIA w Rajdach Terenowych (CCR WC)
- cyklicznej organizacji rundy Mistrzostw Europy FIA w Wyścigach Górskich (EHC)
- cyklicznej organizacji rundy Międzynarodowego Pucharu FIA w Wyścigach Górskich (IHCC)
- doprowadzenia do organizacji rundy Mistrzostw FIA w Wyścigach Górskich Samochodów Historycznych
- kontynuowania współpracy organizacyjnej w ramach Strefy Europy Centralnej FIA (FIA-CEZ) oraz doprowadzenia do organizacji rundy Mistrzostw FIA Strefy Europy Centralnej w Rajdach Samochodów Historycznych oraz rundy Mistrzostw FIA Strefy Europy Centralnej w Wyścigach Górskich Samochodów Historycznych
- współpracy z krajami sąsiadującymi przy organizacji połączonych rund MP i PP kilku ASN-ów
- zwiększenia obecności przedstawicieli PZM w strukturach FIA i FIA-CEZ
- wzmocnienia i rozwoju działań marketingowych i promocyjnych na rzecz sportów samochodowych
- doskonalenia oraz podwyższenia technicznego poziomu obsługi imprez
- optymalizowania oraz udoskonalania systemu licencji sędziów i zawodników
- zwiększenia liczby szkoleń, kursów i seminariów dla zawodników, trenerów, instruktorów, sędziów i organizatorów sportu samochodowego
- optymalizowania i udoskonalania regulaminów technicznych dla grup/klas narodowych i historycznych dających możliwość udziału w sportach samochodowych szerszej grupie miłośników motoryzacji
- jak najszerszego ujednoczenia warunków organizacyjnych dla imprez PZM, jak i kryteriów ich oceny oraz kontroli i ewentualnych sankcji
- standaryzacji dokumentów związanych z organizacją imprez
- bieżącej optymalizacji regulaminów sportu samochodowego, względem aktualnie panujących uwarunkowań

GKSS dołożyła wszelkich starań dla realizacji celów zawartych w ww. zadaniach programowych oraz strategii GKSS na lata 2008 - 2015, również w sezonie 2015.

Najważniejsze zawody sezonu 2015

W sezonie 2015, oprócz opisanych poniżej aktywności, GKSS kontynuowała także działania mające na celu:

- uzyskanie dla jednego z rajdów organizowanych na terenie Polski statusu rundy Mistrzostw Europy FIA w Sportowych Rajdach Samochodów Historycznych i wprowadzenie go na stałe do międzynarodowego kalendarza FIA
- uzyskanie dla jednego z wyścigów górskich organizowanych na terenie Polski statusu rundy Mistrzostw FIA w Wyścigach Górskich Samochodów Historycznych i wprowadzenie go na stałe do międzynarodowego kalendarza FIA
- stopniowy powrót zawodów Rallycross organizowanych na terenie Polski do międzynarodowego kalendarza FIA, w postaci stopniowego wprowadzania kolejnych zawodów odpowiednio do coraz wyższych rangą cykli rozgrywek, poczynając od Mistrzostw FIA Strefy Europy Centralnej w Rallycross, Europejskim Challenge w Rallycross, Mistrzostwach Europy FIA w Rallycross, a kończąc na Mistrzostwach Świata FIA w Rallycross.

Działania te będą kontynuowane także w sezonie 2016.

RAJDY

LOTOS 72. Rajd Polski

GKSS stale prowadzi działania w celu wzmocnienia pozycji Rajdu Polski w kalendarzu FIA oraz jego rozwoju i wzrostu atrakcyjności. W sezonie 2015 - między innymi - wprowadzono liczne modyfikacje w przebiegu trasy rajdu. Jednocześnie, GKSS dokłada wszelkich starań, aby utrzymać współpracę ze sponsorami tytułarnym rajdu, jak i z władzami lokalnymi, w szczególności Urzędem Miasta i Gminy Mikołajki i Urzędem Marszałkowskim Województwa Warmińsko-Mazurskiego, która to współpraca pozwoliła na zbudowanie stabilnego statusu rajdu. GKSS prowadzi także stale działania w celu pozyskania nowych, stałych partnerów dla rajdu oraz zaangażowania innych samorządów z terenu Warmii i Mazur. Priorytetem GKSS na najbliższe lata jest przedłużenie umowy z FIA oraz promotorem cyklu na kolejne trzy lata oraz utrzymanie pozycji międzynarodowej Rajdu Polski.

24. Rajd Rzeszowski

Mając na uwadze wprowadzenie Rajdu Polski do kalendarza WRC, GKSS zintensyfikowała swoje działania w celu wypełnienia luki powstałej w Rajdowych Mistrzostwach Europy FIA (ERC) innym prestiżowym rajdem rozgrywanym na terenie Polski. Mając na uwadze bardzo wysoki poziom organizacyjny Rajdu Rzeszowskiego oraz jego znakomite walory sportowe, GKSS wspólnie z władzami PZM oraz organizatorem rajdu Automobilklubem Rzeszowskim, podjęła działania w celu wprowadzenia 25. Rajdu Rzeszowskiego do kalendarza ERC. Przeprowadzone działania skutkowały odwiedzinami promotora cyklu ERC podczas 24. Rajdu Rzeszowskiego oraz jego bardzo pozytywną oceną rajdu. W toku rozmów z promotorem cyklu oraz Komisją Rajdową FIA, uzyskaliśmy dla 25. Rajdu Rzeszowskiego status rundy ERC 2016. Jednocześnie, mając na uwadze dynamiczny rozwój rajdów samochodów historycznych w Polsce, GKSS podjęła działania w celu organizacji w Polsce rundy Mistrzostw FIA w Rajdach Samochodów Historycznych (FIA-CEZ Rally Hist.), których efektem jest przyznanie 25. Rajdowi Rzeszowskiego statusu rundy FIA-CEZ Rally Hist.. Jednocześnie, podobnie jak w latach poprzednich tak i sezonie 2016, Rajdowi Rzeszowskiemu został przyznany status rundy Mistrzostw FIA Strefy Europy Centralnej w Rajdach (FIA-CEZ Rally).

Celem GKSS na najbliższe lata w stosunku do Rajdu Rzeszowskiego jest zapewnienie mu stabilnych źródeł finansowania, m.in. w postaci zapewnienia partnera strategicznego oraz rozwoju współpracy i zintensyfikowanie wsparcia dla rajdu ze strony władz lokalnych. Jednocześnie, GKSS chce doprowadzić do zawarcia z promotorem cyklu oraz FIA długoletniej umowy na organizację rajdu w ramach ERC i jego stałą obecność w międzynarodowym kalendarzu FIA.

4. Rajd Polski Historyczny

Wspólnie z Główną Komisją Pojazdów Zabytkowych, GKSS prowadzi działania w celu dalszego wzrostu prestiżu oraz standardów organizacyjnych Historycznego Rajdu Polski. Rajd ten cieszy się uznaniem zawodników i celem GKSS na najbliższe lata jest praca nad znacznym wzrostem frekwencji w Historycznym Rajdzie Polski oraz wzmocnienie jego pozycji w międzynarodowym kalendarzu FIA.

RAJDY TERENOWE

LOTTO Baja Poland 2015

Baja Poland systematycznie rozwija się. W sezonie 2015 rajd został już po raz czwarty rozegrany jako runda najwyższego na świecie rangą cyklu rozgrywek w rajdach terenowych. Ponownie pobity został także rekord liczby zawodników/załóg uczestniczących w rajdzie, było ich 123, co potwierdza fakt, że zawody te cieszą się bardzo dużym uznaniem na arenie międzynarodowej. Podczas tegorocznej edycji pojawili się m.in. zawodnicy z Francji, Kataru, Republiki Czeskiej, Holandii, Rosji, Belgii, Finlandii, Niemiec, Węgier, Litwy, Kazachstanu, Portugalii, Hiszpanii, Peru, Libanu, Białorusi czy Jordanii. Dokonano drobnych zmian w lokalizacji poszczególnych elementów rajdu, m.in. start honorowy miał miejsce w najbardziej reprezentacyjnych miejscu Szczecina. Baja Poland, od początku, czyli od 2009 roku, rozgrywana jako runda Mistrzostw FIA Strefy Europy Centralnej w Rajdach Terenowych oraz runda Mistrzostw Republiki Czeskiej w Rajdach Terenowych.

Priorytetem dla GKSS na najbliższe lata jest utrzymanie partnera tytularnego dla rajdu, przedłużenie i rozwinięcie porozumienia o współpracy z lokalnymi samorządami, umocnienie pozycji rajdu w kalendarzu Pucharu Świata FIA w Rajdach Terenowych oraz praca nad dalszym wzrostem frekwencji zawodników.

Carmont Baja Drawsko Pomorskie-Kalisz Pomorski / Baja Carpathia / Baja Inter Cars

Dzięki współpracy z Federacją Czeską (ACCR), GKSS udało się wprowadzić do kalendarza FIA-CEZ dwie dodatkowe rundy w postaci Carmont Baja Drawsko Pomorskie - Kalisz Pomorski i Baja Inter Cars, oprócz już rozgrywanych w ramach FIA-CEZ rajdów Baja Carpathia oraz Baja Poland. W najbliższych sezonach GKSS chce utrzymać ten status dla wspomnianych powyżej rajdów.

WYŚCIGI GÓRSKIE

7. Wyścig Górski Limanowa - Przełęcz pod Ostrą

Wyścig Górski w Limanowej został w sezonie 2015 po raz drugi rozegrany jako runda Mistrzostw Europy FIA w Wyścigach Górskich (EHC).

Limanowa posiada najdłuższą, liczącą 5493 metrów i najbardziej profesjonalnie przygotowaną trasą wyścigów górskich w Polsce. Chociaż trasa wyścigu górskiego w Limanowej jest oceniana przez wielu zawodników jako jedna z najlepiej przygotowanych i zabezpieczonych w Europie, GKSS - wspólnie z organizatorem wyścigu Auto Moto Klubem Limanowa oraz zarządcą drogi Starostwem Powiatowym w Limanowej - prowadzi działania w celu modernizacji i udoskonalenia infrastruktury trasy.

W celu zwiększenia frekwencji zawodników zagranicznych na najbardziej prestiżowych zawodach w wyścigach górskich w Polsce, GKSS podjęła w sezonie 2015 działania mające na celu przesunięcie terminu rozgrywania zawodów z końca pierwszej połowy sezonu EHC na początek drugiej połowy sezonu EHC, które zaowocowały zgodą FIA na zmianę terminu zawodów, co w założeniu skutkowało ma znacznym zwiększeniem atrakcyjności, a w szczególności frekwencji wśród zawodników zagranicznych.

Celem GKSS na najbliższe lata jest utrzymanie wysokiego poziomu organizacyjnego wyścigu, dalsze prowadzenie działań nad pozyskaniem partnera tytularnego dla wyścigu, kontynuowanie prac nad jego rozwojem wspólnie z organizatorem wyścigu i władzami lokalnymi, w szczególności ze Starostwem Powiatowym w Limanowej oraz ugruntowanie pozycji wyścigu w międzynarodowym kalendarzu FIA.

41. Bieszczadzki Wyścig Górski

Bieszczadzki Wyścig Górski, podobnie jak wyścig górski w Limanowej, został w zeszłym roku po raz drugi rozegrany, jako runda Międzynarodowego Pucharu FIA w Wyścigach Górskich (IHCC). W związku z decyzją Komisji FIA-CEZ o organizacji tylko jednej rundy Mistrzostw FIA Strefy Europy Centralnej w Wyścigach Górskich w danym kraju członkowskim FIA-CEZ, GKSS podjęła decyzję o organizacji ww. rundy podczas Bieszczadzkiego Wyścigu Górskiego, który także od kilku sezonów rozgrywany jest jako podwójna runda Mistrzostw Słowacji w Wyścigach Górskich. W sezonie 2015 GKSS podjęła działania w celu przyznania Bieszczadzkiemu Wyścigowi Górskiemu rundy międzynarodowego cyklu dla samochodów historycznych. Dzięki staraniom GKSS, od sezonu 2016 wyścig będzie stanowił rundę Mistrzostw FIA Strefy Europy Centralnej w Wyścigach Górskich Samochodów Historycznych.

Celem GKSS na najbliższe lata jest rozbudowa potencjału i atrakcyjności Bieszczadzkiego Wyścigu Górskiego wspólnie z organizatorem oraz władzami lokalnymi, podtrzymanie wysokiego poziomu organizacyjnego zawodów oraz dalsze prace nad budowaniem pozycji wyścigu w międzynarodowym kalendarzu FIA i prowadzenie działań w celu zwiększania międzynarodowej rangi zawodów dla samochodów historycznych.

WYŚCIGI TOROWE

Zawody Międzynarodowe na torze Poznań

Cyklicznie, od wielu sezonów na Torze Poznań organizowane są międzynarodowe zawody, rozgrywane w ramach Mistrzostw FIA Strefy Europy Centralnej w Wyścigach i Mistrzostw FIA Strefy Europy Centralnej w Wyścigach Długodystansowych, połączone z rundami mistrzostw krajów ościennych oraz kilku pucharów markowych.

Celem GKSS na najbliższe lata jest włączenie na stałe zawodów samochodowych rozgrywanych na Torze Poznań do jednego z prestiżowych międzynarodowych cykli rozrywek znajdujących się w międzynarodowym kalendarzu FIA.

KONKURENCJE SPORTU SAMOCHODOWEGO

RAJDY

Rajdowe Samochodowe Mistrzostwa Polski

W sezonie 2015, GKSS stale prowadziła działania w celu utrzymania wsparcia partnera tytularnego dla Rajdowych Samochodowych Mistrzostw Polski (RSMP), czego efektem jest pozyskanie od sezonu 2016 nowego partnera strategicznego dla RSMP. Kontynuowano jednocześnie prace i uregulowania mające na celu zwiększenie frekwencji w rundach RSMP, a w szczególności prace nad rozwojem grup/klas narodowych, których celem jest umożliwienie startów zawodników posiadających niższe budżety, jak też sukcesywne wprowadzanie i modyfikowanie grup/klas dla samochodów historycznych w celu ich jak najlepszego dostosowania do bardzo zróżnicowanej grupy pojazdów historycznych. W celu wzrostu atrakcyjności, widowiskowości i dostępności rund RSMP, GKSS wprowadziła także od sezonu 2015 Power Stage, który wzorem rund WRC kończy każdą z rund i jest rozgrywany w formule tzw. „odcinka medialnego”, za który przyznawane są dodatkowe punkty.

Jednocześnie GKSS kontynuowała prace nad formułą rozgrywania rund RSMP, a w szczególności zoptymalizowania harmonogramu rajdu i długości odcinków specjalnych w celu redukcji kosztów.

Do kalendarza RSMP od sezonu 2015 powrócił Rajd Kaszub Gdańsk Baltic Cup. GKSS prowadziła jednocześnie prace w celu powrotu do kalendarza RSMP rajdów szutrowych, czego efektem będzie rozgrywanie w sezonie 2016 Rajdu Kaszub jako rajdu szutrowego.

W sezonie 2015, GKSS nadzorowała wdrażanie i obsługę systemu śledzenia pojazdów oraz aplikacji wirtualnego kibica w ramach Zakładu Technicznej Obsługi Imprez PZM (ZTO PZM), które wraz z urządzeniami systemu zostały zakupione przez Polski Związek Motorowy. Wspólnie z ZTO PZM, GKSS będzie kontynuowała prace nad udoskonalaniem systemu w ramach RSMP.

GKSS w sezonie 2015 kładła bardzo duży nacisk na bezpieczeństwo i prace związane z promocją RSMP. W wyniku prac prowadzonych wspólnie z licznymi partnerami, udało się zwiększyć znacznie obecność RSMP w prasie, radiu oraz Internecie. Początek sezonu zapowiadał także stałą obecność rajdów w telewizji poprzez transmisję „live” odcinka medialnego (Power Stage) z każdego rajdu. Niestety, udało się przeprowadzić transmisję tylko z dwóch pierwszych rajdów.

Rajdy Okręgowe

GKSS kontynuowała prace nad rozwojem rajdów okręgowych jako przystępnych kosztowo i organizacyjnie form rywalizacji sportowej, będącej pierwszym szczeblem w profesjonalnym sporcie samochodowym.

W następnych latach GKSS, wspólnie z okręgowymi komisjami sportu samochodowego ZO PZM, będzie kontynuowała swoje działania w celu przekształcania rozgrywek okręgowych, czy też międzyokręgowych w poszczególnych ZO w regionalne cykle rozgrywek odpowiadające finansowym możliwościom dużego grona zawodników, przy jednoczesnym zapewnieniu wysokiego poziomu organizacyjnego i atrakcyjności rozgrywek.

Konkursowa Jazda Samochodem

GKSS na bieżąco modyfikowała Regulamin Konkursowej Jazdy Samochodem (KJS) w celu wzrostu popularności tej amatorskiej formy rywalizacji w sporcie samochodowym i przyciągnięcia większego grona uczestników, zapewnienia odpowiedniego poziomu organizacyjnego i bezpieczeństwa. Efektem powyższych działań było m.in. wprowadzenie od sezonu 2015 nowej formuły rozgrywek w postaci Super KJS, jako optymalnego łącznika pomiędzy imprezami popularnymi KJS, a pierwszym krokiem w profesjonalnych cyklach rozgrywek w postaci rajdów okręgowych i stopniowego podnoszenia umiejętności i kwalifikacji uczestników.

Celem GKSS jest kontynuowanie prac związanych z popularyzacją imprez KJS, jako zarówno pierwszego kroku w sporcie samochodowym, jak i popularnej formy rekreacji, a w szczególności czynnika podnoszącego umiejętności prowadzenia samochodów, przekładającego się w bardzo dużym stopniu na bezpieczeństwo ruchu drogowego.

RAJDY TERENOWE

Rajdowe Mistrzostwa Polski Samochodów Terenowych

W trakcie minionego sezonu GKSS kontynuowała swoje działania w celu wzrostu popularności rajdów terenowych, jak i zmiany formuły organizacyjnej na międzynarodową formułę rajdów Baja. Dzięki konsekwentnej realizacji podjętych działań, w sezonie 2015 udało się zwiększyć frekwencję startujących zawodników, oraz wprowadzić do kalendarza dwa nowe rajdy i nowych organizatorów. Do grona rund RMPST w sezonie 2015 dołączył rajd Baja Czarne organizowany przez Automobilklub Orski oraz 36. Rajd Polskie Safari organizowany przez Stowarzyszenie Grupa4x4.

Aplikacja wirtualnego kibica i system bezpieczeństwa śledzenia pojazdów był wdrażany w RMPST analogicznie do RSMP. System ten został w ramach RMPST rozbudowany o funkcję „Pojazd do Pojazdu” wymaganą regulaminem Pucharu Świata FIA w Rajdach Terenowych, która to funkcja od sezonu 2016 będzie obowiązkowa.

GKSS jednocześnie kontynuuje realizację całkowicie nowego, przyjętego w 2012 roku Regulaminu RMPST, który w celu unifikacji przepisów został w znacznej części dostosowany do regulaminów FIA i FIA-CEZ i aktualnie opiera się zarówno na międzynarodowych Grupach FIA jak i Grupach krajowych w celu zapewnienia optymalnego poziomu kosztów i możliwości startów większości pojazdów.

Celem GKSS na najbliższe lata jest pozyskanie partnera tytularnego dla cyklu RMPST oraz dalsze działania mające na celu pozyskanie nowych terenów niezbędnych do organizacji rajdów terenowych w formule Baja i podjęcie analogicznych działań promocyjnych jak w przypadku RSMP.

Rajdowy Puchar Polski Samochodów Terenowych

Dostrzegając pojawiające się bardzo optymistyczne perspektywy rozwoju rajdów terenowych oraz mając na uwadze liczbę uczestników startujących w imprezach organizowanych poza PZM, GKSS kontynuowała w sezonie 2015 rozwój Rajdowego Pucharu Polski Samochodów Terenowych (RPPST) dedykowanego uczestnikom ww. imprez, posiadających już doświadczenie w prowadzeniu samochodów terenowych, stanowiące pierwszy krok w profesjonalnym sporcie samochodowym. Nowo powstały cykl w sezonie 2015 zanotował wzrost frekwencji, co pozwala optymistycznie patrzeć na jego dalszy rozwój. Rundy RPPST na chwilę obecną organizowane są wspólnie z rundami RMPST, jednak po uzyskaniu odpowiedniego poziomu frekwencji GKSS planuje oddzielenie niektórych rund RPPSR od rund RMPST.

Terenowe Imprezy Samochodowe

W sezonie 2015 GKSS kontynuowała swoje działania w zakresie rozwoju i promocji Terenowych Imprez Samochodowych (TIS) jako taniej, przystępnej i atrakcyjnej formy rekreacji i rywalizacji sportowej. Koncepcja TIS posiadająca uniwersalny regulamin zarówno dla mniejszych imprez sportowych, połączonych np. z imprezami turystycznymi, jak i dla większych imprez zaliczanych np. do cykli rozgrywek, pozwala na przeniesienie zasad rozgrywek TIS do jak największej liczby imprez amatorskich, które aktualnie w większości odbywają się poza PZM oraz niezgodnie z przepisami PZM.

WYŚCIGI GÓRSKIE

Górskie Samochodowe Mistrzostwa Polski

Górskie Samochodowe Mistrzostwa Polski (GSMP) osiągnęły bardzo wysoki poziom sportowy oraz atrakcyjności dla kibiców i zawodników, zarówno pod względem rywalizacji sportowej prezentowanej przez zawodników, możliwości oglądania ciekawych samochodów w każdej z grup i klas, jak i poprawy bezpieczeństwa organizowanych zawodów. W sezonie 2015 GKSS pracowała nad utrzymaniem frekwencji z lat poprzednich i jej docelowym wzrostem w sezonie 2016. Dzięki kontynuacji współpracy z federacją słowacką SAMS udało się podnieść atrakcyjność łączonych rund GSMP i Mistrzostw Słowacji, znacznie zwiększając liczbę zgłoszonych zawodników oraz różnorodność zgłoszonych pojazdów. Od sezonu 2016, dzięki rozwojowi współpracy pomiędzy GKSS i SAMS, na terenie Polski rozegrane zostaną dwie podwójne rundy Mistrzostw Słowacji. Jednocześnie, GKSS kontynuowała przebudowę regulaminu GSMP w celu zwiększenia jego przejrzystości oraz ukierunkowania właściwego podziału dopuszczonych samochodów tak, aby rywalizacja sportowa mogła się odbywać w szerokim zakresie i na jasno określonych zasadach. Szczególny nacisk GKSS położyła na kwestię unormowania grup i klas dla samochodów historycznych. W zakresie pojazdów współczesnych, GKSS ujednoliciła regulacje względem obowiązujących w FIA-CEZ oraz Mistrzostwach Europy FIA i Międzynarodowym Pucharze FIA, w celu stworzenia dogodniejszych warunków do rywalizowania polskich zawodników zarówno w krajowych, jak i międzynarodowych cyklach rozgrywek.

RALLYCROSS

Puchar Polski Rallycross Cup

W sezonie 2015 GKSS kontynuowała współpracę z RC Promotor Polska w celu rozwoju Pucharu Polski Rallycross Cup oraz powrotu do organizacji Mistrzostw Polski Rallycross (MPRC). W sezonie 2015 prowadzono dalsze prace nad przywróceniem Rallycross Cup na większej liczbie torów. Kontynuowano współpracę z organizatorami zawodów Rallycross-u w Niemczech, czego efektem było rozegranie jednej rundy RC Cup na torze Lausitzring oraz współpracę z federacją litewską LASF przy organizacji połączonych rund Mistrzostw Polski i Mistrzostw Litwy na torach Vilkyčiai oraz Toruniu. Jednocześnie, zawody Rallycross powróciły na tor w Słomczynie.

Dzięki współpracy GKSS oraz RC Promotor Polska, od sezonu 2016 ponownie będą rozgrywane Mistrzostwa Polski Rallycross.

Celem GKSS na najbliższe lata jest dalszy, stopniowy rozwój RC Cup oraz MPRC, m.in. poprzez rozwój odpowiedniej infrastruktury w postaci pozyskania nowych organizatorów i odpowiednich obiektów do organizacji zawodów RC Cup i MPRC w Polsce i prace nad zwiększeniem frekwencji zawodników.

Folkrace

Dzięki kontynuacji współpracy GKSS, OKSS ZO PZM w Bydgoszczy oraz OPONEO Motorsport, w sezonie 2015 udało się rozwinąć w Polsce przystępny cenowo i relatywnie prosty organizacyjnie, a zarazem rozgrywany w atrakcyjnej formule (na wzór skandynawskich Folkrace oraz środkowo europejskich Slalom) lokalny cykl rozgrywek w zawodach sportu samochodowego w postaci OPONEO Folkrace. W sezonie 2015 cykl zanotował wzrost frekwencji zawodników, co w połączeniu z działaniami promotora OPONEO Motorsport pozwoliło od sezonu 2016 na podniesienie go do rangi Pucharu Polski OPONEO Rallycross (ORX).

Celem GKSS na najbliższe lata jest dalszy rozwój lokalnych cykli rozgrywek opartych na zasadach Rallycross-u oraz wyścigów na terenach/obiektach zamkniętych, wzorem konkurencji Slalom rozgrywanej m.in. w ramach Mistrzostw FIA Strefy Europy Centralnej. Docelowo, GKSS chce doprowadzić do organizacji co najmniej jednych zawodów z cyklu ORX, jako rundy Mistrzostw FIA Strefy Europy Centralnej w Slalomie, a także Mistrzostw FIA Strefy Europy Centralnej w Rallycross.

WYŚCIGI

Wyścigowe Samochodowe Mistrzostwa Polski / Wyścigowy Puchar Polski

W sezonie 2015, w związku ze znacznym wzrostem frekwencji w Wyścigowym Pucharze Polski (WPP) w sezonie 2014, GKSS podjęła decyzję o włączeniu klas WPP do Wyścigowych Samochodowych Mistrzostw Polski (WSMP), co podniosło prestiż udziału w klasach narodowych oraz zapewniło stosowną frekwencję w WSMP. Dzięki temu, w ramach WSMP zapewniony został optymalny podział dla startujących pojazdów, składający się zarówno z klas międzynarodowych jak i klas narodowych.

Celem GKSS na najbliższe lata jest unormowanie regulaminów WSMP, FIA-CEZ oraz mistrzostw krajów ościennych, a w szczególności Mistrzostw Słowacji i Mistrzostw Czech w celu zapewnienia udziału zawodników zagranicznych w rundach WSMP. GKSS będzie jednocześnie kontynuowała dotychczasowe działania w celu zapewnienia co najmniej dwóch torów w Polsce, na których rozgrywane będą m.in. rundy WSMP.

Puchary markowe

W sezonie 2015, GKSS wspólnie z partnerami KIA Motors Polska, Volkswagen Racing Polska oraz Lukas Motorsport kontynuowała współpracę przy organizacji Mistrzostw Polski KIA Piccanto - KIA Lotos Race, Mistrzostw Polski Volkswagen Golf Cup oraz Mistrzostw Polski Porsche Platinum GT3 Cup Challenge Central Europe. Powyższe trzy puchary stworzyły dla młodych zawodników w sezonie 2015 oraz w latach poprzednich płynną drogę rozwoju kariery w wyścigach samochodowych.

Reprezentacja PZM w strukturach FIA

Włodzimierz Szaniawski	wiceprzewodniczący Komisji Off-Road FIA, członek Komisji Wyścigów Górskich FIA, członek Zarządu FIA-CEZ
Jacek Bartoś	wiceprzewodniczący Komisji Osób Oficjalnych i Wolontariuszy, wiceprzewodniczący Komisji Zawodów rozgrywanych na drogach zamkniętych / Delegat Bezpieczeństwa FIA w WRC
Aleksandra Knyszewska	członek Komisji Kobiet w Motosporcie FIA
Arkadiusz Słasara	członek Komisji Rajdów Terenowych FIA
Jarosław Noworól	członek Komisji WRC FIA

Zawody polskie rozgrywane w ramach międzynarodowego kalendarza FIA 2015

41. BIESZCZADZKI WYŚCIG GÓRSKI

- 2. Runda Międzynarodowego Pucharu FIA w Wyścigach Górskich

7. WYŚCIG GÓRSKI LIMANOWA PRZEŁĘCZ POD OSTRĄ

- 6. Runda Mistrzostw Europy FIA w Wyścigach Górskich

LOTTO BAJA POLAND 2015

- 8. Runda Pucharu Świata FIA w Rajdach Terenowych

LOTOS 72. RAJD POLSKI

- 7. Runda Rajdowych Mistrzostw Świata FIA

4. RAJD POLSKI HISTORYCZNY

- 5. Runda Trofeum Europy FIA w Rajdach na Regularność Samochodów Historycznych

Zawody polskie rozgrywane w ramach kalendarza FIA-CEZ 2015

- 7. i 8. runda Mistrzostw FIA-CEZ w Wyścigach Torowych, 3. runda Mistrzostw FIA-CEZ w Wyścigach Endurance - Tor Poznań
- 1. runda Mistrzostw FIA-CEZ w Wyścigach Górskich - 41. BIESZCZADZKI WYŚCIG GÓRSKI
- 5. Runda Mistrzostw FIA-CEZ w Rajdach - 24. RAJD RZESZOWSKI
- 1. runda Mistrzostw FIA-CEZ w Rajdach Terenowych - CARMONT BAJA - Drawsko Pomorskie - Kalisz Pomorski
- 3. runda Mistrzostw FIA-CEZ w Rajdach Terenowych - BAJA CARPATHIA 2015
- 6. Runda Mistrzostw FIA-CEZ w Rajdach Terenowych - LOTTO BAJA POLAND 2015
- 8. Runda Mistrzostw FIA-CEZ w Rajdach Terenowych - BAJA INTER CARS 2015

Zawody rozgrywane w Polsce, podczas których rozgrywane były rundy Mistrzostw i Pucharów innych ASN-ów

Wyścigi:

- Tor Poznań - runda Mistrzostw Słowacji, runda Pucharu HAIGO

Wyścigi Górskie:

- Załuż - 2 rundy Mistrzostw Słowacji

Rajdy Terenowe:

- Carmont Baja Drawsko Pomorskie - Kalisz Pomorski - 2 rundy Mistrzostw Czech
- Baja Carpathia - 2 rundy Mistrzostw Czech
- LOTTO Baja Poland - 2 rundy Mistrzostw Czech
- Baja Inter Cars - 2 rundy Mistrzostw Czech

Rallycross:

- Tor Słomczyn - runda Mistrzostw Litwy, runda Mistrzostw Niemiec.

SUKCESY MIĘDZYNARODOWE POLSKICH ZAWODNIKÓW W SEZONIE 2015

- Kajetan Kajetanowicz - Rajdowy Mistrz Europy 2015 w klasyfikacji Kierowców
- Jarosław Baran - Rajdowy Mistrz Europy 2015 w klasyfikacji Pilotów
- Kamil Heller - 3. miejsce w klasyfikacji Pilotów ERC2 Rajdowych Mistrzostw Europy 2015
- LOTOS Rally Team - Rajdowy Mistrz Europy 2015 w klasyfikacji Zespołów
- Subaru Poland Rally Team - 3. miejsce w klasyfikacji Zespołów ERC2 Rajdowych Mistrzostw Europy 2015
- Jerzy Nowakowski - Wicemistrz w Kategorii 2. Mistrzostw FIA w Wyścigach Górskich Samochodów Historycznych 2015
- Jerzy Nowakowski - II Wicemistrz w Kategorii 2 Strefy Europy Centralnej FIA w Wyścigach Górskich Samochodów Historycznych
- Grzegorz Duda - 2 miejsce w Kategorii 1 - Samochody Produkcyjne Międzynarodowego Pucharu FIA w Wyścigach Górskich
- Grzegorz Duda - Mistrz Dywizji 2 Strefy Europy Centralnej FIA w Wyścigach Górskich
- R-SIX Team - 3. miejsce w klasyfikacji Zespołów w Grupie T2 Pucharu Świata FIA w Rajdach Terenowych 2015
- Jan Kisiel - 1. miejsce w Audi Sport TT Cup 2015
- Maciej Dreszer - 1. miejsce w BMW M23i Racing Cup Belgium 2015.
- Bartłomiej Wiśniowski - Mistrz Dywizji 1 Strefy Europy Centralnej FIA w Wyścigach Górskich
- Jakub Wyszomirski - Wicemistrz D4-2000 Strefy Europy Centralnej FIA w Wyścigach
- Jakub Śmiechowski - Wicemistrz E2-2000 Strefy Europy Centralnej FIA w Wyścigach
- Marcin Łukaszewski / Magdalena Duhanik-Persson - Mistrzowie Grupy T1 Strefy Europy Centralnej FIA w Rajdach Terenowych
- Piotr Białkowski / Bartosz Momot - Wicemistrzowie Grupy T1 Strefy Europy Centralnej FIA w Rajdach Terenowych
- Łukasz Lechowicz / Piotr Solecki - Mistrzowie Grupy T2 Strefy Europy Centralnej FIA w Rajdach Terenowych
- Marcin Sobiech / Inez Kieliba - Wicemistrzowie Grupy T2 Strefy Europy Centralnej FIA w Rajdach Terenowych
- Klaudia Podkalicka - II Wicemistrz Grupy T2 Strefy Europy Centralnej FIA w Rajdach Terenowych
- Andrzej Miklaszewski / Jarosław Małkus - Mistrzowie Grupy T3 Strefy Europy Centralnej FIA w Rajdach Terenowych
- Robert Łyżwa / Michał Krotiuk - Mistrzowie Grupy TH Strefy Europy Centralnej FIA w Rajdach Terenowych
- Krzysztof Antończak / Andrzej Mańkowski - Wicemistrzowie Grupy TH Strefy Europy Centralnej FIA w Rajdach Terenowych
- Piotr Gadomski / Tomasz Widera - II Wicemistrzowie Grupy TH Strefy Europy Centralnej FIA w Rajdach Terenowych

SEZON 2015 W LICZBACH

Zawody, zawodnicy, uczestnicy i sędziowie

W całym sezonie 2015 w sporcie samochodowym odbyło się 79 rund Mistrzostw Polski i Pucharu Polski. Przedłużono 912 licencji międzynarodowych zawodników i 532 licencji sędziów sportu samochodowego klasy I w Biurze Sportu i Turystyki ZG PZM oraz 262 licencje krajowych zawodników i 1176 licencji sędziów sportu samochodowego klasy II w Zarządach Okręgowych PZM. Licencję instruktora sportu samochodowego posiadały 34 osoby. Licencję trenera sportu samochodowego posiadało 7 osób.

Główna Komisja Sportu Samochodowego

W sezonie 2015, w poszczególnych konkurencjach sklasyfikowano następującą liczbę zawodników:

- RSMP	- 43 załogi
	- 5 zespołów sponsorskich
- RMPST	- 57 kierowców
	- 65 pilotów
	- 5 zespołów
- RPPST	- 36 załóg
- WSMP	- 139 kierowców
- Porsche GT3CCCE	- 11 kierowców
- KIA Lotos Race	- 22 kierowców
- Volkswagen Castrol Cup	- 24 kierowców
- GSMP	- 118 kierowców
	- 2 zespoły sponsorskie
- RC Cup	- 54 kierowców
- PPJB	- 15 kierowców

Sprawy sędziowskie

W sezonie 2015 GKSS unormowała kwestie związane z pełnieniem funkcji sędziów sportu samochodowego oraz jasno sprecyzowała zasady przyznawania punktów do przedłużenia licencji sędziów sportu samochodowego, tworząc zbiór funkcji sędziowskich na zawodach. Od sezonu 2015 rozpoczęto także wydawanie blankietów licencji sędziów klasy II na elektronicznych kartach chipowych oraz rozpoczęto wdrażanie systemu elektronicznej ewidencji i przyznawania punktów za pełnione funkcje dla sędziów sportu samochodowego, także dla imprez i zawodów okręgowych.

Powyższe działania GKSS spowodowały unormowanie zasad prowadzenia baz danych sędziów sportu samochodowego, znacznie ułatwiły do nich dostęp oraz wymianę informacji i danych, zarówno dla ZO PZM, jak i klubów i samych sędziów, usprawniając także znacznie proces aktualizacji i przekwalifikowania licencji.

Celem GKSS na najbliższe lata jest unormowanie kwestii związanych z uprawnieniami sędziowskimi dla sędziów technicznych oraz rozwinięcie współpracy z FIA oraz ASN-ami krajów ościennych (w szczególności FIA-CEZ) w celu ujednoczenia zasad regulujących kwestie sędziowskie, zgodnie z Załącznikiem V do Międzynarodowego Kodeksu Sportowego FIA.

Sprawy zawodnicze

W sezonie 2015 GKSS kontynuowała swoje działania w celu dostosowania w pełni Regulaminu licencji sportu samochodowego do wymogów Załącznika L do Międzynarodowego Kodeksu Sportowego FIA, normując kwestie związane ze stopniami licencji oraz odpowiednio ich uprawnieniami. Unormowano i sprecyzowano jednocześnie zasady wydania poszczególnych licencji, tworząc spójne dla wszystkich konkurencji zasady uzyskiwania poszczególnych stopni licencji sportu samochodowego. Od sezonu 2015 zrezygnowano z licencji stopnia „R cross-country”, która służyła wyłącznie do rajdów terenowych i nie miała swojego odpowiednika wśród innych ASN-ów. Uregulowano kwestie licencji juniorskich w wyścigach i Rallycross-ie, wprowadzając licencję „B,C Junior” i „C Junior” w miejsce licencji stopnia „B1,C1”, stopnia „B2,C2” i stopnia „C3”. W zakresie rajdów ujednoczono zasady zdobywania uprawnień zarówno dla rajdów, jak i rajdów terenowych, wprowadzając licencję krajową stopnia „RN” w miejsce dotychczasowych licencji stopnia „R1” i stopnia „R2”. W przypadku aktualizacji licencji międzynarodowych wprowadzono system przesyłania danych za pomocą systemu Inside PZM, co znacznie ułatwiło i przyspieszyło procedurę aktualizacji licencji międzynarodowych.

W sezonie 2016 GKSS chce kontynuować prace nad Regulaminem licencji sportu samochodowego w zakresie licencji uprawniających do udziału w zawodach dla samochodów historycznych, zarówno dla zawodów sportowych jak i zawodów na regularność.

Działania promocyjne

Oprócz ww. działań promocyjnych związanych m.in. z RSMP, działania te są prowadzone głównie przez pracowników Biura Sportu i Turystyki ZG PZM oraz Biura Marketingu ZG PZM w oparciu o zmodernizowaną stronę internetową oraz profile na portalach społecznościach i współpracę z mediami.

GKSS PZM zawierała i realizowała porozumienia z podmiotami:

- RSMP.TV
- GSMP.PL
- LIVEMOTORSPORT.COM
- RALLYCROSSCUP.PL
- AUTOKLUB.PL
- RALLYFOTO.PL
- RALLYART.PL
- AUTOMOBILSPORT.COM

Wszystkie te działania mają na celu popularyzację i promocję poszczególnych konkurencji za pomocą internetu, przekazywanie wyników on-line w czasie rzeczywistym oraz tworzenie materiałów dla mediów ogólnokrajowych oraz regionalnych.

Od sezonu 2015 uruchomiono stronę internetową *wyniki.pzm.pl*, która w jednym miejscu skupia wyniki on-line z wszystkich rajdów rozgrywanych w randze MP i PP oraz docelowo - także z GSMP. Powyższa strona internetowa zawiera także aplikację wirtualnego kibica, pozwalającą na żywo śledzić wyniki oraz rywalizację na trasach odcinków specjalnych.

GLÓWNA KOMISJA SPORTU MOTOCYKLOWEGO

W okresie od 1 stycznia do 28 listopada 2015 r. Główna Komisja Sportu Motocyklowego pracowała w następującym składzie:

Michał Sikora	przewodniczący
Marian Zupa	wiceprzewodniczący
Łukasz Chorzępa	sekretarz
Jacek Bujański	członek
Michał Rutkowski	członek
Jacek Molik	członek

W dniu 28 listopada 2015 r. Zarząd Główny PZM podjął uchwałę o ustaleniu nowych składów osobowych głównych komisji i zespołów PZM na okres kadencji 2015 - 2019, w wyniku której skład osobowy GKSM - po ukonstytuowaniu się - przedstawiał się następująco:

Michał Sikora	przewodniczący
Jacek Bujański	wiceprzewodniczący
Jacek Molik	sekretarz
Damian Dąbrowski	członek
Michał Rutkowski	członek
Dariusz Stypa	członek

W marcu 2015 r. GKSM zorganizowała doroczną kursokonferencję sędziowską w Bydgoszczy, w której wzięło udział 146 sędziów.

Łączna liczba sędziów sportu motocyklowego w 2015 roku wynosiła 175 osób.

Liczba sędziów w podziale na poszczególne Okręgi:

ZO PZM	Liczba sędziów
Białystok	9
Bydgoszcz	14
Gdańsk	6
Katowice	10
Kielce	6
Kraków	15
Lublin	6
Łódź	7
Olsztyn	12
Opole	1
Poznań	49
Rzeszów	2
Szczecin	13
Warszawa	7
Wrocław	12
Zielona Góra	6
razem sędziów:	175

Główna Komisja Sportu Motocyklowego

W 2015 roku Główna Komisja Sportu Motocyklowego zorganizowała drugą już edycję kursu instruktorskiego sportu motocyklowego i przeszkoliła kolejnych instruktorów, tak bardzo potrzebnych do pracy z zawodnikami.

Ogólnie rzecz biorąc sezon przebiegał bez większych zakłóceń. Cechował się zwiększeniem frekwencji zawodników w każdej konkurencji, a także umożliwieniem startu amatorom w specjalnie utworzonych klasach organizowanych podczas zawodów Pucharu Polski.

Frekwencja w zawodach kalendarza centralnego przedstawiała się następująco:

MOTOCROSS

Mistrzostwa Polski										
MX65	MX85	MX2 Junior	MX Kobiet	MX2	MX Open	MX Masters	MX Quad Open	Klubowa		
								Junior	Senior	Quad
30	37	24	19	50	61	40	17	30	36	11

Puchar Polski									
MX1C	MX2C	MX B	MX65	MX85	MX2 Junior	MX Kobiet	MX Open	MX Masters	Klubowa
19	38	14	26	21	18	6	19	26	43

CROSS COUNTRY

Mistrzostwa Polski				
Senior 1	Senior 2	Junior	Quad Open	Klubowa
26	28	21	12	58

Puchar Polski								
Senior 1	Senior 2	Junior	Masters	Quad Open	Quad Masters	Quad 2K Junior	Amator	Klubowa
34	43	21	39	12	8	10	47	44

ENDURO

Mistrzostwa Polski							
E1	E2/E3	Junior 50	Junior	Generalna	Masters	Quad Open	Klubowa
13	24	13	16	70	17	8	25

Puchar Polski						
E1	E2/E3	Junior	Kobiety	Masters	Quad Open	Klubowa
25	36	7	7	17	15	29

SUPERENDURO

Mistrzostwa Polski		Puchar Polski				
Open	Junior	Kobiety	Młodzik	Licencja B	Licencja C	Amator
11	6	4	7	8	11	21

Główna Komisja Sportu Motocyklowego

TRIAL

Mistrzostwa Polski					
Generalna	Młodzik	Junior	Senior	Otwarta	Klubowa
45	5	8	12	20	8

Puchar Polski					
Otwarta	Weteran	Maluch	Kobiety	Classic	Amator
28	10	7	2	10	39

SUPERMOTO

Mistrzostwa Polski		Puchar Polski		
S2	Klubowa	C2	Amator	Klubowa
31	7	47	26	15

WYŚCIGI MOTOCYKLOWE

Mistrzostwa Polski				
Superbike	Supersport	Superstock 1000	Superstock 600	Klubowa
14	9	10	9	15

Puchar Polski		
Rookie 1000	Rookie 600	Moto 3
28	30	6

Na podkreślenie zasługuje fakt organizacji trzech rund Mistrzostw Świata Freestyle Motocross „Night of the Jumps” (dwie rundy 21 - 22 marca 2015 r. w Tauron Arena w Krakowie oraz 21 listopada 2015 r. w Ergo Arenie w Gdańsku/Sopocie) cieszących się ogromnym zainteresowaniem wśród kibiców, a także rozegranie w łódzkiej Atlas Arenie w dniu 10 grudnia 2015 roku pierwszej rundy Mistrzostw Świata SuperEnduro 2016, w której powracający po długiej kontuzji Tadeusz Błażusiak zajął trzecią lokatę. W dniach 6 - 7 czerwca na torze Poznań rozegrano po raz pierwszy w historii Supermoto rundę Mistrzostw Świata w Polsce.

Rozegrano także Mistrzostwa Europy w klasie EMX Open, strefy Europy EMX 65 i EMX85 w Cieszynie w dniu 17 maja 2015 r. oraz po kilkuletniej przerwie Mistrzostwa Europy w rajdach Baja (Baja Carpathia) w Nowej Dębie w dniach 2-3 maja 2015 r.

Polscy zawodnicy w omawianym sezonie odnieśli wiele sukcesów na arenach międzynarodowych:

- Tadeusz Błażusiak - Mistrz Świata SuperEnduro
- Rafał Sonik - I miejsce w Pucharze Świata Cross Country Quad i zwycięstwo w Dakar'2015
- Kamil Wiśniewski - III miejsce w Pucharze Świata FIM Cross Country Quad
- Jakub Piątek - I miejsce Puchar Świata Cross Country w kategorii Junior
- Damian Rajczyk - II miejsce w Pucharze Świata Baja Quad
- Adrian Bernat - III miejsce Puchar Świata Baja Quad
- Damian Rajczyk - Mistrz Europy Baja Quad w klas. Gen. i Mistrz w klasie Q2
- Arkadiusz Bernat - Wicemistrz Europy Baja Quad w klas. Gen. i Wicemistrz w klasie Q1
- Adrian Bernat - II Wicemistrz Europy Baja Quad w klas. Gen. i Mistrz w klasie Q1
- Maciej Albinowski - Wicemistrz Europy Baja Q2
- Jarosław Kalinowski - II Wicemistrz Europy Baja Q2

- Paweł Otwinowski - II Wicemistrz Europy Baja Q1
- Tadeusz Wiśniewski - II Wicemistrz Europy Baja UTV
- Sebastian Zieliński - II Wicemistrz Alpe Adria w kategorii Supersport
- Paweł Szkopek - Wicemistrz Alpe Adria w kategorii Superbike

Szczegółowy przebieg sezonu w poszczególnych konkurencjach przedstawiał się jak niżej.

Enduro

Sezon 2015 upłynął pod znakiem świetnej frekwencji i zaciętej walki o prymat w klasyfikacji generalnej. Dzięki wprowadzeniu klasy „Amator”, z próby startu w prawdziwych zawodach skorzystało wielu nowicjuszy w sporcie Enduro, a podczas zawodów w Wałbrzychu zanotowano najlepszą od lat frekwencję, tj. ponad stu siedemdziesięciu uczestników. W „generalce” i w klasie E2/E3 walka pomiędzy dotychczasowym mistrzem Sebastianem Krywultem, powracającym z Europy z tytułem Mistrza w klasie Junior oraz jak zwykle niesamowicie szybkim Łukaszem Kurowskim trwała do ostatnich metrów. Finalnie, europejskie doświadczenia wzięły górę i Paweł Szymkowski sięgnął po kolejny tytuł mistrza Polski. W zmaganiach klubów ponownie górą był Beskidzki Klub Motorowy z Bieska Białej pod wodzą rodziny Krywultów.

Niestety, sezon obfitował w liczne kontuzje czołowych zawodników, takich jak Adam Tomiczek, Maciek Giemza czy Damian Magierowski, co przełożyło się na słabsze niż w latach poprzednich wyniki międzynarodowe. W tym sezonie zabrakło sukcesów europejskich, ale zespół narodowy zaliczył solidny występ w Drużynowych Mistrzostwach Świata (Sześciodniówka) zajmując 9 lokatę i meldując się na mecie w komplecie bez większych problemów technicznych.

SuperEnduro

Kolejne sukcesy Tadeusza Błazusiaka, który zapisał na swoim koncie już 6. tytuł najlepszego zawodnika globu, niestety nie przekładają się na ogólny obraz SuperEnduro w Polsce i obecnie nie widać jego godnych następców. Kilku młodych zawodników czyni duże postępy można zatem liczyć na to, że ich wyniki będą w przyszłości równie spektakularne.

Mimo, że krajowe rozgrywki SuperEnduro są jednymi z nielicznych w Europie, ze względu na swą specyfikę nie przyciągają zbyt wielu chętnych. Jest szansa, że po wprowadzeniu zmian w konfiguracji tras wzorem inspektora mistrzostw świata Paula Edmondsona, imprezy zyskają na widowskowości i przyciągną większą liczbę zawodników.

Warto podkreślić fakt organizacji przez Łódzki Klub Motorowy, tym razem w Atlas Arenie, już piątej edycji w Polsce mistrzostw świata w tej konkurencji.

Wyścigi Motocyklowe

Wyścigowe Motocyklowe Mistrzostwa Polski rozegrano na 4 torach: tradycyjnie torze „Poznań”, węgierskim Pannoniaringu, słowackim Slovakiaringu oraz czeskim AutoMotoDrom Most. Nowy tor w kalendarzu imprez bez wątpienia podniósł atrakcyjność Mistrzostw Polski, co zaowocowało również podniesieniem liczby startujących zawodników. Rundy zagraniczne zostały przeprowadzone wraz z imprezami Alpe Adria Road Racing Championship, z którymi WMMP organizowane są już od kilku lat.

Reaktywowana została klasa Superstock 600 w ramach Mistrzostw Polski. W pierwszym sezonie zostało sklasyfikowanych 9 zawodników i liczymy na jej dalszy rozwój.

W sezonie 2015 miały też miejsce nieprzyjemne zdarzenia, tj. poważny wypadek Janusza Oskaldowicza podczas treningów do zawodów na torze Pannoniaring na Węgrzech oraz nie odbycie się kalendarzowej imprezy Alpe Adria Championship organizowanej przez Automobilklub Wielkopolski na torze w Poznaniu. Dodatkowo, obiekt w Poznaniu zobowiązany został przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska do znacznej redukcji poziomu emisji hałasu.

SuperMoto

W wyścigach Supermoto rozegrano 6 rund Mistrzostw Polski i 5 rund Pucharu Polski, w tym pierwszy raz runda Mistrzostw Polski została przeprowadzona na zagranicznym obiekcie na Łotwie.

Niewątpliwym sukcesem było przeprowadzenie pierwszy raz w historii tej dyscypliny rundy Mistrzostw Świata oraz Mistrzostw Europy na obiekcie w Poznaniu. Dużym nakładem pracy Automobilklubu Wielkopolski powstał tor, który zarówno w opinii delegatów FIM, jak i samych zawodników jest jednym z najlepszych obiektów w kalendarzu Mistrzostw Świata. Reprezentacja Polski wzięła także udział w Drużynowych Mistrzostwach Świata SuperMoto we włoskim Jesolo, wchodząc tam do finału zajmując ostatecznie nieźle 15 miejsce.

Motocross

Głównym zadaniem na sezon 2015 w konkurencji motocross było zwiększenie frekwencji młodych zawodników startujących w Mistrzostwach Polski w klasach MX 65 i MX 85. Można powiedzieć, że założenie to się udało szczególnie w klasie MX 65, gdzie liczba startujących zwiększyła się o 37%.

W sezonie 2015 została wprowadzona oddzielna klasyfikacja indywidualna i klubowa dla klasy MX Quad.

Zostało zaplanowanych i wpisanych do kalendarza centralnego siedem rund Mistrzostw Polski w motocyklach, sześć rund w MX Quad oraz jedno zawody Pucharu Polski. Niestety, mimo starań, jedna runda nie odbyła się z powodu rezygnacji organizatora. Wyraźnie w stosunku do lat ubiegłych poprawiła się sytuacja w zawodach Pucharu Polski, gdzie dla porównania - w 2014 roku brało udział 126 zawodników, a w 2015 wystartowało ich ponad 180.

Również w 2015 roku na torze w Cieszyńsku odbyła się runda Mistrzostw Europy w Klasach EMX 65, EMX 85 i EMX - Open, których organizatorem był Cieszyński Klub Motorowy.

Polscy zawodnicy brali udział w zawodach rangi Mistrzostw Świata indywidualnie i w Drużynowych Mistrzostwach Świata (Motocross of Nations), Mistrzostw Europy indywidualnie i zawodach drużynowych w Arco di Trento we Włoszech, gdzie nasi reprezentanci zajęli 8 miejsce. Znakomicie zaprezentował się zespół w Drużynowych Mistrzostwach Europy Quad, zajmując 4 miejsce.

W ostatnich latach, a szczególnie w 2015 można dostrzec znaczną liczbę młodych utalentowanych zawodników, którzy mają duże szanse na dobre wyniki na arenie międzynarodowej. Do tego grona zaliczają się: Tomasz Wysocki, Gabriel Chętnicki, Jakub Barczewski, Szymon Staszewicz, Karol Kruszyński, Wojciech Kucharczyk, a w klasie kobiet Joanna Miller.

Baja

Ta w miarę nowa konkurencja w sporcie motocyklowym nadal zaskakuje rozwojem klas motocyklowych i quadowych, przez lata zupełnie nie dających się „rozruszać” przez GKSM pomimo wielu zachęt. Pojawienie się licznej grupy quadowców w rajdach samochodowych pokazało, że jednak potrafią się oni podporządkować regułom obowiązującym w rajdach samochodowych. Trzymanie standardu Baja owocuje tym, że organizatorzy imprez nie podlegających PZM zaczynają mieć kłopoty z uzyskaniem zgody na wjazd na poligony i to właśnie powoduje, że quadowcy przestali bać się naszych regulaminów.

Klasa UTV (pojazdy dwuosobowe na bazie czterokołowców) to zupełnie nowum dla wszystkich. Z racji większej swobody regulaminowej w FIM w porównaniu do rygorów FIA, jest szansa na znaczne zwiększenie liczby pojazdów na listach startowych w kolejnych latach, co da możliwość otwarcia drogi do Mistrzostwa Polski Baja dla klas Moto-Quad-UTV.

Rajd Baja Carpathia organizowany przez Automobilklub Rzeszowski stanowił jedną z rund Mistrzostw Europy.

Trial

Sezon sportowy 2015 w dyscyplinie motocyklowej Trial stał pod znakiem dominacji jednego zawodnika, Gabriela Marcinowa z BKM Silesia Bytom, który okazał się najlepszy w ośmiu z dziesięciu rozegranych rund, zdobywając swój kolejny, już tytuł Mistrza Polski, z przewagą 150 punktów nad drugim w klasyfikacji generalnej Michałem Łukaszczykiem oraz 290 punktów nad trzecim zawodnikiem w klasyfikacji Jakubem Łukaszczykiem. Zmiany w regulaminie sportowym wprowadzone przed sezonem 2015, a w szczególności zmiany związane z wprowadzeniem Klasy Amator, przyniosły zwiększoną frekwencję zawodników startujących w każdej z rund Otwartych Indywidualnych Mistrzostw Polski, Pucharu Polski oraz Classic Trial, czego konsekwencją była dużo bardziej wyrównana rywalizacja w pozostałych dwóch konkurencjach. Średnia liczba zawodników startujących we wszystkich trzech ww. konkurencjach była o 7 zawodników / uczestników większa niż w sezonie 2014, co bezpośrednio polepszyło sytuację finansową klubów organizatorów. Na uwagę zasługują dużo bardziej doświadczeni zawodnicy, byli reprezentanci Polski tacy, jak Rafał Luberda, czy Tomasz Hajduk oraz grono 3-4 młodych zawodników w wieku nie przekraczającym 12 lat. To właśnie ta grupa wiekowa jest największą bolączką dyscypliny Trial, jako że frekwencja w Klasie Maluch w Pucharze Polski jest na niezwykle niskim poziomie. Podjęto próby obniżenia minimalnego wieku zawodników, celem stworzenia w przyszłości nowej klasy „Skrzat”, co powinno przyciągnąć większą liczbę dzieci do tego pięknego i widowiskowego sportu.

Cross Country

W 2015 roku odnotowano niestety spadek frekwencji wśród zawodników uczestniczących w całym cyklu MP i PP.

Mając na celu rozwój tej trudnej dyscypliny sportu motocyklowego, dużo uwagi poświęcono amatorom, podejmując działania mające zachęcić ich do udziału w legalnych zawodach, które chociaż wiążą się z oczywistą koniecznością dostosowania się do obowiązujących regulaminów, zapewniają w zamian jasne reguły rywalizacji, zabezpieczenie medyczne i udział w klasach dopasowanych do wieku i możliwości uczestników. Działania te powinny zapoczątkować w kolejnych sezonach.

GLÓWNA KOMISJA SPORTU ŻUŻLOWEGO

W okresie od 1 stycznia do 28 listopada 2015 r. Główna Komisja Sportu Żużlowego pracowała w następującym składzie:

Piotr Szymański	przewodniczący
Łukasz Szmit	sekretarz
Zbigniew Fiałkowski	członek
Maciej Polny	członek
Joanna Skrzydlewska	członek

W dniu 28 listopada 2015 r. Zarząd Główny PZM podjął uchwałę o ustaleniu nowych składów osobowych głównych komisji i zespołów PZM na okres kadencji 2015 - 2019, w wyniku której skład osobowy GKSŻ - po ukonstytuowaniu się - przedstawiał się następująco:

Piotr Szymański	przewodniczący
Łukasz Szmit	wiceprzewodniczący
Zbigniew Fiałkowski	sekretarz
Dariusz Cieślak	członek
Leszek Demski	członek
Ireneusz Igielski	członek
Jan Ząbik	członek

Baza sportu żużlowego oraz szkolenie

W analizowanym sezonie w rozgrywkach ligowych udział wzięło 20 klubów. Jeden z nich posiadał swoją siedzibę poza granicami kraju (drużyna z Łotwy). Wszystkie polskie tory posiadały licencje Polskiego Związku Motorowego, z czego 14 miało ważną licencję FIM/FIM Europe, która umożliwiała rozgrywania na nich zawodów rangi Mistrzostw Świata i Europy.

Baza sportu żużlowego w 2015 roku:

- **liczba klubów, torów, licencji żużlowych**

liczba klubów biorących udział w rozgrywkach ligowych, w tym:	20 (1*)
- Ekstraliga (DMP)	8
- DM I Ligi	7 (1*)
- DM II Ligi	5
liczba klubów biorących udział w rozgrywkach mini żużla	6
liczba torów żużlowych z ważną licencją PZM	24
liczba torów lodowych z ważną licencją PZM	1
liczba torów z ważną licencją FIM / FIM Europe	14
liczba torów mini żużla z ważną licencją PZM	6
liczba torów mini żużla z ważną licencją FIM / FIM Europe	2
liczba licencji / certyfikatów „Ż”	172
w tym juniorzy	95
liczba licencji / certyfikatów mini żużla	20
liczba licencji / certyfikatów nieprofesjonalnego współzawodnictwa w sporcie żużlowym	0

* w tym: drużyny zagraniczne

Główna Komisja Sportu Żużlowego

W sezonie 2015, w przypadku rozgrywek żużlowych 43 zawodników uzyskało licencję „Ż”. Łącznie zorganizowano 6 egzaminów, 16 adeptów zakończyło egzamin z wynikiem negatywnym.

W przypadku szkolenia w mini żużlu, na 12 adeptów, którzy przystąpili do egzaminów w sezonie 2015, wszyscy uzyskali wynik pozytywny i zdobyli uprawnienia do startu w rozgrywkach Polskiego Związku Motorowego. Łącznie zorganizowano 4 egzaminy.

• stan szkolenia w sezonie 2015:

liczba egzaminów na certyfikat „Ż”	6
liczba osób zgłoszonych do egzaminu	59
liczba osób, które zdały egzamin	43
liczba osób, które nie zdały egzaminu	16
liczba egzaminów na certyfikat mini żużla	4
liczba osób zgłoszonych do egzaminu	12
liczba osób, które zdały egzamin	12
liczba osób, które nie zdały egzaminu	0
liczba egzaminów na certyfikat nieprofesjonalnego współzawodnictwa w sporcie żużlowym	0

▪ instruktorzy, sędziowie i osoby urzędowe z licencjami:

krajowymi		międzynarodowymi	
funkcja	lic.	funkcja	lic.
kursy instruktorów (liczba absolwentów)	1 (30)	Prezydent Jury	2
seminaria osób urzędowych i funkcyjnych	1	Sędzia	4
liczba przeszkolonych osób urzędowych i funkcyjnych	57	Kierownik Zawodów	8
seminaria sędziów „Ż”	2	Komisarz Techniczny	4
liczba sędziów „Ż”	20	Chronometrażysta	4
		Komisarz Ochrony Środowiska	5
		Szef Służby Medycznej	5

Zgodnie z obowiązującymi w sporcie żużlowym przepisami, licencje osób urzędowych wydawane przez ZG PZM - oprócz sędziów - muszą posiadać: komisarze toru, kierownicy zawodów, kierownicy drużyn, kierownicy startu oraz spikerzy i prenterzy, toromistrze, komisarze ochrony środowiska. Inne osoby funkcyjne, jak: chronometrażyści, kierownicy parku maszyn i wirażowi, muszą posiadać licencje wydawane przez Zarządy Okręgowe PZM.

Nasi przedstawiciele z licencją Prezydenta Jury i Sędziego byli wyznaczani do pełnienia funkcji podczas finałów światowych i europejskich.

Rozgrywki krajowe w sezonie 2015

Zawody o mistrzostwo Polski rozgrywane były w następujących konkurencjach:

- Indywidualne Mistrzostwa Polski (IMP)
- Młodzieżowe Indywidualne Mistrzostwa Polski (MIMP)
- Drużynowe Mistrzostwa Polski (DMP - Ekstraliga)
- Drużynowe Mistrzostwa I ligi (DM I Ligi - Polska Liga Żużlowa)
- Drużynowe Mistrzostwa II ligi (DM II Ligi - Polska 2. Liga Żużlowa)
- Młodzieżowe Drużynowe Mistrzostwa Polski (MDMP)
- Mistrzostwa Polski Par Klubowych (MPPK)
- Młodzieżowe Mistrzostwa Polski Par Klubowych (MMPPK)
- Drużynowe Mistrzostwa Polski w mini żużlu (80 - 125 cc)
- Indywidualne Mistrzostwa Polski w mini żużlu (80 - 125 cc)

Główna Komisja Sportu Żużlowego

Zawody o nagrody PZM rozgrywane były w następujących konkurencjach:

- Złoty Kask
- Srebrny Kask
- Brązowy Kask
- Puchar Polski Par Klubowych w mini żużlu

Zawody o nagrody SE rozgrywane były w następujących konkurencjach:

- Indywidualne Międzynarodowe Mistrzostwa Ekstraligi
- Liga Juniorów
- Indywidualne Mistrzostwa Ligi Juniorów

W sezonie 2015 rozgrywki Ekstraligi, DM I Ligi, DM II Ligi składały się z dwóch części:

- 1) części zasadniczej, w której każda z drużyn spotykała się z każdym przeciwnikiem dwukrotnie, po jednym razie na torze własnym i przeciwnika,
- 2) części finałowej, rozgrywanej w formie systemu pucharowego jako dwumecze, w których drużyny spotykały się po jednym razie na torze własnym i przeciwnika.

Zgodnie z Regulaminem Licencyjnym, korzystając z prawa do złożenia wniosku o licencję dla Klubu Ekstraligi Żużlowej na sezon 2016, następujące kluby wystąpią w rozgrywkach DMP w sezonie 2016: Grudziądzki Klub Motocyklowy Spółka Akcyjna, Klub Sportowy ROW Rybnik Spółka Akcyjna.

Drużyna Renault Zdunek Wybrzeże Gdańsk uzyskała prawo do uczestniczenia w rozgrywkach DM I Ligi w sezonie 2016

Liczba rozegranych zawodów żużlowych w sezonie 2015:

żużel:

	<i>mistrzostwa Polski</i>	<i>nagrody PZM</i>	<i>towarzyskie</i>
Ekstraliga	64		
I liga	48		
II liga	26		
MDMP	21		
MPPK	1		
MMPPK	4		
IMP	7		
MIMP	4		
ZK		4	
SK		3	
BK		3	
el. krajowe		4	
Indywidualne Międzynarodowe Mistrzostwa Ekstraligi		1	
Liga Juniorów		8	
Indywidualne Mistrzostwa Ligi Juniorów		1	
			62
razem	175	24	62

	<i>liczba</i>
Turnieje Zaplecza Kadry Juniorów	8

Główna Komisja Sportu Żużlowego

mini żużel:

	mistrzostwa Polski	nagrody PZM
DMP	4	
IMP	12	
PPPK		7
razem	16	7

Szkolenie

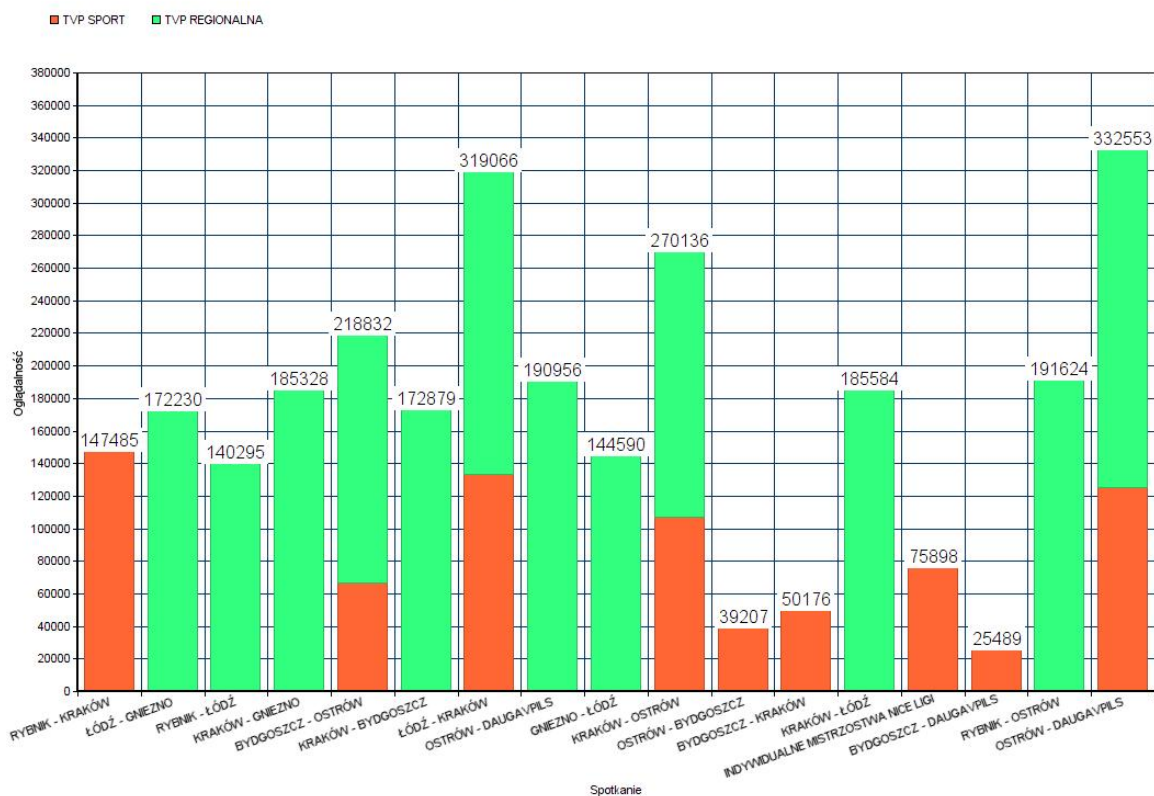
GKSŻ w sezonie 2015 konsekwentnie realizowała wytyczone plany szkoleniowe, w których szczególną uwagę zwracała na zawodników młodych i początkujących. W tym roku, dzięki pieniądзом pozyskanym przez GKSŻ znacznie rozbudowano turnieje Zaplecza Kadry Juniorów. Przyjęły one formę mini zgrupowań z dwoma turniejami, ale także szkoleniem teoretycznym, konsultacjami z psychologiem, dietetykiem i fizjoterapeutą. Łącznie odbyło się pięć cykli turniejów dwudniowych w Toruniu, Bydgoszczy, Opolu, Częstochowie, Zielonej Górze oraz 3 turnieje jednodniowe w Rawiczu, Lesznie i Pile. Warto podkreślić, że w tym roku najlepsi zawodnicy cyklu otrzymali atrakcyjne nagrody w postaci kevlaru, stypendium oraz miejsca w przyszłorocznych kwalifikacjach do IMSJ. Łącznie cyklem szkoleniowym Zaplecza Kadry Juniorów objętych zostało ponad 40 młodych zawodników.

Promocja ligi i reprezentacji

Działania na rzecz promocji reprezentacji oraz lig pozostających w gestii GKSŻ prowadzone były w urozmaicony sposób:

1. Dzięki kontynuacji współpracy z firmą Nice, rozgrywki o mistrzostwo I ligi nadal były pokazywane na otwartej antenie TVP Regionalna oraz TVP Sport. Oglądalność była na bardzo wysokim poziomie. Mecz finałowy obejrzało ponad 300 tysięcy widzów.

Oglądalność NICE PLŻ

2. organizacja czterech spotkań reprezentacji Polski pod szyldem Polish Speedway Battle. Te imprezy dostarczyły nie tylko sportowych emocji, ale i też były świetną reklamą żużla w takich ośrodkach, jak Krosno, Lublin, Piła i Gdańsk: 19 kwietnia w Krośnie „Polska - Team Słowiański”, 3 czerwca w Pile „Polska - Wojownicy Mistrza”, 1 sierpnia w Gdańsku „Polska - Gwiazdy Wybrzeża”, 10 października w Lublinie „Polska - Reszta Świata”.

3. Organizacja meczu Polska - Dania w Ostrowie Wlkp. w dniu 1 maja, który był szeroko reklamowany i komentowany w mediach. Spotkanie traktowano jako rewanż za finał Drużynowego Pucharu Świata w Bydgoszczy w 2014 roku.

4. Udział reprezentacji w cyklu Best Speedway Pairs: 28 marca w Toruniu, 11 kwietnia w Gustrow (Niemcy), 9 maja w Esbjerg (Dania). W klasyfikacji generalnej tej serii, Polska zajęła 2 miejsce.

Frekwencja na trybunach w rozgrywkach ligowych w sezonie 2015

klasa rozgrywkowa	łączna frekwencja	liczba meczów	średnia frekwencja
Ekstraliga	572 894	64	8 951
I liga	206 000	48	4 292
II liga	66 500	25	2 660

źródło: na podstawie materiałów sportowefakty.pl

Biorąc pod uwagę średnią, nie odnotowano spadku widowni na trybunach podczas meczów o DMP, DM I i II ligi w porównaniu z sezonem 2014. W przypadku I Ligi odnotowany natomiast znaczny - prawie dwukrotny - wzrost liczby kibiców.

W sezonie 2015 rozgrywki Ekstraligi żużlowej (DMP) były realizowane przez platformę NC+ za pośrednictwem kanału nSportHD. Umowa została zawarta z Canal+ Cyfrowy SA na lata 2013 - 2015.

W dniu 9 kwietnia 2015 r. Polski Związek Motorowy podpisał z TVP SA umowę na transmisję z meczów I Ligi żużlowej na sezon 2015.

Międzynarodowe zawody w Polsce w sezonie 2015

Sezon 2015 należy zaliczyć do udanych. Największym sukcesem kadry juniorów było wywalczenie przez reprezentację Polski juniorów I miejsc w:

- Drużynowych Mistrzostwach Świata Juniorów, zawody finałowe rozegrane na torze w Mildura (Australia) zakończyły się zwycięstwem polskich zawodników (Bartosz Zmarzlik, Piotr Pawlicki, Paweł Przedpełski, Maksym Drabik)
- Drużynowych Mistrzostwach Europy Juniorów, zawody finałowe rozegrane na torze w Plzen (Czechy) zakończyły się zwycięstwem polskich zawodników (Krystian Pieszczek, Kacper Woryna, Adrian Cyfer, Bartosz Smektała, Krystian Rempała).

Osiągnięciem był złoty medal Bartosza Zmarzlika w Indywidualnych Mistrzostwach Świata Juniorów.

W kategorii seniorów największym sukcesem było:

- zdobycie III miejsca w Drużynowym Pucharze Świata w Vojens (Dania) w składzie: Bartosz Zmarzlik, Krzysztof Buczkowski, Maciej Janowski, Przemysław Pawlicki oraz
- zdobycie I miejsca w Mistrzostwach Europy Par w Debrecen (Węgry) (Damian Baliński, Sebastian Ułamek, Dawid Lampart).

Wyniki w zawodach o Mistrzostwo Świata w sezonie 2015:

Drużynowy Puchar Świata

III miejsce (Bartosz Zmarzlik, Krzysztof Buczkowski, Maciej Janowski, Przemysław Pawlicki)

Drużynowe Mistrzostwa Świata Juniorów

I miejsce (Bartosz Zmarzlik, Piotr Pawlicki, Paweł Przedpełski, Maksym Drabik)

Indywidualne Mistrzostwa Świata Grand Prix

VII miejsce: Maciej Janowski

XV miejsce: Krzysztof Kasprzak

XVI miejsce: Jarosław Hampel

Indywidualne Mistrzostwa Świata Juniorów

I miejsce: Bartosz Zmarzlik

V miejsce: Paweł Przedpełski

FIM Speedway World League

II miejsce: STAL GORZÓW WIELKOPOLSKI S.A.

Złote Trofeum FIM 125cc

II miejsce: Marcin Turowski

Wyniki w zawodach o Mistrzostwo Europy w sezonie 2015:

Drużynowe Mistrzostwa Europy Juniorów

I miejsce (Krystian Pieszczek, Kacper Woryna, Adrian Cyfer, Bartosz Smektała, Krystian Rempała)

Indywidualne Mistrzostwa Europy - seria SEC

IV miejsce: Janusz Kołodziej

VII miejsce: Przemysław Pawlicki

XI miejsce: Piotr Protasiewicz

XIII miejsce: Tomasz Gollob

XV miejsce: Tomasz Jędrzejak

Mistrzostwa Europy Par

I miejsce (Damian Baliński, Sebastian Ułamek, Dawid Lampart)

Indywidualne Mistrzostwa Europy Juniorów

III miejsce: Bartosz Smektała

Młodzieżowy Puchar Europy 125 cc

I miejsce: Marcin Turowski

Zawody rangi Mistrzostw Świata i Europy oraz Nagrody FIM i UEM organizowane w Polsce w 2015 roku:

Mistrzostwa Świata		
18.04.2015	IMS Grand Prix	Warszawa
6.06.2015	Drużynowy Puchar Świata, Event 1	Gniezno
15.08.2015	Indywidualne Mistrzostwa Świata Juniorów, Finał	Lublin
22.08.2015	Drużynowe Mistrzostwa Świata Juniorów, Półfinał	Opole
29.08.2015	IMS Grand Prix	Gorzów
5.09.2015	Indywidualne Mistrzostwa Świata, Challenge	Rybnik
3.10.20	IMS Grand Prix	Toruń
Mistrzostwa Europy		
5.06.2015	Indywidualne Mistrzostwa Europy, Challenge	Toruń
20.06.2015	Indywidualne Mistrzostwa Europy, Finał	Toruń
27-28.06.2015	Puchar Europy 85cc, półfinały i finał	Rybnik
19.09.2015	Indywidualne Mistrzostwa Europy, Finał	Ostrów Wlkp.
zawody międzynarodowe		
25.04.2015	FIM Speedway World League	Gorzów Wlkp.

Podsumowanie

W 2015 roku:

- kontynuowano współpracę z generalnym sponsorem reprezentacji Polski (firma ENEA SA)
- kontynuowano współpracę ze sponsorem reprezentacji Polski: firmą Izobud Cich
- pozyskano dla reprezentacji Polski nowego sponsora: firmę DDS Poland
- kontynuowano współpracę ze sponsorem tytularnym Polskiej Ligi Żużlowej firmę NICE Polska sp. z o.o.

Sezon 2015 to kolejny rok rozwoju polskiego sportu żużlowego. Zarówno w wymiarze sportowym, jak i organizacyjnym oraz wizerunkowym. Przeprowadzono szereg projektów, które pozytywnie wpłynęły na rywalizację na torach oraz odbiór zawodów żużlowych przez kibiców. Z drugiej strony, nie można pominąć problemów, które w coraz większym stopniu zaczynają dotyczyć tej dyscypliny sportu: kłopoty z płynnością finansową klubów.

Wizerunek

GKSŻ wzięła udział w akcji zbiórki funduszy dla Witalija Biełousowa (przekazano gadżety na licytację).

Ponadto:

- Rozwinięto stronę internetową GKSŻ i Reprezentacji Polski www.polskizuzel.pl, a także zintensyfikowaliśmy działania w mediach społecznościowych (Facebook, Twitter). Liczba fanów profilu FB wynosi 20573. Zaobserwowano też dużą aktywność związaną z publikowanymi postami. Na Twitterze są już 3002 osoby obserwujące. To jest o ponad tysiąc więcej niż przed rokiem.

- Na stronie www.polskizuzel.pl i przez media społecznościowe publikowane są nie tylko bieżące informacje, ale i odbywa się edukacja kibica - np. poprzez felietony trenera kadry Marka Cieślaka o dawnych mistrzach czarnego sportu, czy też ciekawe felietony Krzysztofa Cugowskiego, wokalisty Budki Suflera i wielkiego sympatyka żużla.

- Publikacje ze strony www.polskizuzel.pl bardzo często pojawiają się na najważniejszych żużlowych portalach, np. „Przeglądu Sportowego” i sportowefakty.pl.

- Zorganizowano konferencję prasową podczas zgrupowania reprezentacji w Szklarskiej Porębie, Poza tym, na bieżąco publikowane są najważniejsze informacje związane z kadrą tak, aby media mogły zamieszczać je na swoich stronach internetowych.

- Cykl meczów reprezentacji Polish Speedway Battle był nie tylko świetną reklamą żużla, ale i ożywił mniejsze ośrodki, gdzie zawody były organizowane.

- Nawiązano współpracę z Fundacją DKMS - Baza Dawców Komórek Macierzystych Polska. W sezonie 2015 przeprowadzono - także dzięki wsparciu GKSŻ - 11 akcji rejestracji na meczach żużlowych, na których zarejestrowało się ponad 400 kibiców. W sezonie 2016 planowane jest przeprowadzenie akcji przy pomocy lokalnych wolontariuszy związanych z poszczególnymi klubami i miastami.

GKSŻ, obok swoich zasadniczych zadań, to znaczy prowadzenia rozgrywek ligowych z wyjątkiem Ekstraligi oraz spraw związanych z reprezentacją kraju seniorów i juniorów, realizowała szereg zadań przyjętych w planie promocyjno-marketingowym. Zadania te odnosiły się do obszarów: promocji i wizerunku zarówno Komisji i kadry narodowej, jak również szkolenia i integracji międzyklubowej.

Integracja międzyklubowa

GKSŻ przy pomocy klubów organizowała cykliczne spotkania przedstawicieli poszczególnych ośrodków Nice PLŻ oraz PLŻ2, podczas których omawiane były najpilniejsze sprawy polskiego żużla. Jest to realizacja postulatów przedstawicieli klubów. Spotkania służą także międzyklubowej integracji. W roku bieżącym odbyły się dwa zjazdy: w marcu - Kraków, w grudniu - Poznań.

GŁÓWNA KOMISJA SPORTU KARTINGOWEGO

W okresie od 1 stycznia do 28 listopada 2015 r. Główna Komisja Sportu Kartingowego pracowała w następującym składzie:

Mirosław Czub	przewodniczący
Paweł Pęczak	wiceprzewodniczący
Tomasz Kałwa	sekretarz
Sebastian Kołakowski	członek
Artur Strychalski	członek

W dniu 28 listopada 2015 r. Zarząd Główny PZM podjął uchwałę o ustaleniu nowych składów osobowych głównych komisji i zespołów PZM na okres kadencji 2015 - 2019, w wyniku której skład osobowy GKSK - po ukonstytuowaniu się - przedstawiał się następująco:

Mirosław Czub	przewodniczący
Paweł Pęczak	wiceprzewodniczący
Tomasz Kałwa	sekretarz
Lechosław Dudka	członek
Rafał Kiwior	członek
Sebastian Kołakowski	członek

Zawody szczebla centralnego w roku 2015 rozegrano niemal we wszystkich zaplanowanych konkurencjach z wyłączeniem kategorii CIK-FIA KF JUNIOR, KF i KZ2.

Kontynuowano program „Współzawodnictwo Sportowe Dzieci i Młodzieży”.

W roku 2015 odbyły się dwie serie Międzynarodowych Mistrzostw Polski (MKMP) i Mistrzostw Polski (KMP) we wszystkich kategoriach, które wypełniły kryterium minimalnej liczby zawodników

CIK-FIA

W rok 2015 kontynuowano współpracę z promotorem zawodów CIK-FIA firmą WSK Promotion reprezentowaną przez pana Luka de Dono. Współpraca kontynuowana będzie także w roku 2016. Współpraca polegała by na przeprowadzeniu jednych zawodów z serii WSK w Polsce.

Założenia programowe (priorytety)

- odbudowa infrastruktury kartingowej w Polsce (nowe tory, nowe homologacje, odnowienie starych, zapomnianych torów)
- w roku 2015 tor w Bydgoszczy zadeklarował wystąpienie do CIK o przedłużenie homologacji na kolejne trzy lata. Inspekcja homologacyjna CIK-FIA zaplanowana jest w pierwszym półroczu 2016r.
- tor w Starym Kisielinie po rozbudowie także uzyskał nową homologację CIK-FIA na lata 2013-2016. W 2016 nastąpi wystąpienie o przedłużenie homologacji toru na kolejne lata.
- tor w Poznaniu po modernizacji utrzymał homologację krajową i homologację CIK-FIA na lata 2014-2017.
- tor w Radomiu w 2015 roku nadal posiadał homologację krajową.

Szkolenia sędziów kartingowych w Polsce

- wprowadzona interaktywna forma szkolenia - z podziałem na grupy (sędziowie faktu, techniczni i starterzy)

- połączenie otwartego obozu Kadry Narodowej ze szkoleniem sędziów mające na celu umożliwić praktyczne szkolenie starterów i sędziów faktu.

Szkolenia instruktorów i trenerów sportu kartingowego:

- liczba instruktorów 28 (9 wyszkolonych w roku 2015)
  - liczba trenerów 5 (4 wyszkolonych w roku 2015)
- (dane na dzień 20.03.2015)

Planowane są dalsze szkolenia.

Rodzaje zawodów (kategorie kartingowe)

W roku 2015 odbyły się następujące zawody:

Puchar ROK w następujących kategoriach:

- BABY ROK
- MINI ROK
- JUNIOR ROK
- ROK DVS
- SUPER ROK
- Pokazy 5/7 lat

Puchar ROTAX MAX CHALLENGE w następujących kategoriach:

- MICRO MAX
- MINI MAX
- JUNIOR MAX
- SENIOR MAX
- DD2
- Pokazy PUFFO 5/7 lat

Puchar EASYKART w następujących kategoriach:

- E-60
- Pokazy E-50 5/7 lat

Rok 2015 w liczbach (statystyka)

Liczba klubów kartingowych posiadających licencje klubową na uprawianie sportu kartingowego w 2015 roku: **44**.

Liczba licencji sędziów sportu kartingowego

<i>rok</i>	<i>liczba przedłużonych licencji stopnia P i M</i>	<i>liczba nadanych licencji stopnia P i M</i>
2015	45	3

Liczba torów kartingowych z homologacją PZM i CIK

<i>rok</i>	<i>liczba torów PZM</i>	<i>liczba torów CIK-FIA</i>
2015	7	2

Liczba wydanych licencji trenera i instruktora

<i>rok</i>	<i>trenerzy</i>	<i>instruktorzy</i>
2015	6	20

Liczba wydanych licencji międzynarodowych

<i>rok</i>	<i>liczba licencji międzynarodowych</i>
2015	44

Główna Komisja Sportu Kartingowego

Liczba zawodników z poszczególnych klubów biorących udział w zawodach kartingowych kalendarza PZM

<i>lp.</i>	<i>nazwa klubu</i>	<i>liczba</i>
1	Automobilklub Wschodni	6
2	Automobilklub Krakowski	-
3	Automobilklub Kielecki	-
5	Wallrav Racing Club	12
6	Stowarzyszenie Hawi Racing Team	5
7	Automobilklub Tarnogórski	-
8	Automobilklub Leszczyński	21
9	Automobilklub Wielkopolski	28
10	Automobilklub Śląski	3
11	Bydgoskie Towarzystwo Motorowe	3
12	Automobilklub Rzemieślnik	13
13	Automobilklub Polski	5
14	Automobilklub Zielonogórski 'DUET'	8
15	UKS Moto-Kart Energetyk Biłgoraj	11
16	Automobilklub Radomski	2
17	SPSK Motokart Suwałki	3
18	TMSM Sparta Wrocław	6
19	Automobilklub Podlaski	1
20	UKS PUMA	-
21	UKSK KRAK-KART	-
22	Automobilklub Inowrocławski	-
23	Automobilklub Gorzowski	-
24	Automobilklub Morski	3
25	GKM BAŁTYK	-
26	Automobilklub Lubelski	-
27	Automobilklub Koszaliński	-
28	SKK GEPARD	1
29	Motosport Myślenice	-
30	Automobilklub Nowomiejski	-
31	Klub Moto Sport Koszalin	-
32	Automobilklub Toruński	1
33	Automobilklub Kujawsko-Pomorski	4
34	Klub Sportowy ST-Racing Koszalin	10
35	Stowarzyszenie Moto Klub Radom	6
36	Automobilklub Opolski	-
37	TTSK K-TEAM	13
38	Automobilklub Suwalski	-
39	Automobilklub Orski	2
40	AWIX Arena Toruń	1
41	Auto Moto Klub Tarnowski	2
	<i>razem:</i>	158

Główna Komisja Sportu Kartingowego

Liczba startujących zawodników w poszczególnych kategoriach:

<i>kategoria</i>	<i>liczba</i>
KF 2	x
KF	x
KF 3	x
KF Junior	x
KZ 2	0
razem:	0

M 60	0
------	---

ROK Baby	32
ROK Mini	32
ROK Junior	24
ROK Senior	x
ROK Super	x
ROK GP	18
ROK DVS	16
razem:	122

Easykart 50 Trening	10
Easykart 60	15
razem:	25

ROTAX Max Micro	28
ROTAX Max Mini	18
ROTAXMax Junior	15
ROTAXMax Senior	18
ROTAX DD2	11
ROTAXDD2 Master	8
razem:	98

OPEN	x
------	---

Liczba zawodów kartingowych zorganizowanych w Polsce

<i>krajowe</i>	<i>liczba</i>	<i>międzynarodowe</i>	<i>liczba</i>
rundy Rotax Challenge Polska	10	serie International Poland Championship	2
rundy Pucharu Rok, Pucharu Easykart	14		
serie Kartingowe Mistrzostwa Polski	2		
rundy Mistrzostwa Polski Młodzik	2		
<i>razem:</i>	28	<i>razem:</i>	2

Wyniki sportowe:

- 1. miejsce Karol Basz Mistrzostwa Świata KF
- 1. miejsce Szymon Szyszko, Rok Cup International/Rok
- 4. miejsce Piotr Wisnicki Światowy finał ROTAX MAX
- 7. miejsce Michał Kasiborski , Rok Cup International/Rok Junior
- 8. miejsce Maciej Szyszko, Rok Cup International/Rok Junior
- 11. miejsce Jan Galeja, Rok Cup International/Rok Junior

Liczba posiedzeń Głównej Komisji Sportu Kartingowego - 3

GŁÓWNA KOMISJA SPORTÓW POPULARNYCH I TURYSTYKI

W okresie od 1 stycznia do 28 listopada 2015 r. Główna Komisja Sportów Popularnych i Turystyki pracowała w następującym składzie:

Stanisław Reterski	przewodniczący
Benedykt Chądzyński	wiceprzewodniczący, rzecznik medialny
Ryszard Śliwiński	członek (nawigacja samochodowa)
Leszek Kałużny	członek (turystyka motorowa)
Andrzej Piwoński	członek (szkolenia organizatorów)
Mirosława Rynowiecka	członek (zmotoryzowani niepełnosprawni)
Jacek Bujański	członek (turystyka terenowa i off-road)
Robert Werle	doradca GKSPiT (do spraw organizacyjnych)

W dniu 28 listopada 2015 r. Zarząd Główny PZM podjął uchwałę o ustaleniu nowych składów osobowych głównych komisji i zespołów PZM na okres kadencji 2015 - 2019, w wyniku której skład osobowy GKSPiT - po ukonstytuowaniu się - przedstawiał się następująco:

Stanisław Reterski	przewodniczący
Benedykt Chądzyński	wiceprzewodniczący, rzecznik medialny
Sonia Osiecka-Babut	sekretarz (zmotoryzowani niepełnosprawni)
Ryszard Śliwiński	członek (nawigacja samochodowa)
Leszek Kałużny	członek (turystyka motorowa)
Andrzej Piwoński	członek (szkolenia organizatorów)
Jacek Bujański	członek (turystyka terenowa i off-road)

Ocena działalności w 2015 r. wraz ze skróconą statystyką

Turystyczno-Nawigacyjne Mistrzostwa Polski

rok 2015	liczba rund	liczba załóg	liczba klubów	liczba okręgów
Nawigacja	7	17	7	4
Turystyka		24	7	
Turystyka osób niepełnospr.		8	8	

Turystyczno-Nawigacyjne Mistrzostwa Polski w 2015 roku prowadzone były wg rocznego kalendarza imprez oraz regulaminów i zasad ustalonych dla tej formuły mistrzostw.

Turystyczny Puchar Polski (6 edycja TPP)

rok	liczba rund	liczba załóg	liczba klubów	liczba okręgów
2015	21	232	10	7

TPP cieszy się rosnącym zainteresowaniem, czemu sprzyjają bez wątpienia łagodniejsze w stosunku do Mistrzostw Polski kryteria, pozostające w dużej mierze w gestii organizatora oraz lokalny charakter jednodniowych imprez, a więc i zmniejszenie kosztów oraz uciążliwości związanej z dalekimi podróżami.

Pomimo, że sezon 2015 był sezonem, w którym odnotowaliśmy największy wzrost uczestników w całej kadencji TPP, a finał sezonu 2015 był najliczniej obsadzonym finałem, jaki się do tej pory odbył, w dalszym ciągu największym problemem TPP jest zwiększenie udziału w imprezach poza swoim okręgiem. Staramy się, aby zwycięzcy TPP uhonorowani byli ciekawymi nagrodami. GKSPiT dąży do skutecznego propagowania tej formy nagradzania, celem zwiększenia atrakcyjności i dalszego wzrostu frekwencji na imprezach. Ważną rolę ma tu do spełnienie Internet i portale społecznościowe, a także wzrost aktywności Biura Marketingu na rzecz turystyki motorowej, aby lepiej docierać do grup zawodników i osób jeszcze niezrzeszonych.

Nawigacyjny Puchar Polski (3 edycja NPP)

rok	liczba rund	liczba załóg	liczba klubów	liczba okręgów
2014	9	74	12	7

Do kalendarza sportu popularnego na rok 2015 zgłoszono dwanaście imprez w kolejnej edycji Nawigacyjnego Pucharu Polski. Z realizacji, z różnych obiektywnych powodów, zrezygnowały trzy kluby. Nastąpił kolejny wzrost frekwencji uczestniczących załóg, klubów i okręgów. W rywalizacji zdecydowanie uczestniczyli zawodnicy spoza grupy rywalizującej w Mistrzostwach Polski. Wyniki indywidualne wskazują na promocję załóg w nowych składach, różnych od uczestniczących i rywalizujących w Mistrzostwach Polski. Świadczy to, że osiągamy zamierzony cel, wzrasta zainteresowanie dyscypliną wśród sympatyków nawigacji, przeistaczających się w czynnych uczestników. Z uzyskiwanych opinii wynika, że kolejna edycja Pucharu spowoduje wzrost zainteresowanych tą dyscypliną.

Turystyka Motorowa

W sezonie 2015 nie odnotowano spadku udziału zawodników w imprezach TNMP / Konkurencja Turystyka, pomimo przechodzenia bardziej zaawansowanych załóg do dyscypliny Nawigacja. Jakościowo imprezy były na wysokim poziomie, a co ważne, poziom ten był zdecydowanie wyższy niż w latach 2013 i 2014. GKSPiT nadzoruje imprezy pod kątem zgodności z regulaminem.

Najważniejszym osiągnięciem minionego sezonu jest zdecydowany wzrost zainteresowania formułą rozgrywek TPP.

Jak co roku odnotowujemy ważny i coraz liczniejszy udział naszych turystów - motocyklistów w międzynarodowych zlotach FIM RALLY. Po sukcesie organizacyjnym naszych kolegów z LKT WYCZÓŁ w organizacji 67. FIM RALLY w Bydgoszczy, nasi motocykliści z Gościeradza i Biłgoraja wzięli w 2015 roku udział w 70. FIM RALLY w Vorden, w Holandii.

Nawigacja

W sezonie 2015 rozgrywano rundy TNMP i NPP na podstawie zasad opracowanych i wprowadzonych do stosowania po zakończeniu ubiegłorocznego sezonu. Opinie uczestników tegorocznej edycji nie wskazywały na konieczność dalszych prac nad kodyfikatorem. Drobne korekty na sezon 2016 wprowadzono w regulaminie NPP. Można zauważyć, że zbliżenie i zastosowanie sposobu opisu tras do zasad międzynarodowych, zaowocowało sukcesami polskich załóg w międzynarodowej rywalizacji na trasach Turnieju Europy Centralnej (TEC). Trzecia edycja NPP, pozytywnie przyjęta przez środowisko nawigacyjne, sygnalizuje dalszy wzrost zainteresowania tą formą rywalizacji wśród nowych załóg, sięgających po laury zwycięstwa. Projekt kalendarza imprez 4. edycji NPP (2016) przewiduje rozegranie 10. Rund NPP.

OFF-ROAD przeprowowy

GKSPiT objęła swoim nadzorem rajdy przeprowowe realizowane jako Przeprowy Puchar Polski (samochody) i Przeprowy Puchar Polski ATV/PZM (quady).

Z przyczyn niezależnych od PZM, ten pierwszy cykl, organizowany przez Polskie Stowarzyszenie Off Road, nie funkcjonuje zadowalająco, zarówno pod względem organizacyjnym, jak i rozmiaru imprezy (z cyklu trzech rund w roku ograniczył się do jednej rundy).

Współpraca GKSPiT z ATV Polska (organizatorem PPP ATV/PZM oraz PMP), rozwija się doskonale i doprowadziła do powstania cyklu rajdów o poziomie dotąd nie notowanym w środowisku quadowym.

Przeprowy Puchar Polski w kolejnym sezonie deklasuje rywali i wiele imprez zakończyło swoją historię, nie mogąc zapewnić poziomu wymagań jakie spełnił PPP ATV/PZM.

Zapisy w regulaminach PPP, dotyczące ochrony środowiska podczas imprezy quadowej pokazały standard jaki był do zaakceptowania przez jednostki organizacyjne Lasów Państwowych i już dzisiaj wiemy, że nasze standardy powodują selekcjonowanie innych organizatorów zanim otrzymają zgodę na wjazd w tereny leśne.

Sami uczestnicy początkowo sceptycznie przyjmowali restrykcyjne zasady regulaminów PPP ATV/PZM dotyczące np. wykluczania uczestników będących pod wpływem alkoholu, a dziś te zasady powodują, że niektóre media odmawiają relacji z imprez, gdzie takie uregulowania nie obowiązują.

Rok 2015 był milowym krokiem w rozwoju imprez przeprowowych dla quadów ze względu na wprowadzenie po raz pierwszy Przeprowych Mistrzostw Polski. Środowisko zawodników przyjęło z zadowoleniem możliwość udziału w zawodach rangi Mistrzostw najlepszych uczestników dotychczasowego Przeprowego Pucharu Polski i zawodnicy ci, na koniec sezonu 2015 w Drawsku Pomorskim otrzymali pierwsze historyczne szarfy i tytuły mistrzowskie tej trudnej dziedziny off-road. Cały cykl zawodów, po wprowadzeniu przez ATV Polska elektronicznego systemu zaliczania punktów, jest wysoko oceniany przez zawodników, co potwierdza nadal najwyższa frekwencja imprez quadowych w naszym kraju na zawodach organizowanych przez ATV Polska i PZM.

Od 2015 roku GKSPiT zwiększyła swą liczebność i wprowadziła w swojej strukturze nową podkomisję: „Turystyki Terenowej i OFF-ROAD”. Fakt ten podniesie rangę rajdów przeprowowych OFF-ROAD, umacniając pozycję tej dziedziny w PZM i poza Związkiem.

Szkolenia organizatorów

Rok 2015 był czwartym sezonem stosowania zaktualizowanego regulaminu Organizatorów Sportu Popularnego (OSP). Łatwiejszy tryb uzyskiwania i przedłużania stopni OSP, rozszerzone możliwości uzyskiwania punktacji do rankingu sędziowskiego oraz korzystne ubezpieczenie organizatorów imprez w InterRisk, przyciągnęły znaczną liczbę potencjalnych, fachowych organizatorów imprez.

Ogółem w sezonie 2015 zarejestrowano do ubezpieczenia 250 posiadaczy uprawnień OSP, w tym 120 dla Caravaningu. W minionym sezonie przeprowadzono 7 ogólnopolskich szkoleń OSP w: Bydgoszczy, Katowicach, Opolu, Warszawie, Kędzierzynie-Koźlu i dwukrotnie Poznaniu.

Do prowadzenia szkoleń i egzaminów OSP desygnowana jest grupa rekomendowanych sędziów stopnia „P”, ogłaszana corocznie specjalnym komunikatem GKSPiT na początku roku kalendarzowego.

Po opracowaniu i wydaniu w minionych latach cyklu zeszytów szkoleniowych, zawierających podstawowe zasady opisów tras turystycznych i nawigacyjnych, w 2015 roku wydano nowy, zaktualizowany zeszyt materiałów instruktażowych OSP, rozszerzony o tematykę obowiązkowego dla wszystkich Organizatorów SP, treningu czynnościowego z zakresu Ratownictwa Drogowego. Opracowanie, stanowiące swego rodzaju encyklopedię zasad nawigacji i turystyki, cieszy się dużym zainteresowaniem. Przewidywany jest dodruk tego opracowania.

W nowym Regulaminie OSP 2016 przewidziano możliwość uproszczonego uzyskiwania uprawnień OSP dla posiadaczy licencji sportu samochodowego i motocyklowego. Poszerzono również możliwość tworzenia uprawnień OSP dla innych konkurencji, jak off-road i motocykli.

Na wniosek GKSPiT, ZG PZM po konsultacjach z GKBRD, GKPZ i GKC w sprawie angażowania sędziów licencjonowanych do pracy przy próbach sprawnościowych na imprezach mistrzowskich w przedmiotowych dziedzinach, Biuro Sportu i Turystyki wprowadziło punktację do licencji dla tych sędziów, podobnie jak w imprezach KJS. Powyższe zachęci więc sędziów sportowych do współpracy z organizatorami imprez GKSPiT PZM.

Współpraca z PTTK

W 2015 roku PZM zawarł porozumienie o współpracy z PTTK. Te zbliżone do siebie w sferze turystyki motorowej organizacje praktycznie nie współdziałały od wielu lat, a porozumienie zawarte przed laty zostało zapomniane. Współpraca ta obejmuje na razie działalność GKSPiT, ale w perspektywie planowane jest jej rozszerzenia na działalność GKC i GKPZ.

Cele zawartego porozumienia to m.in.:

- wymiana doświadczeń w organizacji imprez turystyki motorowej,
- wspólne organizowanie imprez, wzajemne uczestnictwo, uzgodnienia regulaminowe i klasyfikacyjne,
- współuczestnictwo w ważnych wydarzeniach, spotkaniach komisji itp.,
- uzgadnianie i wymiana kalendarzy imprez,
- wzajemne uznawanie odznak, wyróżnień i osiągnięć,
- współdziałanie biur podróży,
- zaakcentowanie we współpracy faktu, że wiele klubów turystycznych należy do PZM i PTTK,
- korzystanie na zasadzie wzajemności z ofert, obiektów i przywilejów PTTK i PZM.

Współpraca z PZM TRAVEL Sp. z o.o.

Już kilka lat trwa dobra współpraca pomiędzy GKSPiT i biurem turystycznym PZM TRAVEL. Dotyczy ona głównie pomocy we organizacji imprez krajowych i zagranicznych w dziedzinie turystyki / caravaningu. Czyniono starania, aby oferta Biura obejmowała także członków innych aktywności pozasportowych i sportowych oraz wszystkich pracowników PZM i klubów zrzeszonych w Związku. Tak narodziły się liczne propozycje imprez wyjazdowych do krajów sąsiedzkich, wyjazdów z cyklu „Stolice Europy”, a także szeroka, promocyjna dla PZM oferta urlopów i zlotów nad Adriatykiem. Oferta, choć bardzo atrakcyjna, często komfortowa, na którą uzyskuje się liczne rabaty po okazaniu legitymacji PZM, nie zawsze jest jednak wykorzystywana. Daleka podróż i wyższe ceny od krajowych powodują, że nasi turyści wybierają nieoficjalne, słabiej przygotowane nieoficjalne oferty, ale za to tańsze. Nie zraża nas to jednak i podtrzymujemy dobre kontakty z naszym partnerem UKH (Chorwacja Federacja Campingowa) i licznymi oferentami odpoczynku nad ciepłym i pięknym Adriatykiem.

Należy również dodać, że PZM TRAVEL jest naszym istotnym i pewnym partnerem w wielu inicjatywach i „bojach” o rozsądne przepisy państwowe, dotyczące m.in. podróżowania i zorganizowanej turystyki.

Działalność medialna

Rok 2015 był ostatnim rokiem wydawania newslettera PZM przez Biuro Marketingu PZM, Nie sprawdził się pomysł połączenia wydania turystycznego, sportowego i ogólnozwiązkowego, co miało poprawić przekaz informacji i zwiększyć wykorzystanie strony internetowej www.pzm.pl. Trzyletnie doświadczenie dowiodło, że newsletter zatracił rolę do jakiej powołała go GKSPiT wraz z pozostałymi komisjami pozasportowymi - platformy kontaktu Związku z okręgami, klubami i ich członkami. Formuła otwarcia newslettera „poza Związek”, pozbawiła nas tej płaszczyzny.

Niewiele pomogły tu profile poszczególnych aktywności, uruchomione na Facebooku, bądź liczne kontakty internetowe. Uzgodnienia przewodniczących komisji pozasportowych idą w kierunku dokonania zmian na stronie www.pzm.pl, aby przywrócić wymianę informacji wewnątrz PZM.

Mając na uwadze integracyjne właściwości poprzedniego newslettera turystyki, GKSPiT prowadzi rozmowy z GKC, GKZ i GKBRD w celu wznowienia wydawania newslettera pozasportowego, skierowanego do działaczy, zawodników i sympatyków turystyki oraz innych sportów popularnych.

Działania marketingowe dotyczące sportów popularnych i turystyki

W roku 2015 GKSPiT prowadziła własną działalność marketingową, korzystając z pomocy Biura Marketingu ZG PZM.

Rok 2015 nie przyniósł znaczących zmian we współpracy z Zarządami Okręgowymi. GKSPiT nadal odczuwa brak zainteresowania działaniami w obszarze szeroko rozumianej turystyki przez Zarządy Okręgowe zrzeszające kluby, które nie biorą udziału w imprezach nadzorowanych przez Główną Komisję.

W 2015 roku został wydany i rozprowadzony wśród Zarządów Okręgowych Kalendarz Imprez Sportów Popularnych (ścienny, w formacie A1). Kalendarium zawierało daty wszystkich Ogólnopolskich Imprez Sportów Popularnych występujących w zatwierdzonym Kalendarzu Imprez GKSPiT z informacjami o miejscu rozgrywania zawodów i ich organizatorze.

Opracowane nowe logotypy Samochodowych Rajdów Turystycznych oraz Samochodowych Rajdów na Orientację, dostosowane do aktualnie obowiązującej formy logo Polskiego Związku Motorowego zostały wydrukowane w formie samoprzylepnych nalepek i rozprowadzone wśród Klubów PZM organizujących imprezy turystyczno-nawigacyjne.

Na istniejącej stronie PZM/Turystyka, na bieżąco uaktualniane są przykłady interpretacji szczególnie kontrowersyjnych zapisów kodyfikatora. Opracowano zmiany w Regulaminie Turystyczno-Nawigacyjnych Mistrzostw Polski oraz Turystycznego Pucharu Polski, które będą obowiązywać w sezonie 2016. Zmiany w Regulaminie mają na celu wzmocnienie roli klasycznej turystyki w imprezach TNMP.

Wznowiono wydany w roku 2014, 80-stronicowy Zeszyt „Tajemnice Nawigacji”, omawiający zasady opisów turystyczno-nawigacyjnych, uwzględniający i wyjaśniający nowe zasady wprowadzone w Kodyfikatorze 2014. Zeszyt został rozprowadzony wśród Klubów PZM organizujących imprezy turystyczno-nawigacyjne.

Opracowano i wydano drukiem nowy zeszyt Szkoleń Organizatorów sportów Popularnych, w którym przedstawiono problematykę tych szkoleń, dodając jako szkolenie obowiązkowe praktyczną naukę resuscytacji z wykorzystaniem fantomów, prowadzoną przez uprawnionych ratowników drogowych.

Postanowiono, że w sezonie 2016 wprowadzone zostaną wyróżnienia (w postaci plaket pamiątkowych) wręczane załogom, które w Turystyczno-Nawigacyjnych Mistrzostwach Polski zajmą miejsca pierwsze, drugie i trzecie w poszczególnych rundach. Nagrody będą opracowane graficznie i sfinansowane przez GKSPiT.

Cały czas trwają rozmowy z mediami lokalnymi i ogólnopolskimi w celu pozyskania sponsora medialnego dla imprez sportów popularnych. Działania te są bardzo trudne, gdyż imprezy sportów popularnych są w porównaniu ze sportami wyczynowymi bardzo mało medialne. GKSPiT oferuje wsparcie dla organizatorów pozyskujących sponsorów i partnerów lokalnych, zarówno finansowo jak i organizacyjnie, poprzez wyposażanie imprez w materiały promocyjne PZM. W 2015 roku została podpisana umowa o współpracy PZM z PTTK. GKSPiT stara się połączyć działania obu organizacji dla zwiększenia udziału uczestników imprez w imprezach turystycznych, zarówno klasyfikowanych jak i rekreacyjnych.

Podsumowanie

Działania GKSPiT w minionym roku wynikały m.in. z zadań ujętych w „Strategii na lata 2008 - 2015”. Codzienna działalność Komisji opiera się jednak także na bieżących planach i potrzebach, wynikających ze współpracy z klubami organizującymi imprezy na wszystkich poziomach oraz na programach działalności Związku, dostosowanych do nowych wyzwań rozwijającej się motoryzacji.

Nowe zadania powstają w wyniku zmian zachodzących wokół nas, oczekiwań członków PZM, jakościowych zmian usług turystycznych, wreszcie gwałtownego rozwoju techniki i obiegu informacji. GKSPiT przykłada dużą wagę do informacji przekazywanych przez organizatorów i uczestników imprez Sportów Popularnych. Niestety, mimo postępu w tworzeniu portali, platform internetowych, itp., niektóre środowiska nie doceniają i nie wykorzystują w pełni nowych możliwości komunikacyjnych, co pozostawia je w tyle za innymi. Nowoczesne sposoby komunikowania, ułatwiające i upowszechniające dostęp do zdarzeń, wiedzy ogólnej i szczegółowej, nakładają również na PZM i GKSPiT wymóg takiego komunikowania się, abyśmy mogli nadążać za zmianami i spełniać oczekiwania członków klubów zrzeszonych w PZM.

Działa strona internetowa PZM, ale z uwagi na różnorodność informacji i spraw jest dość ograniczona i ukierunkowana na dokonania sportowe. Z drugiej jednak strony oczekujemy od Okręgów, Klubów PZM oraz organizatorów i uczestników imprez, przygotowana i przekazywana profesjonalnych materiałów i informacji, które upowszechnią ich działania, dadzą przykład dla innych. Umożliwią też przekaz informacji o PZM poza naszą organizację.

Warto na zakończenie przywołać stale aktualne stwierdzenie zawarte w sprawozdaniach z poprzednich lat: będziemy dążyć w najbliższych latach do podniesienia rangi marki PZM, zacieśnienia współpracy działań statutowych z gospodarczymi, reprezentowania przez PZM środowiska zmotoryzowanych, wpływania na prawo motoryzacyjne, wprowadzania nowych form imprez i oferty gospodarczej.

GLÓWNA KOMISJA BEZPIECZEŃSTWA RUCHU DROGOWEGO

W okresie od 1 stycznia do 28 listopada 2015 r. Główna Komisja Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego pracowała w następującym składzie:

Robert Werle	przewodniczący
Wojciech Morawski	wiceprzewodniczący
Roman Filecki	członek
Armand Konieczny	członek
Piotr Monkiewicz	członek
Sylwester Ropielewski	członek

Ponadto, w sposób ciągły z GK BRD współpracowali członkowie Zarządu Głównego PZM: Eugeniusz Karczewski, Zbigniew Kogut i Przemysław Piotrowski.

W dniu 28 listopada 2015 r. Zarząd Główny PZM podjął uchwałę o ustaleniu nowych składów osobowych głównych komisji i zespołów PZM na okres kadencji 2015 - 2019, w wyniku której skład osobowy GK BRD - po ukonstytuowaniu się - przedstawiał się następująco:

Robert Werle	przewodniczący
Piotr Monkiewicz	wiceprzewodniczący
Marek Głowania	członek
Zbigniew Kogut	członek
Adam Maciej Pietrzak	członek
Sylwester Ropielewski	członek
Elżbieta Trzęsak	członek
Robert Zalewski	członek

Podczas cyklicznie zwoływanych przez przewodniczącego spotkań, omawiane i oceniane były działania GK BRD. Na bieżąco natomiast, ścisłe współdziałanie Komisji możliwe jest dzięki korzystaniu z nowoczesnych środków komunikacji (głównie internetu). W minionej kadencji zorganizowane było wyjazdowe posiedzenie GK BRD z Przewodniczącymi OK BRD.

Działalność na rzecz podnoszenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym jest jednym z najważniejszych zadań statutowych Polskiego Związku Motorowego, który od chwili swego powstania, zawsze w swojej działalności kładł wielki nacisk na te zagadnienia. Prowadzone przez nas działania wpisują się w ONZ-towską Dekadę Działań na Rzecz Poprawy Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym oraz Narodowy Program Poprawy BRD.

1. Turnieje

Od blisko czterdziestu lat, przy współpracy władz samorządowo-administracyjnych danego regionu, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Krajowej Rady BRD, Policji, Krajowego Stowarzyszenia Dyrektorów WORD oraz Wojewódzkich Ośrodków Ruchu Drogowego, corocznie przeprowadzane były Turnieje:

- Ogólnopolski Turniej Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym,
- Ogólnopolski Młodzieżowy Turniej Motoryzacyjny,
- Ogólnopolski Turniej Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym dla Uczniów Szkół Specjalnych i Specjalnych Ośrodków Szkolno-Wychowawczych.

W turniejach tych, co roku bierze udział ponad sto kilkadziesiąt tysięcy uczniów.

W roku 2015 odbyły się następujące Finały:

- XXXVIII Ogólnopolskiego Turnieju Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym dla Uczniów Szkół Podstawowych i Gimnazjalnych.
Odbył się w dniach 8-12 czerwca 2015 r. we Włoszczowie, do Turnieju przystąpiło 122 933 uczniów ze 6273 szkół podstawowych oraz 61 009 uczniów z 3689 szkół gimnazjalnych.
Zwycięzcy Finału - uczniowie Szkoły Podstawowej we Włoszczowie brali udział w XXX Europejskim Turnieju Edukacji Drogowej, który pod egidą Międzynarodowej Federacji Samochodowej FIA odbył się w dniach 3-6 września 2015 r. w Wiedniu.
- XIX Ogólnopolskiego Młodzieżowego Turnieju Motoryzacyjnego w dniach 12-13 czerwca 2015 r. w Żarnowcu.
Do Turnieju przystąpiło 18 163 uczniów z 1342 szkół ponadgimnazjalnych.
- VIII Ogólnopolskiego Turnieju Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym dla Uczniów Szkół Specjalnych i Specjalnych Ośrodków Szkolno-Wychowawczych w dniach 17-19 czerwca 2015 r. w Mikuszowicach.
Do Turnieju przystąpiło 682 uczniów z 89 szkół specjalnych i ośrodków szkolno-wychowawczych.
Uczestnicy tego Turnieju rozgrywają podobne konkurencje jak w Turnieju BRD, a ważnym jego aspektem jest integracja uczestników ze społeczeństwem, wywołanie uśmiechu i zadowolenia, że pokrzywdzeni przez życie mogą być również aktywni.

W 2015 roku, w Turniejach uczestniczyło 202 847 dzieci i młodzieży w skali całego kraju.

2. Ratownictwo drogowe

Ponad 40 lat temu w Polskim Związku Motorowym zaczęli działać Ratownicy Drogowi PZM, na koniec 2015 r. jest ok. 1900 wolontariuszy / Ratowników Drogowych PZM i Instruktorów Ratownictwa Drogowego PZM - część z nich odbyła przeszkolenie w zakresie Kwalifikowanej Pierwszej Pomocy zdobywając tytuł Ratownika.

W ubiegłym roku przeszkoliliśmy ok. 100 osób. Podczas organizowanych imprez / happeningów / pokazów, Ratownicy Drogowi uświadamiali potrzebę znajomości zasad udzielania pierwszej pomocy. Ratownicy Drogowi PZM uczestniczyli w różnego rodzaju imprezach masowych, jak np. Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, maratony, spotkania młodych Lednica, Poznańska Pielgrzymka na Jasną Górę . W ramach tego typu imprez organizowane były atrakcyjne pokazy ratownicze lub stoiska, które stanowią punkty informacji i instruktażu. Od 40 lat pomagają poszkodowanym w wypadkach drogowych, dając rannym szansę na uratowanie zdrowia i życia.

W 2015 roku, Główna Komisja Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego wydała kilkanaście tysięcy mini atlasów Polski wraz z instrukcją udzielania pierwszej pomocy. W ten sposób propaguje konieczność potrzeby znajomości udzielania pierwszej pomocy.

3.

Polski Związek Motorowy, poprzez GK BRD, aktywnie włączył się w obchody: Europejskiego Dnia Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym, Światowego Dnia Pierwszej Pomocy, Światowego Dnia Pamięci o Ofiarach Wypadków Drogowych.

W całym kraju byliśmy pomysłodawcami i organizatorami happeningów, festynów, konkursów i konferencji promujących bezpieczeństwo w ruchu drogowym.

4.

Polski Związek Motorowy, poprzez GK BRD, podczas przeprowadzanych imprez przypomina społeczeństwu przepisy ruchu drogowego oraz propaguje znajomość wprowadzanych zmian. Jedną z ciekawszych imprez była zainspirowana przez Automobilklub Wielkopolski wraz z Zarządem Okręgowym Polskiego Związku Motorowego w Poznaniu „Specjalna Kontrola Drogowa”. Założeniem było, aby kierowcy popełniający drobne wykroczenia, zamiast mandatu musieli wziąć udział w specjalnej lekcji edukacyjnej. Po zakończeniu kontroli zorganizowaliśmy konferencję prasową, w której wziął udział p. Piotr Florek - Wojewoda Wielkopolski.

Na początku września działacze propagują w całym kraju zagadnienia bezpiecznego poruszania się po drogach najmłodszych uczniów. Ciekawą inicjatywę w tej sprawie przejawia ZO PZM w Szczecinie, realizując cykl imprez pn. „Pierwszy dzwonek - bezpieczna droga do szkoły”. Na uznanie zasługują:

- Ogólnopolska Akcja Społeczna pn. „Przez zabawę do bezpieczeństwa” realizowana w ZO Kraków,
- program „Z młodym kierowcą w drodze po doświadczenie” realizowany w ZO Katowice.

5.

Od wielu lat, w dniu 11 listopada, Główna Komisja Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego przeprowadza Ogólnopolski Rajd Seniora. Uczestnicy biorą udział w próbach oraz wysłuchują pogadank psychologa, policjanta z prewencji i drogówki oraz Ratowników Drogowych PZM. Impreza służy nie tylko integracji, ale również m.in. przypomnieniu zasad ruchu drogowego. Organizatorem tego Rajdu, od początku jego istnienia, jest Automobilklub Wielkopolski. Klub ten wdrożył dla seniorów program: „POZNAJ SWOJE OGRANICZENIA”. Uczestniczący w nim seniorzy poznają swoje słabe strony i dzięki temu bezpieczniej poruszają się w ruchu drogowym.

6.

W zakresie ochrony zmotoryzowanych, Polski Związek Motorowy brał czynny udział w konsultacjach społecznych i opiniowaniu otrzymywanych projektów aktów prawnych związanych z BRD.

7.

W prowadzonej przez Polski Związek Motorowy fundacji oraz prowadzonej przez Automobilklub Wielkopolski Poradni Kierowców i Poszkodowanych w Wypadkach Drogowych poszkodowali mogli liczyć na pomoc, m.in. w postaci bezpłatnych porad.

8.

Z myślą o bezpieczeństwie:

- a/ Automobilklub Wielkopolski przeszkolił w zakresie szybkiej i bezpiecznej jazdy samochodami i motocyklami 1060 policjantów; umiejętności te są niezbędne podczas wykonywania ich pracy,
- b/ Zarząd Okręgu PZM w Szczecinie zaproponował motocyklistom udział w szkoleniu pn. „Bezpieczne dwa kółka 2015”; z zaproszenia skorzystało blisko 100 kierowców,
- c/ Polski Związek Motorowy po raz drugi zorganizował w Warszawie imprezę pod nazwą „Ambasadorzy Bezpieczeństwa na Drodze”, skierowaną do pracowników placówek dyplomatycznych w Polsce, reprezentujących 5 kontynentów i 25 krajów. Uczestnicy brali udział w zajęciach z zakresu doskonalenia techniki jazdy na torze szkoleniowym Automobilklubu Polski. W części teoretycznej wysłuchali wykładu przedstawiciela Komendy Głównej Policji, który przedstawił statystyki wypadków powodowanych przez obcokrajowców oraz główne różnice w przepisach ruchu drogowego w Polsce i za granicą.

PODSUMOWANIE

Zorganizowana przez GK BRD listopadowa narada z Przewodniczącymi OK BRD poświęcona była podsumowaniu działalności w minionej kadencji, wymianie doświadczeń oraz omówieniu kierunków działań w bieżącej kadencji.

Wydane w końcu ubiegłego roku przez GKBRD mini atlasy Polski z instrukcją udzielania pierwszej pomocy są nie tylko niezbędną dla każdego kierowcy broszurą, ale też zwróceniem uwagi społeczeństwa na potrzebę znajomości zasad udzielania pierwszej pomocy i promocji wolontariatu ruchu Ratownictwa Drogowego.

Nasze działania nie byłyby możliwe bez współpracy z wieloma służbami, instytucjami, władzami administracyjnymi i samorządowymi - naszymi Przyjaciółmi - którym za okazaną pomoc serdecznie dziękujemy.

Przekazaliśmy, jak co roku, nasze sprawozdanie Krajowej Radzie BRD, które następnie jako składowa część przygotowywanego przez KR BRD sprawozdania na temat stanu bezpieczeństwa ruchu drogowego i działań realizowanych w tym zakresie, przedłożone zostało Sejmowi.

GLÓWNA KOMISJA POJAZDÓW ZABYTKOWYCH

W okresie od 1 stycznia do 28 listopada 2015 r. Główna Komisja Pojazdów Zabytkowych pracowała w następującym składzie:

Bartosz Balicki	przewodniczący
Jakub Zawadzki	wiceprzewodniczący
Robert Piętka	sekretarz
Tadeusz Durczyński	członek
Marek Furmanowski	członek

W dniu 28 listopada 2015 r. Zarząd Główny PZM podjął uchwałę o ustaleniu nowych składów osobowych głównych komisji i zespołów PZM na okres kadencji 2015 - 2019, w wyniku której skład osobowy GKPZ - po ukonstytuowaniu się - przedstawiał się następująco:

Bartosz Balicki	przewodniczący
Jakub Zawadzki	wiceprzewodniczący
Barbara Fijałkowska	sekretarz
Marek Furmanowski	członek
Robert Piętka	członek

W okresie sprawozdawczym GKPZ zorganizowała dwa posiedzenia: w styczniu w Wierchomli (spotkanie GKPZ, spotkanie środowiskowe) i w grudniu w Warszawie. Dodatkowo, w grudniu odbyły się spotkania podkomisji: rajdów, sportu i motocykli, na których omówiono sprawy bieżące oraz plany na przyszłość.

W strukturach GKPZ działają następujące podkomisje:

- Podkomisja ds. rajdów - przewodniczący Jakub Zawadzki
- Podkomisja ds. legislacji - przewodniczący Paweł Rożen
- Podkomisja ds. dziedzictwa kultury - nowy przewodniczący Tomasz Groszewski
- Podkomisja ds. motocykli - przewodniczący Robert Piętka
- Podkomisja ds. sportu - przewodniczący Erwin Maisel
- Podkomisja techniczna - przewodniczący Kamil Pawłowski

W roku 2015 delegaci GKPZ uczestniczyli w następujących wydarzeniach międzynarodowych:

- 1) w lutym odbyło się szkolenie międzynarodowych sędziów FIVA (Grecja, Ateny), w którym uczestniczyli Marek Gacek i Bartosz Balicki
- 2) w lutym również odbyło się zakończenie sezonu pojazdów historycznych FIA (Włochy, Turyn), w którym uczestniczyli Erwin Maisel i Grażyna Hołojuch
- 3) w czerwcu obserwatorem z PZM na rajdzie FIVA (Ludwigsburg, Niemcy) był Bartosz Balicki
- 4) w październiku Walne Zgromadzenie FIVA w Krakowie, w którym uczestniczyli Marek Gacek i Bartosz Balicki.

Organizatorem Walnego Zgromadzenia FIVA w roku 2015 był PZM. Wydarzenie trwało 5 dni i odbyło się w Krakowie, w Hotelu Sheraton. Współorganizatorem był Automobilklub Krakowski. Na spotkanie przyjechało ponad 180 osób z 62 państw. Uczestnicy bardzo wysoko ocenili poziom organizacyjny imprezy, zarówno pod kątem merytorycznym, technicznym jak i krajoznawczym.

W roku 2015 wydaliśmy 15 FIVA ID CARD, jest to spory wzrost w stosunku do roku 2014, w którym wydaliśmy tylko 5 kart. Zainteresowanie kartami jest coraz większe, dlatego budujemy struktury, aby móc to robić skutecznie i rzetelnie.

Nasi zawodnicy: Marcin Stryczak i Maciej Trzebiatowski na samochodach Porsche 911 i Lancia Fulvia startowali w kilku rundach mistrzostw Europy w rajdach na regularność FIA zajmując wysokie lokaty. Był to pierwszy udział polskich załóg w tym cyklu rajdów.

Uroczyste zakończenie sezonu GKPZ odbyło się 5.12.2015 w hotelu Groman pod Warszawą. W kolacji galowej i wręczeniu nagarów uczestniczyło ponad 120 osób, uhonorowano ponad 80 osób - zwycięzców cykli MPPZ i PPPZ. Z roku na rok notujemy wzrost liczby gości na zakończeniu sezonu.

Podkomisja ds. rajdów

W 2015 roku, w kalendarzu GKPZ znalazło się 15 rund MPPZ, z czego sześć były to imprezy zorganizowane dla motocykli, zaś pozostałych dziewięć - samochodowe. Ponadto, trzy z ww. imprez samochodowych to imprezy zakwalifikowane do międzynarodowego kalendarza FIVA, organizowane przez Automobilklub Beskidzki, Rzeszowski oraz Wielkopolski. Wpisanie ww. imprez do kalendarza FIVA zaowocowała licznym udziałem załóg zagranicznych. W Bielsku Białej załogi zagraniczne stanowiły połowę załóg startujących w rundzie.

Niestety, w bieżącym roku nie odbyła się jedna ze zleconych rund MPPZ i jedna runda PPPZ, a mianowicie chodzi tu o VII rundę MPPZ organizowaną przez Automobilklub Krakowski oraz III rundę PPPZ organizowaną przez Automobilklub Śląski. Z informacji jakie uzyskała GKPZ, rundy nie odbyły się ze względów organizacyjnych.

W bieżącym roku, w cyklu MPPZ wystartowało łącznie 135 załóg samochodowych zrzeszonych w klubach i automobilklubach należących do PZM oraz kilkadziesiąt załóg nie zrzeszonych w PZM, co daje liczbę ok. 200 załóg. W porównaniu do lat poprzednich zaobserwowano spadek liczby sklasyfikowanych zawodników - w porównaniu do roku poprzedniego o 30 załóg. Niższa frekwencja ogólna wynika z faktu odwołania dwóch rund (w Krakowie i Gliwicach).

Z wielką radością przyjęliśmy wiadomość o kolejnych kandydatach na organizatorów rund MPPZ. Po kilkuletniej przerwie, do kalendarza w roku 2016 wraca runda organizowana w Tarnowie oraz akces organizacji zgłosili działacze z Automobilklubu Leszczyńskiego.

Dużym sukcesem okazało się stworzenie informatycznego systemu zgłoszeń do rund. Zawodnicy i organizatorzy bardzo pozytywnie wypowiadają się o jego funkcjonalności. W roku 2015 wprowadziliśmy dalsze modyfikacje poprawiając jego funkcjonalność.

Podkomisja ds. legislacji

Złożono zapytanie poselskie na ręce p. poseł Beaty Bublewicz w zakresie problematyki jednorazowych pozwoleń na wywóz pojazdów zabytkowych za granicę (problematyka 50 lat i wartość 3 tys. zł).

Podkomisja na bieżąco monitorowała składane w sejmie projekty zmian w przepisach, ale do dnia 5 grudnia 2015 roku innych - niż wymienione powyżej - kontrowersyjnych projektów ustaw, nie było.

Przy współpracy 2 ogólnopolskich miesięczników motoryzacyjnych rozpoczęto działania zmierzające do zmiany przepisów związanych ze sprzedażą pojazdów zabytkowych za granicę. Od 30 marca 2016 roku ruszają prace merytoryczne - od 1 grudnia 2015 roku do 30 marca 2016 zbieramy poparcie społeczne. „Automobilista” pisze o akcji w najnowszym numerze lutowym, „Classicauto” opisze w numerze marcowym.

Podkomisja ds. motocykli

W sezonie 2015 odbyło się sześć rund Mistrzostw Polski w kategorii Motocykle, w trzech klasach: Pre - 55, post - 55 i post 70.

Rundy odbywały się cyklicznie - od maja do września - w odstępach około trzech tygodni, w usystematyzowanym systemie, co pozwoliło zawodnikom na zaplanowanie kalendarza startów w MPPZ. Miało to znaczny wpływ na zwiększenie frekwencji wśród zawodników walczących o tytuł Mistrza Polski, jak i zwiększony udział uczestników nie zrzeszonych, co przekłada się na coraz większą popularność MPPZ wśród motocyklistów.

W sezonie 2015 swoich zawodników wystawiło 14 klubów zrzeszonych w PZM i kilkanaście, które jeszcze nie są członkami PZM, ale wyrażają chęć przystąpienia lub są na etapie spełniania wymogów formalnych. Łączna frekwencja na wszystkich rundach to około pięćset motocykli. Sklasyfikowano 92 zawodników zrzeszonych, co stanowi przyrost o 33% w stosunku do roku 2014.

Pozytywnym zjawiskiem jest coraz większa frekwencja pań startujących na zabytkowych motocyklach, co spowodowało wyłonienie i uhonorowanie pucharami trzech najlepszych zawodniczek na zakończeniu sezonu, w grudniu 2015 roku.

Podkomisja ds. sportu

W kalendarzu Pucharu Polski Pojazdów Zabytkowych, w rajdach na regularność, znalazło się 6 rund, odbyło się 5. Odwołano rundę organizowaną przez Automobilklub Śląski z powodów organizacyjnych. W stosunku do roku 2014, przybyły dwie rundy organizowane przez Classic cars Łódź oraz Automobilklub Polski.

Pierwsza edycja rajdu Grand Prix Polski Pojazdów zabytkowych im. Witolda Rychtera, organizowana przez Automobilklub Rzemieślnik, była rajdem kandydującym do rundy PPPZ. Impreza była bardzo dobrze zorganizowana i w roku 2016 trafi do kalendarza PPPZ.

W całym cyklu PPPZ w roku 2015 zostało sklasyfikowanych 40 zawodników, co stanowi znaczny wzrost do roku 2014, wówczas sklasyfikowano 28 zawodników.

Dużym sukcesem organizacyjnym okazał się kolejny, IV Rajd Polski Historyczny, organizowany przez Automobilklub Krakowski, który był rundą PPPZ oraz rundą mistrzostw Europy FIA w rajdach na regularność. Impreza co roku przyciąga coraz więcej gości zagranicznych.

Wprowadzone zmiany regulaminowe w cyklu PPPZ w tym sezonie wpłynęły pozytywnie na przebieg rund i spełniły oczekiwania zawodników. Regulamin jest stale monitorowany i modyfikowany, aby zachęcić do startów w PPPZ jak największą liczbę zawodników.

Działania marketingowe

1. Rozbudowa strony internetowej

Zmiany na stronie przyniosły wymierne efekty. Rozbudowana podstrona - Pojazdy Zabytkowe - uzyskuje znacznie lepsze wyniki, niż w poprzednim roku. Informacje pojawiają się częściej i szybciej. Dzięki temu, *pzm.pl* jest jednym z najlepszych źródeł informacji na temat imprez pojazdów zabytkowych w Polsce. Szczególnie podczas sezonu, kiedy ilość odsłon wzrosła w porównaniu do roku ubiegłego. Największą popularnością cieszą się zakładki: „Wyniki” oraz „MPPZ”.

Wprowadzono zapisy na MPPZ i PPPZ online, które z rajdu na rajd cieszą się coraz większą popularnością wśród zawodników, a dla organizatorów są zdecydowanym ułatwieniem.

2. Profil na facebooku

Profil GKPZ na facebooku „POJAZDY ZABYTKOWE PZM” zyskał już ponad 3500 „fanów”, liczba ta wciąż rośnie. Informacje ze świata zabytkowej motoryzacji pojawiają się teraz codziennie.

3. Współpraca z Autoklub.pl

Kontynuujemy współpracę z portalem *Autoklub.pl*. Jest to jeden z najbardziej popularnych serwisów internetowych piszących o sportach motorowych w Polsce. Pojazdy zabytkowe mają osobny dział redagowany przez PZM. Zakładkę Retro, w 2014 roku odwiedziło 54 880 osób, w roku 2015 aż 93 000 osób.

4. Współpraca z Rajdy24.pl

W 2015 roku nawiązaliśmy współpracę z portalem *Rajdy24.pl*. Jest to największa konkurencja *Autoklubu.pl*. Tematyka podobna - traktuje o sportach motorowych w Polsce i na świecie. PZM jest w ścisłym kontakcie z redakcją, a nasze artykuły są obecne w zakładce „rajdy historyczne”.

5. Targi branżowe

W 2015 roku GKPZ po raz pierwszy promowała ruch weterański PZM na targach i wystawach pojazdów zabytkowych. W maju pojawiliśmy się na Auto Nostalgii, a w listopadzie na Warsaw Moto Show 2015. Wizyta na targach miała na celu promowanie imprez PZM, o których wielu posiadaczy pojazdów zabytkowych nie ma zielonego pojęcia oraz ocieplenie wizerunku PZM w środowisku.

Targi "Auto Nostalgia" odbywają się w Warszawie od 2011 roku i są liderem w tego typu przedsięwzięciach w Polsce. W tym roku po raz pierwszy na targach pojawiło się stanowisko GKPZ, na którym zademonstrowaliśmy m. in. Jensena Interceptor, dwa BMW Isetta, Syrenę 102, Tatrę T600, Tatrąplan, DKW F5, Lancię Fulwię Coupe, WFM Osę, motocykl Miele, Zundappa oraz Wartburga 312/1 - znanego z oscarowego filmu „Ida”. Jensen wygrał nagrodę za najładniejszy pojazd powojenny na targach. Na „Auto Nostalgii” wystawiono ok. 300 pojazdów w hali i około 150 przed wejściem głównym. Targi odwiedziło ok. 10 tys. widzów zainteresowanych tematem pojazdów zabytkowych.

21-22 listopada GKPZ zaprezentowała się na Warsaw Moto Show w Nadarzynie. Impreza podzielona była na hale z nowymi pojazdami i z klasykami. Nasze pojazdy: ZZR Komar, BMW Isetta, DKW F5, Renault KJ, Opel Rekord B, Zastava 1100 Mediteran. Targi odwiedziło prawie 150 tys. widzów. Do dyspozycji było 102 000 metrów kwadratowych powierzchni ekspozycyjnej, zwiedzający mogli podziwiać ponad 500 modeli samochodów nowych i zabytkowych od ponad 200 wystawców.

6. Kalendarz PZM na 2015 rok

GKPZ we współpracy z Biurem Marketingu i Automobilklubem Beskidzkim wydała kalendarz na 2015 rok. Kalendarz to niemal tradycja GKPZ. Był wydawany także w 2013 i 2014 roku. Kalendarz bardzo skutecznie promuje GKPZ i PZM poprzez zdjęcia samochodów biorących udział w rundach MPPZ.

7. Patroni medialni

Kontynuowano współpracę z patronatami medialnymi (redakcjami *Automobilisty* i *ClassicAuto*). W ramach tych umów, przed każdą rundą w obu czasopismach ukazywały się zapowiedzi, następnie - obszernie relacje.

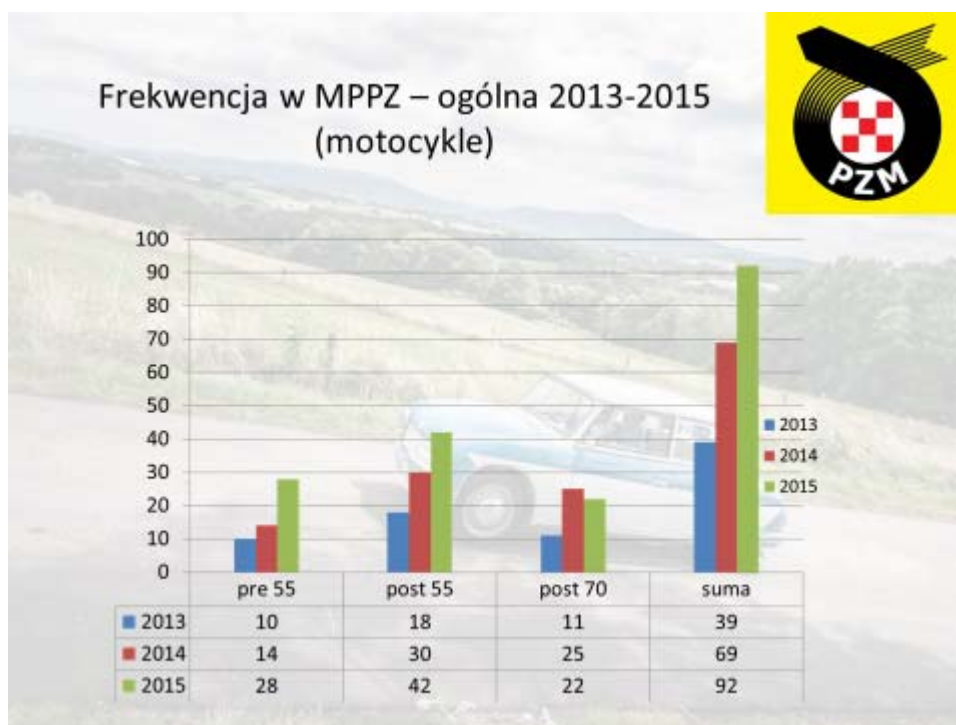
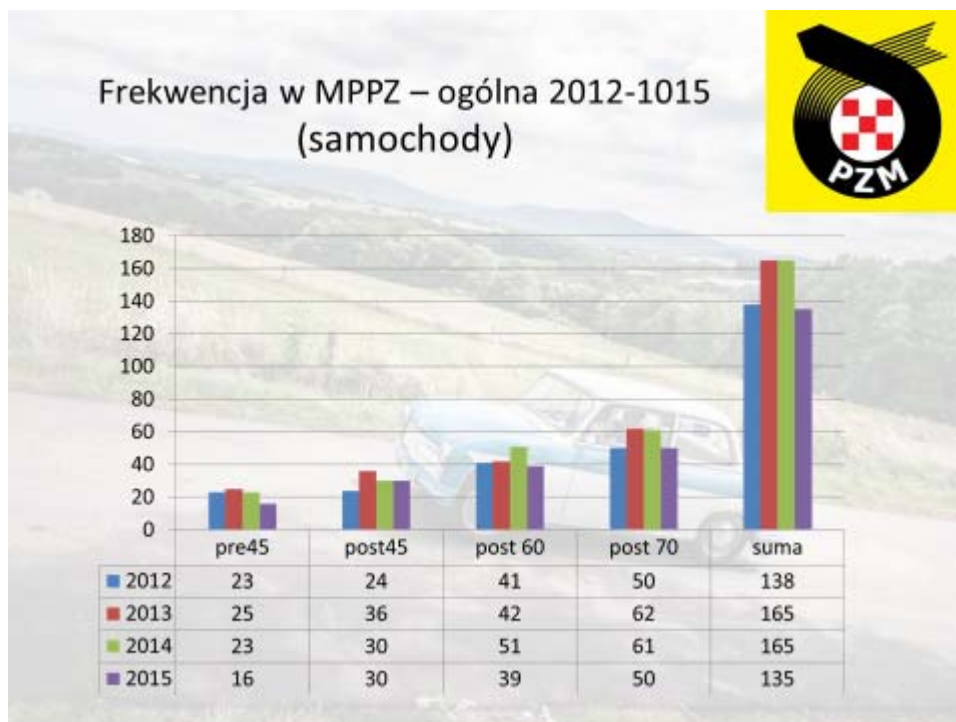
8. Współpraca z Novol

Od sezonu 2014 firma Novol sponsoruje imprezy w Krakowie (RPH), Poznaniu i Bielsku Białej. Również w sezonie 2015 współpraca była kontynuowana. Wszystkie imprezy sponsorowane przez firmę Novol są wpisane do kalendarza międzynarodowego FIVA.

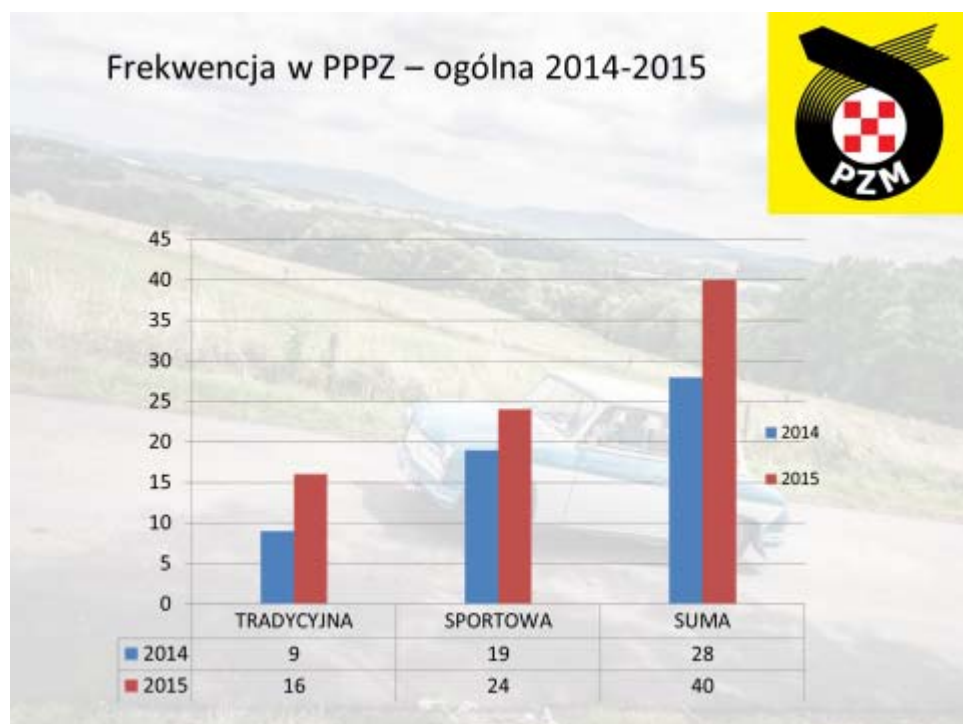
9. Współpraca z PZU

Kontynuujemy współpracę z firmą PZU. Każdy członek klubu sfederowanego w PZM, posiadający 25-letni samochód, opłacone składki i kartę „show your card”, może ubiegać się o dodatkową zniżkę na ubezpieczenie OC w PZU.

Co roku PZM wysyła sprawozdanie do PZU. Nasza umowa polega m. in. na promowaniu oferty PZU na imprezach PZM. Dzięki tym zniżkom, do klubów PZM zapisuje się mnóstwo nowych członków. Zasadniczo, prawie każdy posiadacz zabytkowego auta dzięki tej zniżce chce być zrzeszony w PZM.

GLÓWNA KOMISJA CARAVANINGU

W okresie od 1 stycznia do 28 listopada 2015 r. Główna Komisja Caravaningu pracowała w następującym składzie:

Dariusz Jajko	przewodniczący
Piotr Pelka	wiceprzewodniczący
Paweł Barszcz	sekretarz
Wojciech Zawada	członek
Janusz Reliszko	członek
Marcin Turko	współpracownik ds. Public Relation

W dniu 28 listopada 2015 r. Zarząd Główny PZM podjął uchwałę o ustaleniu nowych składów osobowych głównych komisji i zespołów PZM na okres kadencji 2015 - 2019, w wyniku której skład osobowy GKC - po ukonstytuowaniu się - przedstawiał się następująco:

Dariusz Jajko	przewodniczący
Jerzy Bebak	
Piotr Pelka	
Janusz Reliszko	
Marcin Turko	sekretarz

W roku 2015 Komisja odbyła 3 posiedzenia, natomiast wszystkie ważne sprawy, które musiały zostać zatwierdzone przez członków GKC pomiędzy posiedzeniami były przyjęte przy pomocy środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.

rok	liczba posiedzeń	liczba podjętych uchwał
2015	3	13

Imprezami centralnymi koordynowanymi bezpośrednio przez GKC są:

- Caravaningowe Mistrzostwa Polski PZM,
- Młodzieżowy Konkurs Caravaningowy PZM,
- Konkurs Aktywności Turystycznej PZM.

Statystyka centralnych imprez za 2015 rok wygląda następująco:

Caravaningowe Mistrzostwa Polski PZM

rok	liczba rund	liczba sklasyfikowanych drużyn	liczba sklasyfikowanych klubów	liczba sklasyfikowanych okręgów
2015	3	111	17	8

data	nazwa imprezy	organizator	miejsce
30.04-03.05.2015	I Runda CMP	Gliwicki Klub Caravaningowy GLOB	Januszkowice
04-07.06.2015	II Runda CMP	Skarżyski Klub Caravaningowy „SABAT”	Suchedniów
27-30.08.2015	III Runda CMP	Klub Turystyki Caravaningowej GWAREK	Koszęcin

Młodzieżowy Konkurs Carawaningowy PZM

rok	liczba rund	liczba sklasyfikowanych zawodników
2015	3	30

data	nazwa imprezy	organizator	miejsce
30.04-03.05.2015	I Eliminacja MKC	Gliwicki Klub Carawaningowy GLOB	Januszkowice
04-07.06.2015	II Eliminacja MKC	Skarżyski Klub Carawaningowy „SABAT”	Suchedniów
27-30.08.2015	III Eliminacja MKC	Klub Turystyki Carawaningowej GWAREK	Koszęcin

Konkurs Aktywności Turystycznej PZM

rok	liczba sklasyfikowanych załóg
2015	39

Poza imprezami centralnymi, w sezonie 2015 roku zostały zorganizowane 33 imprezy turystyki carawaningowej, w których uczestniczyli członkowie PZM. 14 imprez o randze ogólnopolskiej, kilkanaście o randze okręgowej oraz klubowej. Ponadto, na bilans roku 2015 składa się 20 imprez rangi międzynarodowej, w tym: Youth Rally, FICC Rally, Europa Rally, Adria Rally, Dahlie Rally, złoty wycieczkowe i wypoczynkowe organizowane przez PZM Travel.

W sezonie 2015 odbyła się kolejna edycja Pucharu Śląska w Jeździe Samochodem z Przyczepą oraz Puchar Śląska w Jeździe Sprawnościowej Pań. Organizatorem imprezy był Klub Motorowy Górników „Jarząbek”. Zawody cieszą się dużym zainteresowaniem wśród uczestników, o czym świadczy frekwencja 35 zawodników.

Szkolenia

W 2015 roku GKC zorganizowała poradę szkoleniową dla komandorów, organizatorów imprez ogólnopolskich oraz poradę podsumowującą sezon.

W 2015 roku takie spotkania odbywały się w Łodzi oraz w Mąchocicach Kapitulnych. W spotkaniach uczestniczyło 45 osób.

Współpraca z biurem podróży PZM Travel

Dzięki stałej współpracy GKC z Biurem PZM Travel zrealizowano wielu ciekawych ofert w postaci zlotów carawaningowych, wycieczkowych, skierowanych do turystów zrzeszonych w PZM, jak również do turystów indywidualnych.

Główna Komisja Caravaningu

Imprezy 2015 roku organizowane przez PZM Travel przy współpracy z GKC PZM:

28.04 - 03.05.2015	Zlot wypoczynkowy	PZM Travel	Cserkeszóló Węgry
04.05-08.05.2015	Zlot wycieczkowy	PZM Travel	Budapeszt Węgry
03.05.- 06.05.2015	Zlot wycieczkowy	PZM Travel	Amsterdam Holandia
06.05 - 10.05.2015	Zlot wycieczkowy	PZM Travel	Zelandia i Holandia południowa
10.05 - 13.05.2015	Zlot wycieczkowy	PZM Travel	Belgia
21.05 - 25.05.2015	54.Europa Rallye	www.europarally2015.pl lub zapisy: PZMTravel	OSiR Świdnica
17.06 - 21.06.2015	Zlot 50 - lecia MCCC	PZM Travel	Velence Węgry
20.06 - 27.06.2015	Zlot wypoczynkowy	PZM Travel	Solaris Chorwacja
27.06 - 04.07.2015	82 FICC Rally	PZM Travel	Camping Straško Pag Novalja Chorwacja
28.06 - 05.07.2015	Zlot wypoczynkowy	PZM Travel	Ostseebad Trasseneheide Uznam Niemcy
29.06 - 10.07.2015	Zlot wypoczynkowy	PZM Travel	Seebad Stubbenfelde Uznam Niemcy
04.07 - 11.07.2015	Zlot wypoczynkowy	PZM Travel	Vranjica Belvedeem Chorwacja
05.07 - 12.07.2015	Zlot wypoczynkowy	PZM Travel	Ostseebad Trasseneheide Uznam Niemcy
09.07 - 16.07.2015	Zlot wypoczynkowo - wycieczkowy	PZM Travel	Albania
12.07 - 16.07.2015	Zlot wypoczynkowy	PZM Travel	Berlin Niemcy
01.08 - 08.08.2015	Zlot wypoczynkowy	PZM Travel	Niedzica Polska
08.08 - 16.08.2015	Zlot wypoczynkowy	PZM Travel	Mara Liptovsky Trnovec Słowacja
23.08 - 03.09.2015	16. Adria Rally	PZM Travel	Stella Maris Umag Chorwacja
30.08 - 03.09.2015	Zlot wycieczkowy	PZM Travel	Dubrovnik, Sarajewo, Medjugorie Bośnia i Hercegowina
03.09 - 06.09.2015	19. Dahlie Rallye	PZM Travel	Tiszafured Węgry

Główna Komisja Caravaningu

PZM Travel, na wniosek GKC, bezprowizyjnie prowadzi działania mające na celu ułatwienie turystom zrzeszonym w PZM zgłaszanie się na imprezy międzynarodowe organizowane w ramach przynależności do FICC.

W 2015 roku dotyczyło to wyjazdów na następujące imprezy:

21.05 - 25.05.2015	54. Europa Rallye	www.europarally2015.pl lub zapisy: PZMTravel	OSiR Świdnica
23.08 - 03.09.2015	16. Adria Rally	PZM Travel	Stella Maris Umag Chorwacja
27.06 - 04.07.2015	82 FICC Rally	PZM Travel	Camping Straško Pag Novalja Chorwacja
03.09 - 06.09.2015	19. Dahlie Rallye	PZM Travel	Tiszafured Węgry

Poprzez Biuro PZM Travel, turyści caravaningowi PZM mają możliwość zaopatrywać się między innymi w karnety CCI, które uprawniają do zniżek na campingach w Europie. Liczba sprzedanych karnetów (576 szt.) świadczy o dużym zainteresowaniu usługami świadczonymi przez PZM Travel. Ponadto, Biuro prowadzi stronę internetową, na której dostępna jest usługa umożliwiająca otrzymanie informacji o warunkach drogowych, przepisach oraz innych ważnych informacjach dla zmotoryzowanych. Ta forma przekazu informacji cieszy się dużym zainteresowaniem wśród subskrybentów.

Youth Rallye

W 2015 roku, światowy zlot młodzieży w ramach FICC został zorganizowany we Włoszech w miejscowości Sorrento, w terminie 2 - 4 kwietnia. W zlocie brało udział czterech przedstawicieli PZM, zrzeszonych w dwóch automobilklubach: Śląskim i Wielkopolskim. W posiedzeniu Youth Commission brał udział Łukasz Jajko z Automobilklubu Śląskiego oraz Marcin Zawada z Automobilklubu Wielkopolski, który w tej komisji pełni jednocześnie funkcję wiceprzewodniczącego.

Dahlie Rallye

W 2015 roku, zlot z cyklu Dahlie został zorganizowany na Węgrzech w miejscowości Tiszafured. Organizatorem zlotu jest węgierski klub caravaningowy MCCC. W zlocie uczestniczyło ok.20 załóg reprezentujących PZM.

FICC Rallye

82 FICC Rally odbywał się w miejscowości Novalija na wyspie Pag. Organizatorem był klub Udruga Kampista Hrvatske. W imprezie uczestniczyło 40 załóg z Polski. W 2015 roku, w kongresie FICC brali czynny udział dwaj delegaci PZM: członek Prezydium ZG PZM - Stanisław Reterski i Przewodniczący GKC - Dariusz Jajko.

ADRIA Rallye

Międzynarodowy zlot turystów caravaningowych organizowany od 16 lat w Chorwacji cieszy się dużym zainteresowaniem polskich turystów caravaningowych. Grupa PZM od kilku lat jest najliczniejszą zorganizowaną grupą turystów uczestniczącą w tych spotkaniach. W trakcie zlotów regularnie co roku organizowane są spotkania reprezentantów Klubów uczestniczących w tych imprezach.

EUROPA Rallye

W 2015 roku, zlot z cyklu Europa Rallye zorganizowano w Polsce, w miejscowości Świdnica. Organizatorem był Automobilklub Sudecki. W zlocie uczestniczyło 10 załóg reprezentujących PZM.

Wizytacja nowych terenów campingowych w Polsce

Trzyosobowa reprezentacja GKC wizytowała dwa campingi na terenie woj. dolnośląskiego, celem określenia możliwości przeprowadzenia na ich terenie Carawaningowych Mistrzostw Polski w 2017 roku. Podjęto w tej sprawie wstępne rozmowy z Automobilklubem Sudeckim.

Podsumowania sezonu

W 2015 roku ogólnopolskie podsumowanie sezonu turystyki carawaningowej zostało przygotowane przez Skarżyski Klub Carawaningowy „SABAT”. W trakcie Gali Carawaningu zostały wręczone trofea zawodnikom, klubom i okręgom, które sklasyfikowane zostały w pierwszej szóstce klasyfikacji generalnych.

W imprezie uczestniczyło 89 osób, które po części oficjalnej wzięły udział w Balu Mistrzów. Gośćmi specjalnymi byli przedstawiciele organizacji turystycznych z Chorwacji i Czech, z którymi kontynuowano rozmowy określające warunki współpracy na rok 2016, mającej na uwadze wszystkich członków PZM.

Krótkie podsumowanie osiągnięć w kadencji 2011 - 2015

- Utrzymanie wysokiego standardu organizowanych imprez turystyki carawaningowej.
- Regularna, coroczna organizacja trzech rund CMP i MKC PZM.
- Kontynuacja i wzrost zainteresowania Konkursem Aktywności Turystycznej PZM.
- Uruchomienie: Carawaningowy Turniej Piłki Siatkowej. Konkurs cieszy się wyjątkowym powodzeniem wśród turystów biorących udział w zlotach.
- Wzmocnienie działań turystyki motorowej w aktywnych turystycznie okręgach poprzez wprowadzenie zmian w regulaminach imprez.
- Zwiększająca się z roku na rok liczba organizatorów sportu popularnego PZM.
- Stale wzbogacana oferta imprez carawaningowych przy współpracy z PZM Travel.
- Objęcie stanowiska wiceprzewodniczącego Youth Commission FICC przez kol. Marcina Zawadę (Automobilklub Wielkopolski).
- Współpraca z Udruga Kampista Hrvatske umożliwiającą korzystanie z oferty campingów i hoteli przez członków PZM na podstawie karty członkowskiej PZM.
- Nawiązanie współpracy z portalem www.camprest.com, skutkującej polepszeniem obiegu informacji o wydarzeniach związanych z turystyką carawaningową.
- Zakup sprzętu i podjęcie działań zmierzających do profesjonalnego video-rejestrowania centralnych imprez carawaningowych.
- Uaktywnienie profilu na portalu społecznościowym facebook, skutkujące znacznym zwiększeniem oglądalności newsów zamieszczanych przez GKC.
- Uruchomienie projektu „Miejsca przyjazne carawaningowi”, dzięki któremu na stronie Internetowej GKC PZM gromadzona jest baza campingów, sprawdzonych i polecanych przez turystów.
- Zmiana formy zgłaszania zlotów i imprez carawaningowych, skutkująca możliwością przyjmowania i uporządkowania zgłoszeń do jednego, centralnego kalendarza.

ZESPÓŁ TORÓW I TRAS

W 2015 roku Zespół Torów i Tras pracował w następującym składzie:

Marian Zupa	przewodniczący
Marek Hejnar	wiceprzewodniczący
Janusz Marnik	członek
Bogdan Zuber	członek

Wzorem lat ubiegłych posiedzenia Zespołu Torów i Tras odbywały się poza siedzibą Związku w Warszawie. Zapoczątkowane w 2013 spotkania w terenie w terminach zawodów były kontynuowane również w 2015 roku.

W 2015 roku odbyły się trzy posiedzenia:

14.04.2015 w Łodzi

Inicjatorami zwołania tego posiedzenia byli: prezes ZO PZM w Łodzi Mirosław Nicowski i prezes OZDG PZM w Łodzi Włodzimierz Szaniawski, a jego głównym celem ocena wskazanego miejsca na organizację zawodów w wyścigach równoległych z wykorzystaniem ulicy. Ocena wskazanego miejsca była pozytywna i została zadeklarowana ze strony Zespołu pomoc na etapie przygotowań. Postanowiono, że pierwsze zawody zostaną poprzedzone wizytą inspektora, a następnie, podczas zawodów wyznaczony będzie inspektor obecny przez cały czas trwania zawodów, który na bieżąco będzie oceniał przydatność tego miejsca na organizację kolejnych zawodów.

21.08.2015 w Gdańsku

Głównym celem posiedzenia była ocena zawodów mistrzostw Polski w wyścigach górskich pod względem zabezpieczenia oraz zapoznanie się z pracą członków i inspektorów dotyczących prac homologacyjnych w pierwszym półroczu.

07.11.2015 w Polanicy Zdrój

Poza członkami Zespołu, w posiedzeniu tym uczestniczyli: prezes ZO PZM we Wrocławiu p. Bogdan Piątek i przedstawiciel właściciela toru w budowie w Gogolinie - p. Rudolf Schnurpfell. Zespół Torów i Tras już wcześniej był informowany, zarówno o planach budowy toru, jak i na bieżąco o postępie prac w realizacji tego przedsięwzięcia. Podczas posiedzenia zapoznano Zespół z aktualnym stanem prac na torze.

Przedstawiona została również informacja na temat wykonanych inspekcji torów i tras w drugim półroczu 2015 roku.

Poruszony został także problem trudności z pozyskaniem osób - kandydatów na inspektorów.

Podobnie jak w latach poprzednich, w 2015 roku, do Zespołu wpływały od klubów i właścicieli torów wnioski o przeprowadzenie czynności homologacyjnych z związku z kończąca się ważnością licencji toru.

Najwięcej przeprowadzonych inspekcji związanych było z homologacją torów motocrossowych. Tylko w jednym przypadku - dotyczącym toru motocrossowego w Mirocinie - została wydana zgoda na jednorazową organizację zawodów, a w przypadku pozostałych klubów, które wystąpiły z wnioskiem o przeprowadzenie czynności homologacyjnych torów, ich wnioski zostały zaopiniowane pozytywnie i przedłużono ważność licencji toru o kolejne trzy lata.

W połowie 2015 roku została zakończona budowa obiektu do szkolenia kierowców w Pszczółkach koło Gdańska. Obiekt ten był tak zaprojektowany i wykonany, żeby można było organizować na nim zawody kartingowe. Na wniosek właściciela obiektu, którym jest Pomorski Ośrodek Ruchu Drogowego w Gdańsku, przeprowadzono inspekcję i czynności homologacyjne. Po przeprowadzonej inspekcji wydano decyzje o przyznaniu licencji toru na organizację zawodów krajowych na okres od sierpnia 2015 do końca 2017 roku.

Tory do SuperMoto posiadały ważne licencje i nie wymagały przeprowadzenia czynności homologacyjnych i inspekcji.

W Toruniu, na torze do rallycrossu, została przeprowadzona kontrola z związku z prowadzonymi pracami, które były wskazane podczas inspekcji. Po zakończonej kontroli rozszerzono homologację o możliwość organizacji zawodów strefowych, natomiast po całkowitym zakończeniu wszystkich prac będzie możliwość organizacji na tym obiekcie od 2016 roku zawodów Pucharu Polski.

W ciągu całego roku, na wszystkie zawody organizowane dla samochodów na torach i trasach był wytypowany inspektor, który miał za zadanie skontrolowanie wykonania zaleceń związanych z zabezpieczeniem i w razie uszkodzeń sprawdzenie, czy miejsca te zostały naprawione i wyścigi mogą być kontynuowane.

ZESPÓŁ ds. RZECZOZNAWSTWA

W okresie od 1 stycznia do 28 listopada 2015 r. Zespół ds. Rzeczoznawstwa pracował w następującym składzie:

Zbigniew Żebrowski	przewodniczący
Michał Rychter	wiceprzewodniczący
Wojciech Morawski	sekretarz
Stanisław Baranowski	członek
Dariusz Skrzypczyk	członek

W dniu 28 listopada 2015 roku Zarząd Główny PZM podjął uchwałę o ustaleniu nowych składów osobowych głównych komisji i zespołów PZM na okres kadencji 2015 - 2019, w wyniku której skład osobowy Zespołu ds. Rzeczoznawstwa - po ukonstytuowaniu się - przedstawiał się następująco:

Zbigniew Żebrowski	przewodniczący
Dariusz Kałwa	wiceprzewodniczący
Dariusz Skrzypczyk	sekretarz
Janusz Szcześniak	członek
Maciej Szurkowski	członek

Zespół realizował na bieżąco w ramach pracy ciągłej działania przyjęte w programie na lata 2012 - 2015, które obejmowały:

- 1) ocenę zakresu szkolenia rzeczoznawców samochodowych i rzeczoznawców PZM;
- 2) ocenę programu szkoleń prowadzonych przez PZM Holding i ich wyników;
- 3) ocenę działań związanych z podniesieniem rangi rzeczoznawców samochodowych;
- 4) dostosowanie procesu egzaminowania rzeczoznawców samochodowych do zmiany kryteriów certyfikacji, wynikających z deregulacji zawodu;
- 5) omówienie skutków i zagrożeń deregulacji zawodu rzeczoznawcy samochodowego (art. Ustawy prawo o ruchu drogowym);
- 6) przygotowanie do wdrożenia programu szkoleniowego rzeczoznawców ds. wyceny maszyn i urządzeń;
- 7) zapoznanie się z nowym dokumentem PCA „Akredytacja jednostek certyfikujących rzeczoznawców samochodowych” - DAC-12;
- 8) analiza certyfikacji rzeczoznawców samochodowych prowadzona przez CCR.

Podjęto decyzję rozszerzającą działalność rzeczoznawczą PZM o prowadzenie szkoleń i nadawanie uprawnień rzeczoznawcy ds. maszyn i urządzeń - jako certyfikację w PZM.

Działania w zakresie koordynacji przygotowania programu szkoleń i egzaminowania powierzono wiceprzewodniczącemu Zespołu. Program ten będzie wdrożony w roku 2016.

Prowadzenie rzeczoznawstwa ruchu drogowego i techniki samochodowej jest od wielu lat ważną działalnością dla PZM. Zespół z niepokojem obserwuje deprecjację zawodu rzeczoznawcy samochodowego wynikającą z obniżania ustawowych kryteriów wykształcenia i powierzania ekspertyz osobom nie posiadającym udokumentowanej wiedzy w tym zakresie. Stąd też, Zespół popiera stanowisko CCR w sprawie certyfikacji rzeczoznawców samochodowych (zgodnie z ustawą Prawo o ruchu drogowym) bez dzielenia kompetencji na tzw. „sylwetki” lub specjalizacje, jak to bezprawnie czynią pozostałe dwie jednostki certyfikujące w Polsce rzeczoznawców samochodowych.

Nadal niepokojącym zjawiskiem jest spadek liczby kandydatów / rzeczoznawców poddających się procesowi certyfikacji, głównie w wyniku zmniejszenia zapotrzebowania na wykonywanie ekspertyz. Sporo zadań rzeczoznawców samochodowych przejęte jest przez jednostki ubezpieczeniowe, które korzystają z własnych likwidatorów, zwanych przez nich rzeczoznawcami.

Niestety, nadal większość sądów (poza kilkoma miastami, jak np. Warszawa) powołuje biegłych z zakresu rzeczoznawstwa samochodowego spośród osób nie posiadających certyfikatów i nie figurujących na liście ministerstwa.

Ministerstwo prowadzące listę rzeczoznawców samochodowych dokonuje wpisu na listę na podstawie certyfikatów wystawionych przez inne jednostki certyfikujące według tzw. „sylwetek” - niezgodnie z obowiązującą ustawą (art. 79a prawa o ruchu drogowym) i w związku z tym, rzeczoznawcy certyfikowani w CCR wyrażają swoje niezadowolenie.

Zespół ściśle współpracuje z Komitetem Technicznym CCR, rozwiązując na bieżąco problemy dotyczące rzeczoznawstwa. W ramach procesu certyfikacji rzeczoznawców samochodowych, w 2015 roku, tak jak i w poprzednich latach ponownie zmodernizowano bazę testowych pytań egzaminacyjnych.

ZESPÓŁ OCHRONY ŚRODOWISKA

W 2015 roku Zespół Ochrony Środowiska pracował w następującym składzie:

Elżbieta Marcinkiewicz	przewodnicząca
Szymon Kałuża	członek
Wojciech Grodzki	członek
Magdalena Tymińska	członek
Krzysztof Studziński	członek

Ponadto, z ramienia Biura Sportu i Turystyki ZG PZM, z Zespołem ściśle współpracuje Grażyna Makowska, która od 2010 roku jest członkiem Komisji Ochrony Środowiska działającej przy FIM Europa.

W 2015 roku Zespół odbył dwa posiedzenia.

W dniach 21-22 marca 2015 roku w Warszawie odbyło się Seminarium FIM dla Komisarzy ds. Ochrony Środowiska. W seminarium uczestniczyło 31 osób reprezentujących 13 europejskich federacji: ACCR (Czechy), AMZS (Słowenię), DMSB (Niemcy), DMU (Danię), EMF (Estonię), FMU (Ukrainę), HMS (Chorwację), MFR (Rosję), MAMS (Węgry), NMF (Norwegię), PZM (Polska), SMF (Słowację), SVEMO (Szwecję). Licencje Międzynarodowej Federacji Motocyklowej (FIM) dla Komisarza Ochrony Środowiska otrzymało 9 osób reprezentujących PZM: Elżbieta Marcinkiewicz, Grażyna Makowska, Oliwia Biernacka, Karolina Zawajska, Wojciech Grodzki, Stanisław Bazela, Maciej Polny, Jacek Bujański, Dariusz Stypa, a ich uprawnienia są ważne na lata 2015-2017.

Przed seminarium odbyło się spotkanie Zespołu z Komisją ds. Ochrony Środowiska FIM Europe, podczas którego Przewodnicząca Zespołu przedstawiła zakres działań ZOŚ, liczbę otrzymywanych rocznie sprawozdań i wydanych licencji dla Komisarzy PZM. Ta duża liczba była pozytywnym zaskoczeniem dla Przewodniczącego i członków Zespołu FIM Europa, którzy pogratulowali Polskiemu Związkowi Motorowemu aktywnej pracy i wyszkolenia tak wielu komisarzy ochrony środowiska w tak krótkim czasie.

Organizacja seminarium została wysoko oceniona przez instruktora FIM pana Petera Gregory, uczestników oraz FIM.

W dniu 16 kwietnia 2015 roku w Bydgoszczy przeprowadzono szkolenie dla kandydatów na Komisarzy Ochrony Środowiska, w którym uczestniczyły 33 osoby. Do dnia 31.12.2015 roku Biuro Sportu i Turystyki ZG PZM wydało 26 nowych licencji. Obecnie, ważne uprawnienia komisarza ochrony środowiska PZM posiada 267 osób.

Światowy Dzień Ochrony Środowiska obchodzony 5 czerwca jest największym i najpopularniejszym dniem pozytywnych działań na rzecz ochrony środowiska na całym świecie. Jak co roku, Zespół Ochrony Środowiska zachęcał organizatorów zawodów, imprez motorowych - zwłaszcza 5 czerwca - ale też w ciągu miesiąca (czerwca) do podejmowania i zgłaszania inicjatyw związanych z ochroną środowiska. Dając przykład i zachęcając do pozostawienia w tym dniu samochodu w domu, członkowie Zespołu również wsiedli na rowery.

W 2015 roku hasło obchodów Światowego Dnia Środowiska brzmiało: „Siedem miliardów marzeń”. Jedna planeta. Ostrożna konsumpcja. Kampania na rzecz odpowiedzialnego korzystania z zasobów naturalnych.

Ludzie zaangażowani w sporty motorowe są częścią tych siedmiu miliardów marzeń i dlatego zachęcamy do odpowiedzialnego uprawiania sportów motorowych z poszanowaniem środowiska naturalnego.

Regulamin Ochrony Środowiska w Sportach Motorowych na 2015 rok został zatwierdzony przez Zespół Ochrony Środowiska w dniu 04.02.2015 roku.

Zespół Ochrony Środowiska PZM ustalił, że powoływanie komisarza ds. ochrony środowiska na imprezy krajowe będzie obowiązkowe i powinna to być osoba wyznaczona przez organizatora.

Obowiązkiem komisarza ds. ochrony środowiska jest sporządzenie sprawozdania ze swoich działań na imprezie, które w terminie 48 godzin po zakończeniu imprezy wysyła pocztą elektroniczną do sekretariatu ZOŚ, a kopię przekazuje gospodarzowi obiektu, dyrektorowi / kierownikowi zawodów oraz obserwatorowi PZM ds. ochrony środowiska, jeśli jest obecny na imprezie.

W 2015 roku Zespół Ochrony Środowiska otrzymał 140 sprawozdań komisarzy ds. ochrony środowiska (55 - sport żużlowy, 28 - sport motocyklowy, 15 - sport kartingowy, 42 - sport samochodowy).

Po analizie sprawozdań z zawodów stwierdzono, że największym problemem, na który należy zwrócić szczególną uwagę, jest wyznaczanie miejsc do mycia sprzętu sportowego podczas zawodów. ZOŚ wystąpił z wnioskiem do Zespołu Torów i Tras, aby przy homologacji nowych obiektów zwracano uwagę na aspekty ochrony środowiska.

Na stronie internetowej PZM, we wszystkich dyscyplinach motorowych, turystyce, BRD przygotowano zakładki „OCHRONA ŚRODOWISKA” zawierające Regulamin Ochrony Środowiska w Sportach Motorowych, informacje, komunikaty, itp. na temat ochrony środowiska.

W 2015 roku nagrodzono - po raz drugi - wyróżniających się komisarzy ochrony środowiska PZM. Wręczono znaczki PZM / ZOŚ i listy gratulacyjne nw. osobom:

- w sporcie kartingowym: Krzysztof Harasimowicz, Agnieszka Dudka
- w sporcie samochodowym: Edyta Żuchowska, Grzegorz Olech, Stanisław Ulandowski
- w sporcie żużlowym: Oliwia Biernacka, Beata Borkowska, Wojciech Dobija, Michał Wojtas
- w sporcie motocyklowym: Zbigniew Gosztowtt, Grzegorz Rybak-Ostojski, Anna Michalska.

Pokażmy, że nie jest nam obojętne, w jakim środowisku uprawiamy naszą ulubioną dyscyplinę sportu!

ZESPÓŁ MEDYCZNY

W 2015 roku Zespół Medyczny pracował w następującym składzie:

Tadeusz Jędrzejczyk	przewodniczący
Beata Mass	wiceprzewodnicząca
Maciej Niedzielski	członek
Mariusz Rydzikowski	członek
Piotr Stencel	członek

W roku 2015 Zespół Medyczny odbył 2 posiedzenia.

Regulamin Medyczny Polskiego Związku Motorowego

Na początku roku omówiono i zatwierdzono zmiany wprowadzone do Regulaminu Medycznego oraz dokonano korekt regulaminowych.

Ujednoczenie przepisów krajowych z Kodeksami Medycznymi FIM, FIA i FIM EUROPA

W Regulaminie Medycznym znalazły się zapisy dostosowujące nasze przepisy do istniejących już w Kodeksach Medycznych FIM, FIA i FIM Europa.

Wypracowanie metod stałej informacji klubów o aktualnych środkach dopingujących

W związku z wprowadzeniem nowego Kodeksu Antydopingowego przetłumaczono i rozesłano do głównych komisji PZM, Zarządów Okręgowych i klubów informację o aktualnie obowiązujących listach środków dopingujących. Jednocześnie zobowiązano kluby do zapoznania z nimi zawodników i do pisemnego potwierdzenia tego faktu.

Zwiększenie intensywności obserwacji zabezpieczeń medycznych w zawodach krajowych

Wizytowano bądź przeprowadzono kontrolę zabezpieczenia medycznego wielu zawodów: enduro, motocrossowych, kartingu, wyścigów motorowych i rajdów samochodowych. Na posiedzeniach Zespołu Medycznego na bieżąco kontrolowano dostarczone karty wypadkowe.

Szkolenie dla lekarzy dotyczące specyfiki działania w sporcie motorowym

Podjęto próbę pozyskania list lekarzy stale współpracujących z Zarządami Okręgowymi. Umożliwiłoby to zorganizowanie szkoleń tych lekarzy. Po raz kolejny nie wpłynęło żadne zgłoszenie.

Określenie minimalnego limitu wieku dla zawodników startujących na motocyklach o pojemności 50 cc

Omówiono wniosek GKSM w sprawie określenia minimalnego limitu wieku dla zawodników startujących w konkurencjach motocross i wyścigi motocyklowe na motocyklach o pojemności 50 cc. Zespół Medyczny zaproponował limity na poziomie 7 lat (motocross) i 8 lat (wyścigi motocyklowe). Jednocześnie, Zespół zwrócił się do Polskiego Towarzystwa Medycyny Sportowej o przesłanie oficjalnej opinii w tej kwestii, lecz nie otrzymał odpowiedzi.

ZESPÓŁ ds. KOBIEC

W okresie od 1 stycznia do 28 listopada 2015 roku Zespół ds. Kobiet pracował w następującym składzie:

Aleksandra Knyszewska   przewodnicząca
Katarzyna Frendl
Kinga Gajewska
Anna Jackowska
Małgorzata Serbin
Katarzyna Szatkowska

W dniu 28 listopada 2015 roku Zarząd Główny PZM podjął uchwałę o ustaleniu nowych składów osobowych głównych komisji i zespołów PZM na okres kadencji 2015 - 2019, w wyniku której skład osobowy Zespołu ds. Kobiet przedstawiał się następująco:

Aleksandra Knyszewska   - przewodnicząca
Katarzyna Frendl
Kinga Gajewska
Anna Jackowska
Wiktoria Laskus-Kuczyńska
Małgorzata Serbin
Katarzyna Szatkowska

Do zadań Zespołu ds. Kobiet należy koordynowanie i inspirowanie działań w zakresie promocji udziału kobiet w sporcie, w szczególności w sportach motorowych oraz szeroko rozumianej motoryzacji, w tym:

- działania promocyjne i programowe na rzecz zwiększenia uczestnictwa kobiet w sporcie kartingowym, samochodowym, motocyklowym i turystyce,
- działania promocyjne i inspirujące w zakresie zaangażowania kobiet w motoryzację w każdym jej aspekcie
- współpraca z federacjami międzynarodowymi, zwłaszcza z Komisjami Kobiet przy FIA (Międzynarodowej Federacji Samochodowej) i FIM (Międzynarodowej Federacji Motocyklowej)
- współpraca z Komisją Sportu Kobiet przy Polskim Komitecie Olimpijskim
- ochrona interesów kobiet w sporcie amatorskim i wyczynowym
- utrzymywanie kontaktu z zawodniczkami reprezentującymi różne dyscypliny sportu,
- działania na rzecz edukacji i promocji postaw, m.in. przez kształtowanie spójnej komunikacji sportowej w duchu równości i wzajemnego szacunku
- propagowanie sportu motorowego wśród dzieci i młodzieży oraz zasad bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Do najważniejszych projektów zrealizowanych przez Zespół ds. Kobiet w 2015 roku należało (w kolejności chronologicznej):

- o Wsparcie akcji Komisji Kobiet FIM z okazji Międzynarodowego Dnia Kobiet. Projekt polegał na zachęceniu polskich działaczek motocyklowych (zawodniczek, podróżniczek, organizatorek eventów) do umieszczenia informacji o sobie w mediach społecznościowych z odpowiednim podpisem #FIMWomen #InternationalWomensDay. Akcję skutecznie wsparła Anna Jackowska - podróżniczka motocyklowa / pisarka.

- o Promowanie sportów motorowych i turystyki motorowej kobiet przy zawodach LOTTO Warsaw FIM Speedway Grand Prix of Poland w dniu 18 kwietnia w Warszawie. Członkinie przybliżyły zainteresowanym specyfikę zawodów samochodowych oraz motocyklowych. Małgorzata Serbin, Mistrzyni Polski w Wyścigach Samochodowych / turystka motocyklowa oraz Kinga Gajewska, Wicemistrzyni Polski w Motocrossie, dzieliły się doświadczeniami i tłumaczyły tajniki techniczne eksponowanych na stoisku motocykli.
- o Zorganizowanie wyjazdu czterech polskich zawodniczek na obóz treningowy Enduro w Bilstein (Belgia) w dniach 14 - 16 lipca. Wyjazd był możliwy dzięki współpracy Zespołu ds. Kobiet z Motocyklową Komisją Kobiet FIM, Komisją Enduro FIM oraz przy wsparciu Federacji Motocyklowej Belgii (FMB). Trening był zorganizowany zgodnie ze standardami FIM.
- o Wsparcie promocji filmu „Katanka”, którego główną bohaterką jest polska zawodniczka wyścigów motocyklowych - Monika Jaworska. Film przybliżył świat wyścigów motocyklowych z perspektywy uzdolnionego, głuchoniemego sportowca.
- o Zgłoszenie przez Polski Związek Motorowy Klaudii Podkalickiej na szkolenie zawodniczek Cross Country organizowane przez Komisję Kobiet w Motorsporcie FIA oraz Federację Sportów Motorowych Kataru (QMMF). Celem selekcji było wyłonienie dwóch kobiet - kierowcy i pilota (roczniki 1980-1987), które otrzymają samochód rajdowy z przeznaczeniem na start w Rajdzie Sealine Cross Country w 2016 roku. Spośród zgłoszonych 85 kandydatek z 39 krajów wyłonionych zostało 18 kierowców i pilotów, w tym reprezentantka Polski. Klaudia Podkalicka bardzo dobrze zaprezentowała swoje umiejętności i zyskała cenne doświadczenie jazdy na pustyni.
- o Promowanie Złotych Zasad FIA na VII Ogólnopolskim Festiwalu Ekoenergetyki w dniach 15 - 18 października. Podczas wydarzenia, Małgorzata Serbin prowadziła prelekcje dot. bezpieczeństwa w ruchu drogowym, bazując na Złotych Zasadach FIA propagowanych przez PZM we wcześniejszych kampaniach.
- o Promowanie „Deklaracji z Jerez”. Dokument został przyjęty przez Zgromadzenie Ogólne FIM w dniu 21 listopada w Jerez de la Frontera (Hiszpania). Przedstawia zobowiązania na rzecz zrównoważonego rozwoju oraz promowania kobiet w motorsporcie. Tekst powstał w dniach poprzedzających Zgromadzenie Ogólne FIM podczas konferencji poświęconej działalności kobiet oraz ochronie środowiska, pod nazwą: "Kobiety + zrównoważony rozwój w motocyklizmie". „Deklaracja z Jerez”, jako dokument uniwersalny został przedstawiony Prezydium ZG PZM.

Od 2014 roku, Zespół ds. Kobiet wydaje biuletyny zawierające aktualne informacje na temat aktywności kobiet w sporcie samochodowym, motocyklowym, kartingu, turystyce, pojazdach zabytkowych oraz samej działalności Zespołu. W roku 2015 projekt był kontynuowany. Redaktorem naczelnym wydawnictwa jest Katarzyna Frenzl, redaktor naczelna znanego portalu motoryzacyjnego, która opracowuje materiały we współpracy ze wszystkimi członkiniami Zespołu. Biuletyny w wersji on-line dostępne są na stronie www.pzm.pl, w dziale dedykowanym kobietom w motoryzacji. Jednocześnie, Katarzyna Frenzl kontynuuje pracę nad Kroniką Kobiet. Członkinie Zespołu prowadzą fanpage w mediach społecznościowych, gdzie umieszczają informacje o kobietach w motoryzacji nie tylko z Polski, ale całego świata. Poprzez facebook'a są w kontakcie z polskimi zawodniczkami oraz fankami motorsportu.

Zespół ds. Kobiet - podczas całego sezonu 2015 - ściśle współpracował z Główną Komisją Sportu Samochodowego PZM oraz Główną Komisją Sportu Motocyklowego PZM w zakresie monitorowania i propagowania uczestnictwa kobiet w zawodach samochodowych i motocyklowych.

ZESPÓŁ ds. ODZNACZEŃ I WYRÓŻNIEŃ

W okresie od 1 stycznia do 28 listopada 2015 roku Zespół ds. Odznaczeń i Wyróżnień pracował w następującym składzie:

Waldemar Czerniak	przewodniczący
Tomasz Kałwa	członek
Stanisław Szelichowski	członek

W dniu 28 listopada 2015 roku Zarząd Główny PZM podjął uchwałę o ustaleniu nowych składów osobowych głównych komisji i zespołów PZM na okres kadencji 2015 - 2019, w wyniku której skład osobowy Zespół ds. Odznaczeń i Wyróżnień - po ukonstytuowaniu się - przedstawiał się następująco:

Waldemar Czerniak	przewodniczący
Tomasz Kałwa	członek
Wojciech Morawski	członek
Stanisław Szelichowski	członek

W okresie sprawozdawczym Zespół rozpatrywał i opiniował wnioski o nadanie odznak honorowych PZM, tytułów „Zasłużony dla PZM” kierowanych do Zespołu w związku z zakończeniem sezonu lub obchodami jubileuszowymi w Automobilklubach i Klubach, np. 100-lecia Motoklubu Unia Poznań, 70-lecia istnienia Zakładowego Klubu Sportowego „STAL” Rzeszów.

Był to przede wszystkim rok obrad Sprawozdawczo-Wyborczego Walnego Zgromadzenia Delegatów PZM, poprzedzonego Okręgowymi Zjazdami Delegatów PZM oraz Walnymi Zgromadzeniami w Automobilklubach i Klubach. Stąd okazje do podsumowania dokonań i oceny zaangażowania działaczy i pracowników Związku oraz osób wspierających działalność PZM i jego członków w minionym roku nie zabrakło.

Zespół odbył 9 posiedzeń stałych i jedno posiedzenie w trybie wykorzystania środków porozumiewania się na odległość.

Poniżej prezentujemy statystykę przyznanych w 2015 roku wyróżnień, a przede wszystkim odznak resortowych przyznanych przez Ministerstwo Sportu i Turystyki na wniosek ZG PZM, poprzedzony opinią Zespołu ds. Wyróżnień i Odznaczeń:

odznaki Za Zasługi dla Sportu

- Złota, Srebrna, Brązowa	7	5	12
- odznaka honorowa „Za Zasługi dla Turystyki”	8		
- Godność Członka Honorowego PZM	8		
- tytuł „Zasłużony dla PZM”	20		
- Złota Odznaka Honorowa PZM	93		
- Srebrna Odznaka Honorowa PZM	156		
- Brązowa Odznaka Honorowa PZM	242		

CENTRUM CERTYFIKACJI RZECZOZNAWCÓW PZM

Centrum Certyfikacji Rzecznawców zostało powołane uchwałą Zarządu Głównego Polskiego Związku Motorowego w 2001 roku, a w 2002 roku otrzymało akredytację AC 094 Polskiego Centrum Akredytacji.

CCR kieruje Andrzej Zemlak - Kierownik CCR, przy współpracy z Komitetem Technicznym ds. Certyfikacji Rzecznawców Samochodowych, którego Przewodniczącym jest Zbigniew Żebrowski. Przewodniczącym Komitetu Programowego i Pełnomocnikiem Prezesa ds. CCR jest Cezary Droszcz. Dokumentacja systemu certyfikacji szczegółowo określa zadania, odpowiedzialność i uprawnienia wymienionych osób.

W 2015 roku Polskie Centrum Akredytacji przeprowadziło dwie oceny zgodności działań w CCR. W dniu 30 stycznia 2015 roku audytowany był proces egzaminowania, w dniu 17 marca 2015 roku audyt obejmował dokumentację i proces certyfikacji rzeczoznawców samochodowych. Zwrócono uwagę na aktualizację akredytacji PCA w zakresie programu certyfikacji, podkreślenie bezstronności, niezależności, poufności i braku powiązań organizacyjnych polityce certyfikacji, zmianę nazwy CCR PZM na PZM CCR i przeprowadzenie audytu wewnętrznego. Przeprowadzono działania korygujące. Audyty wewnętrzne zostały przeprowadzone w dniu 15.04.2015 roku i w dniu 24.06.2015 roku.

PZM CCR otrzymało kolejny certyfikat akredytacji PCA nr AC 091 z dnia 25.06 2015 roku ważny do dnia 24 czerwca 2018 roku.

Komitet Programowy PZM CCR, reprezentujący interesy stron istotnie zainteresowanych rzeczoznawstwem samochodowym, składający się z przedstawicieli klientów, ministerstwa, policji, nauki, rzeczoznawców samochodowych, podczas posiedzenia w dniu 11 maja, podjął 5 uchwał w sprawach: wniosku o poprawkę w polityce certyfikacji, oceny programu certyfikacji rzeczoznawców samochodowych, analizy zagrożeń w procesie certyfikacji, poprawek w regulaminach działania Komitetu Technicznego ds. Certyfikacji rzeczoznawców samochodowych i Komitetu Programowego PZM CCR. Uchwały są zrealizowane.

Na uwagę zasługuje uchwała Komitetu Programowego podjęta na wniosek Komitetu Technicznego i Kierownika PZM CCR w sprawie certyfikacji rzeczoznawców samochodowych bez dzielenia kompetencji na tzw. „sylwetki”, lub specjalizacje, jak to czynią konkurencyjne jednostki certyfikujące.

W 2015 roku prowadzona była działalność na podstawie „Programu Certyfikacji Rzecznawców Samochodowych”, wydanie 8 z dnia 10.08.2014 roku, przyjętego i walidowanego przez Komitet Programowy PZM CCR.

Przeprowadzono 9 egzaminów dla kandydatów / rzeczoznawców samochodowych wg procedury określonej w Programie Certyfikacji Rzecznawców Samochodowych. Komisje egzaminacyjne powoływane były przez Kierownika PZM CCR z listy egzaminatorów. Każdy egzamin składał się z dwóch części, pisemnej i ustnej. Część pisemną stanowił test, część ustna obejmowała prezentację opinii i odpowiedzi na pytania egzaminatorów. Z każdego egzaminu sporządzony został protokół.

Komitet Techniczny PZM CCR odbył 10 posiedzeń. Wydał orzeczenia potwierdzające spełnienie kryteriów i kompetencji egzaminowanych rzeczoznawców samochodowych, analizował zachowanie obiektywności i bezstronności egzaminów, rozpatrywał skargi składane na rzeczoznawców samochodowych i na bieżąco współpracował z Kierownikiem PZM CCR.

Od 2002 roku nie było odwołań od procesu certyfikacji.

W 2015 roku wydano ogółem 77 certyfikatów rzeczoznawcy samochodowego. Po raz pierwszy certyfikowało się 13 rzeczoznawców samochodowych. W dniu 31.12.2015 roku były ważne 243 certyfikaty.

Działalność PZM CCR jest finansowana głównie z wpłat kandydatów / rzeczoznawców ubiegających się o certyfikat. Koszty z tytułu akredytacji (udział w krajowym systemie akredytacji, ocena i obserwacja PCA w 2015 roku wyniosły 15.480 zł. Wszystkie opłaty związane z procesem akredytacji PCA zostały uiszczone w terminie.

Opłaty, o których mowa wyżej stanowią ponad 14% wpływów brutto uzyskiwanych przez PZM CCR z tytułu certyfikacji i nadzoru nad certyfikatami rzeczoznawców samochodowych.

Nastąpił spadek liczby kandydatów / rzeczoznawców poddających się procesowi certyfikacji, głównie w wyniku spadku zapotrzebowania. Sporo zadań rzeczoznawców przejęte jest przez jednostki ubezpieczeniowe, które korzystają z własnych likwidatorów.

Większość sądów powołuje biegłych z zakresu rzeczoznawstwa samochodowego bez certyfikatów. Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa prowadzi listę rzeczoznawców samochodowych. Wpis na listę odbywa się na podstawie certyfikatów wystawionych przez jednostki certyfikujące według tzw., „sylwetek”. Rzeczoznawcy certyfikowani w PZM CCR wyrażają niezadowolenie z tego powodu.

Problemem finansowym w procesie certyfikacji jest wprowadzenie w 2012 roku, 23%-ego podatku VAT oraz znaczne koszty akredytacji PCA. Naliczana kwota w znacznym stopniu obniża przychody PZM CCR. W celu rozwiązania z tego problemu została podniesiona kwota opłat za certyfikację i z tytułu nadzoru.

KOMISJA ds. ROZDZIAŁU ŚRODKÓW

W 2015 roku Komisja działała w składzie:

Prezes Związku	Andrzej Witkowski jako przewodniczący
Urzędujący Wiceprezes ZG PZM	Michał Sikora jako wiceprzewodniczący
Skarbnik ZG PZM	Grzegorz Lewandowski - członek
Dyrektor BF ZG PZM, Główny Księgowy	Barbara Henig - członek

Komisja dokonywała rozdziału środków z działu VI preliminarza budżetowego ZG PZM 2015 w oparciu o wnioski składane przez organizatorów zawodów i imprez, za pośrednictwem ZO PZM oraz przez zawodników, główne komisje, zespoły oraz biura ZG PZM.

W roku sprawozdawczym Komisja rozpatrzyła 45 wniosków, podejmując 40 uchwał o dofinansowaniu bądź przekazaniu darowizny z przeznaczeniem na częściowe pokrycie kosztów:

- organizacji zawodów sportowych, imprez sportów popularnych i turystyki motorowej, pojazdów zabytkowych oraz promujących zasady bezpieczeństwa ruchu drogowego
- treningów i szkoleń oraz przygotowań do udziału utalentowanych zawodników kadry narodowej w zawodach poza granicami Polski
- wydawnictw jubileuszowych, periodycznych i promocyjnych
- wykonania legitymacji - kart członkowskich, zamawianych przez Kluby za pośrednictwem internetowego Systemu Zarządzania Obrotem Kartami „SZOK”.

Specyfikację rodzajową rozdzielonych przez Komisję w roku 2015 środków z działu VI preliminarza budżetowego ZG PZM, obrazuje poniższa tabela:

rok:	2015
środki ogółem (w zł)	351.731,37
w tym dla ZO PZM (w zł)	267.324,80
w podziale na sporty i działalność pozaspportową (w zł):	
sport samochodowy	93.275,11
sport kartingowy	20.000,00
sport motocyklowy	110.716,46
turystyka i sport popularny	36.824,80
pojazdy zabytkowe	12.000,00
bezpieczeństwo ruchu drogowego	24.500,00
wydawnictwa	20.500,00
inne, w tym z wystąpień głównych komisji i biur ZG	33.915,00

DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

Struktura organizacyjna

W okresie 2015 roku struktura organizacyjna działalności gospodarczej Polskiego Związku Motorowego nie uległa zmianie.

Polski Związek Motorowy - jako polski związek sportowy - pozostawał w 2015 roku i nadal pozostaje jedynym wspólnikiem 14-stu spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, posiadając w każdej z nich 100% udziałów, w tym:

- 12-stu spółek PZM OZDG zlokalizowanych na terenie całego kraju i prowadzących działalność w zakresie szkolenia kierowców, usług motoryzacyjnych w stacjach obsługi i stacjach kontroli pojazdów, pomocy drogowej, handlu hurtowego i detalicznego artykułami motoryzacyjnymi, handlu pojazdami samochodowymi, wynajmu aut, sprzedaży winiet i usług turystycznych krajowych i zagranicznych, usług świadczonych na przejściach granicznych, kantorów wymiany walut, giełd samochodowych, parkingów, usług rzeczoznawstwa i pośrednictwa ubezpieczeniowego
- PZM Autotour Sp. z o.o. w Warszawie - specjalistycznej spółki zajmującej się przede wszystkim usługami typu assistance - drogowe, domowe, prawne i likwidacją szkód majątkowych dla towarzystw ubezpieczeniowych
- PZM Holding Sp. z o.o. w Warszawie - spółki konsultingowej, zajmującej się na zlecenie ZG PZM koordynacją działalności gospodarczej PZM, monitoringiem spółek i sprawami wykorzystania majątku PZM.

Obok wyżej wymienionych podmiotów gospodarczych ze 100%-owymi udziałami Związku, na terenie kraju funkcjonują również spółki związane z Polskim Związkiem Motorowym, takie jak:

- PZM-Travel Sp. z o.o. w Warszawie, w której udziałowcem jest PZM Holding Sp. z o.o., spółka działająca w zakresie usług turystycznych i sprzedaży winiet
- Spółki komandytowe utworzone przez spółki PZM OZDG Sp. z o.o. w Białymstoku i Lublinie - ukierunkowane na obsługę ruchu na wschodnich przejściach granicznych
- Spółka: Centrum Szkolenia Motorowego Sp. z o.o. w Opolu, która w 2015 roku została utworzona przez PZM OZDG Sp. z o.o. w Opolu do celów prowadzenia wyłącznie działalności w zakresie usług szkolenia motorowego.

Baza usługowo-handlowa spółek PZM

Baza usługowo-handlowa spółek Polskiego Związku Motorowego w najważniejszych sferach działania wg stanu na styczeń 2016 roku przedstawia się następująco:

- 74 stacje kontroli pojazdów - w 2015 roku ich liczba nie uległa zmianie
- 29 ośrodków szkolenia motorowego (łącznie z opolską spółką CSM) - w ostatnim roku stan posiadania PZM w zakresie szkolenia kierowców uległ zmniejszeniu o jeden ośrodek
- 24 stacje obsługi (w tym, w 4-ch obiektach obok obsługi serwisowej oferowane są także usługi blacharsko-lakiernicze) - stan posiadania uległ zmniejszeniu o dwie stacje
- 5 salonów sprzedaży samochodów osobowych i dostawczych - bez zmian w 2015 roku
- 9 sklepów bądź punktów sprzedaży detalicznej i hurtowej - są to głównie niewielkie sklepy lub stoiska oferujące akcesoria, oleje i w niewielkim zakresie części zamienne, zlokalizowane najczęściej w salonach samochodowych bądź stanowiące zaplecze magazynowe dla stacji naprawczych, w 2015 roku nastąpiło zmniejszenie ich liczby o 3 punkty sprzedaży (w ciągu ostatnich dwu lat łącznie o 8 punktów sprzedaży)
- 3 stacje paliw - bez zmian w roku 2015

Działalność gospodarcza

- 15 delegatur granicznych i filii tychże delegatur, świadczących usługi wymiany walut, ubezpieczeniowe, drobny handel detaliczny i małą gastronomię - w 2015 ich liczba wzrosła o 4
- 31 punktów przyjmowania zleceń na usługi rzeczoznawstwa - zwiększenie o 3 punkty w porównaniu z rokiem 2014
- 9 pracowni psychologicznych badania kierowców i kandydatów na kierowców - w 2015 ich liczba zmniejszyła się o jedną
- 5 parkingów i 2 giełdy pojazdów samochodowych - w 2015 roku nie nastąpiły tu zmiany.

Zmiany ilościowe bazy usługowo-handlowej spółek PZM jakie nastąpiły w 2015 roku, podobnie jak w poprzednich latach, determinowane były sytuacją ekonomiczną poszczególnych rodzajów działalności i ograniczonymi finansowymi możliwościami budowy / zakupu nowych placówek. Zeszły rok był już kolejnym, w którym występowały niekorzystne tendencje w szkoleniu kierowców związane z sytuacją demograficzną, konkurencją prywatnych szkół nauki jazdy, a także zmianami przepisów w zakresie sposobu egzaminowania na prawo jazdy. W okresie ostatnich pięciu lat wymusiło to zlikwidowanie łącznie 24 ośrodków szkolenia motorowego - ta negatywna tendencja wydaje się już słabnąć: w 2015 roku liczba naszych ośrodków zmniejszyła się jedynie o jeden, a ośrodki pozostałe zachowują stabilną pozycję i szukają swej przyszłości w rozwoju szkoleń kierowców na kategorii zawodowe. Doświadczenia spółki opolskiej wskazują na możliwość sprawnego wyodrębnienia spółki specjalizującej się jedynie w szkoleniach motorowych.

W 2015 roku, wraz ze stabilizacją rynku sprzedaży nowych samochodów, nie uległ zmianie stan posiadania PZM w zakresie salonów / punktów sprzedaży pojazdów samochodowych.

W pozostałych sferach działania skala zmian była niewielka i nie miała poważniejszego znaczenia.

Podstawowe wyniki ekonomiczne spółek PZM

Na podstawie sprawozdań finansowych spółek PZM, podstawowe wyniki ekonomiczne działalności gospodarczej Związku za 2015 rok przedstawiają się następująco:

- przychody ogółem wyniosły 258,8 mln zł, wykazując blisko 2%-owy wzrost w porównaniu z rokiem poprzednim; najpoważniejsze kwotowe zwiększenia obrotów odnotowano w spółkach:
  - PZM Autotour w Warszawie - o 7,4 mln.zł. (o 11,4%) - w działalności assistance,
  - PZM OZDG w Olsztynie - o 3,7 mln zł (o 9,6%) - głównie w sprzedaży samochodów m-ki Peugeot i paliw,
  - PZM OZDG w Gdyni - o 2,6 mln zł (o 15,1%) - przede wszystkim w handlu samochodami m-ki Fiat i Peugeot,
- koszty ogółem uległy zwiększeniu o 2,1%, a więc minimalnie więcej niż wzrost przychodów
- w 2015 roku spółki PZM osiągnęły łącznie zysk netto w wysokości 3.353,7 tys. zł, mniejszy o 373,6 tys. zł w porównaniu do poprzedniego roku
- w 2015 roku, podobnie jak i w poprzednim roku, straty netto odnotowano w dwóch spółkach:
  - ponownie w PZM OZDG w Białymstoku - 223,4 tys. zł, w stosunku do 2014 roku strata uległa zwiększeniu o 23,8 tys. zł. Główną przyczyną straty jest znaczny, 33%-owy, spadek obrotów w usługach świadczonych w placówkach na granicy z Białorusią, spowodowany decyzjami władz białoruskich ograniczającymi ruch ludności na przejściach granicznych. W rezultacie, spółka białostocka w 2015 roku wykazała w tej działalności stratę w wysokości -41,4 tys. zł, podczas gdy jeszcze w 2013 roku dochody z przejść granicznych wyniosły 396,5 tys. zł,
  - PZM OZDG w Krakowie - 214,1 tys. zł, nastąpiło pogorszenie w odniesieniu do 2014 roku, w którym spółka osiągnęła zysk netto w kwocie 224,3 tys. zł. Na wynik spółki dealerskiej specjalizującej się w handlu samochodami grupy Fiat, wpłynął silny 25%-owy spadek przychodów ze sprzedaży aut osobowych tej grupy, skutkujący zmniejszeniem dochodów z tej działalności o 441,3 tys. zł. w stosunku do poprzedniego roku.

Działalność gospodarcza

W 2015 roku najkorzystniejsze wyniki odnotowano w spółkach:

- PZM Autotour w Warszawie 666,0 tys. zł zysku netto
- PZM OZDG w Katowicach 621,1 tys. zł zysku netto
- PZM OZDG we Wrocławiu 610,9 tys. zł zysku netto
- PZM OZDG w Lublinie 377,5 tys. zł zysku netto
- PZM OZDG w Szczecinie 303,4 tys. zł zysku netto.

Analiza wyników ekonomicznych wykazuje, że po kilku latach spadku przychodów ogółem i ich wzroście w roku 2014 - w roku 2015 odnotowano podobny, nieco wyższy poziom przychodów z wyraźnym wzrostem przychodów spółek: PZM Autotour, spółki olsztyńskiej i gdyńskiej. Najważniejszy wzrost sprzedaży nastąpił w działalności assistance prowadzonej przez PZM Autotour, skutkując utrzymaniem się, drugi rok z rzędu, wysokiego udziału tej działalności w strukturze obrotów ogółem - na poziomie 28%, a w strukturze zysku operacyjnego na poziomie 20% (w roku 2014 było to 21%). Z kolei w handlu samochodami udział obrotów utrzymał się na poziomie 23%, przy niewielkim, wynoszącym 1,4% udziale tej działalności w dochodach ogółem.

Nieznacznemu, 3%-owemu zwiększeniu, kwotowo o 777,7 tys. zł, uległy obroty w placówkach świadczących usługi na przejściach granicznych, w tym w kantorach wymiany walut. Wzrost przychodów nastąpił zwłaszcza w PZM OZDG w Lublinie (o 40%), a także w PZM OZDG we Wrocławiu (o 7%), natomiast wyraźne spadki odnotowano w spółkach białostockiej (o 33%) i katowickiej (o 25%). Udział tej działalności, dominującej przez wiele ostatnich lat w strukturze obrotów ogółem, obniżył się do 11%, a więc do poziomu niższego w odniesieniu zarówno do handlu samochodami, działalności assistance, jak i stacji kontroli pojazdów łącznie ze stacjami obsługi. Mimo niewielkiego wzrostu obrotów, zyski operacyjne z przejść granicznych zmniejszyły się w odniesieniu do 2014 roku o 228 tys. zł, w tym zwłaszcza w PZM OZDG w Białymstoku (o 264 tys. zł), a zwiększenie dochodów z tej działalności wykazano jedynie w spółce lubelskiej (o 152 tys. zł).

W 2015 roku spadek obrotów w szkoleniu kierowców wyniósł 11% (w poprzednim roku 16%), jednak zrealizowane w ostatnich dwóch latach działania oszczędnościowe pozwoliły na zdecydowaną - o 754 tys. zł - poprawę wyniku tej działalności. W rezultacie zysk w szkoleniu kierowców zamknął się kwotą 232 tys. zł, podczas gdy w 2014 roku wykazano stratę 522 tys. zł. Wynik poprawiono zwłaszcza w PZM OZDG: Lublin, Bydgoszcz i Wrocław.

W spółkach PZM specjalizujących się w dealerstwie, pomimo wyraźnego zróżnicowania tendencji w zakresie obrotów, łączna wartość przychodów ze sprzedaży samochodów w stosunku do 2014 roku praktycznie nie uległa zmianie (minimalny spadek o 0,2%). Zwiększenie obrotów i dochodów odnotowano w spółkach PZM w Olsztynie i Gdyni, natomiast zmniejszenie przychodów i pogorszenie wyników nastąpiło w spółce lubelskiej (strata 187 tys. zł), zwłaszcza w PZM OZDG w Krakowie, w której dochód z tej działalności był mniejszy o 441 tys. zł.

Działalność stacji serwisowych (w tym stacji kontroli pojazdów, stacji obsługi wykonujących usługi mechaniczne i blacharsko-lakiernicze) przyniosła gospodarce PZM łącznie 17,3% obrotów, w tym 10,5% wygenerowały stacje kontroli pojazdów. Nadal systematycznie obniża się rentowność stacji kontroli pojazdów z uwagi na utrzymywanie przez administrację rządową od września 2004 roku na niezmiennym poziomie cen regulowanych, co po podwyżce VAT spowodowało dodatkowo obniżenie dochodów o 1 punkt procentowy. Mimo to, stacje serwisowe, w tym zwłaszcza stacje kontroli pojazdów, nadal stanowią największe źródło dochodów spółek. Zysk operacyjny stacji serwisowych wyniósł w 2015 roku łącznie 10,2 mln zł - o 360 tys. zł więcej niż w poprzednim roku, a udział tej działalności w strukturze dochodów wzrósł i wyniósł 49,5%.

W 2015 roku - analogicznie do poprzedniego roku - nastąpił spadek (o 3,2%) sprzedaży usług rzeczoznawczych. Przy nieznacznym, wynoszącym 1,0%, udziale w obrotach PZM, działalność ta wykazała zysk operacyjny w kwocie 141 tys. zł, poprawiając wynik w odniesieniu do poprzedniego roku, w którym wystąpiła strata w wysokości 42 tys. zł.

Działalność gospodarcza

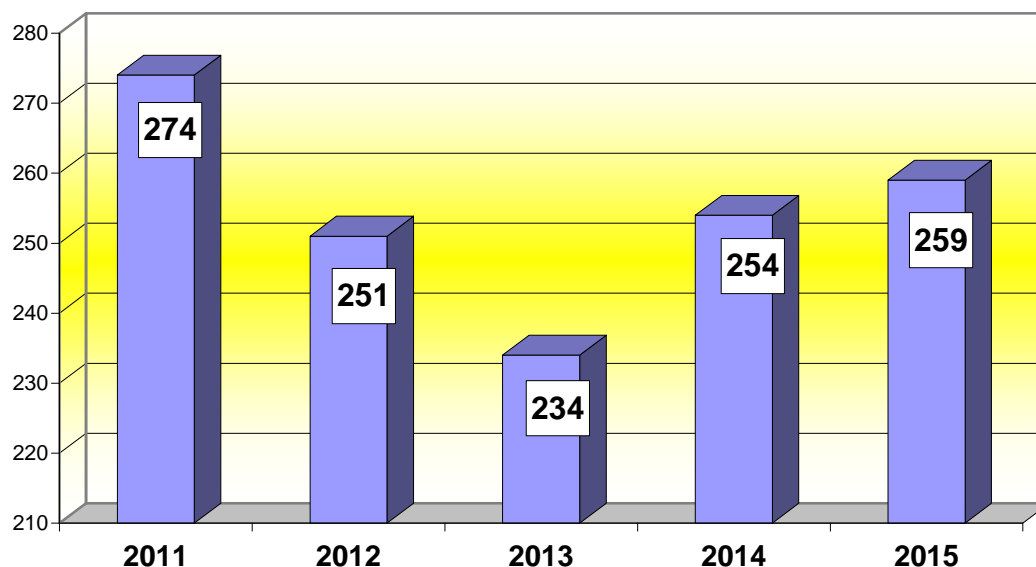
Udział obrotów w handlu paliwami w obrotach ogółem zmniejszył się z 7,8% do 7,1%, przynosząc zyski spółkom w Olsztynie i Katowicach.

Ponadto, w 2015 roku PZM kontynuował działalność gospodarczą w zakresie poddzierżawiania powierzchni biurowej i handlowej, handlu, parkingów i organizacji giełd pojazdów używanych - spośród tych działalności do najbardziej dochodowych zaliczyć należy poddzierżawy - 1,9 mln zł zysku operacyjnego oraz giełdy i parkingi - nieco ponad 0,8 mln zł dochodu.

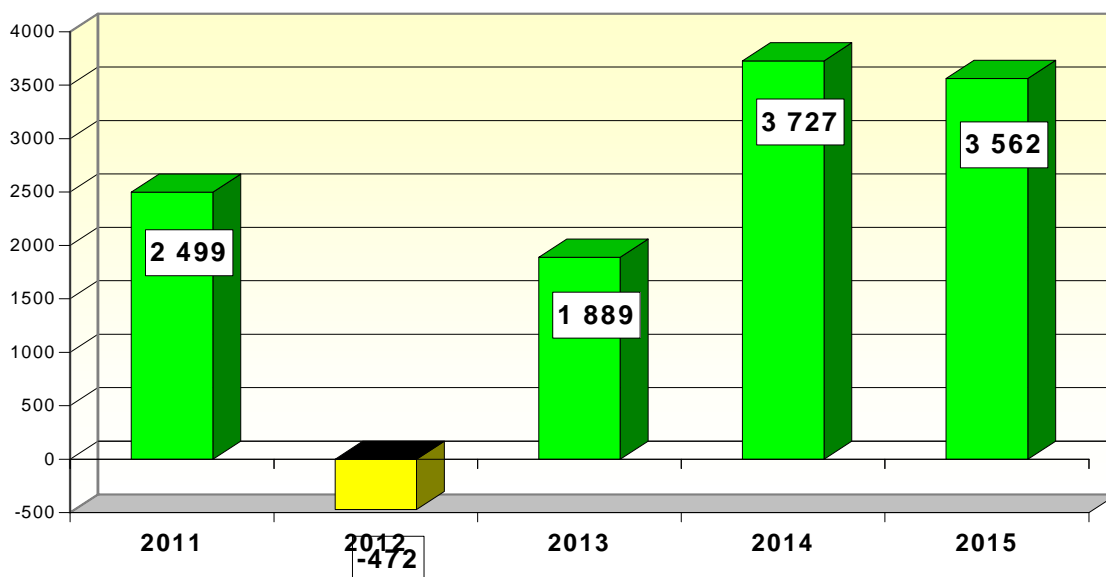
Lata 2011 - 2015 należy zaliczyć do wyjątkowo trudnych dla działalności gospodarczej Polskiego Związku Motorowego. Niekorzystne tendencje na rynku motoryzacyjnym przejawiające się zwłaszcza w pierwszym okresie tego czterolecia m.in. słabą sprzedażą pojazdów samochodowych, spadkiem popytu na usługi serwisowe, w tym szczególnie w autoryzowanych stacjach obsługi, czy też bardzo poważnym zmniejszeniem zainteresowania szkoleniem na prawo jazdy, przyniosły pogorszenie wyników ekonomicznych z wyraźnym obniżeniem dochodów do 2012 roku włącznie. Począwszy od 2013 roku następuje stopniowa poprawa kondycji gospodarczej spółek PZM potwierdzona wzrostem zysków, wyraźnym zwłaszcza w przypadku 2014 roku i ustabilizowanym w roku 2015. Zwiększenie efektywności ekonomicznej w tym trudnym okresie było możliwe także dzięki wprowadzeniu rozwiązań oszczędnościowych ukierunkowanych na obniżenie kosztów, choć w wielu przypadkach możliwości w zakresie dalszego ograniczenia kosztów praktycznie zostały wyczerpane.

Na poniższych wykresach przedstawione zostało kształtowanie się przychodów ogółem i zysku netto w skali spółek PZM w latach 2011 - 2015.

Przychody w spółkach PZM w latach 2011 - 2015
w mln zł.

Zysk netto spółek PZM w latach 2011 - 2015
w tys.zł.

Działalność inwestycyjna

Wydatki poniesione przez Polski Związek Motorowy na inwestycje, remonty i związane z regulowaniem spraw własnościowych nieruchomości PZM w 2015 roku wyniosły łącznie 3,1 mln zł i były o 0,3 mln zł mniejsze od kwoty wydatkowanej na te cele w poprzednim roku. Powodem ograniczenia tych wydatków jest brak środków finansowych.

Do najpoważniejszych zadań zrealizowanych lub kontynuowanych w 2015 roku a sfinansowanych ze środków Związku pochodzących głównie z amortyzacji bądź sprzedaży nierentownych nieruchomości należały:

- przebudowa Stacji Kontroli Pojazdów oraz zaplecza administracyjno-biurowego w Kołobrzegu przy ul. Trzebiatowskiej,
- prace modernizacyjne w budynku administracji oraz w budynku Stacji Obsługi - Salon Sprzedaży Samochodów FIAT w Lublinie przy ul. B. Prusa,
- budowa pasa wyłączeniowego wraz z wymaganymi przebudowami infrastruktury w Zielonej Górze przy ul. Wiejskiej,
- prace budowlane w Lubinie przy ul. M. Skłodowskiej-Curie,
- wykonanie pokrycia dachu oraz adaptacja pomieszczenia w budynku handlowym w Bydgoszczy przy ul. Fordońskiej,
- remont dachu w Opolu przy ul. Oleskiej.

Ponadto, wykonano szereg zadań o charakterze remontowym o mniejszym zaangażowaniu finansowym. Typowe przykłady - spośród wielu tego rodzaju zrealizowanych zadań - to:

- prace remontowe w związku z uszkodzeniami spowodowanymi przez nawałnicę we Wrocławiu przy ul. Na Niskich Łąkach,
- montaż klimatyzacji w budynku Stacji Kontroli Pojazdów w Łodzi przy ul. Aleksandrowskiej,
- malowanie elewacji budynku w Gdańsku przy ul. Abrahama,
- montaż częściowego ogrodzenia w Wołczynie przy ul. Poznańskiej.

Niezależnie od powyższych wydatków inwestycyjnych finansowanych bezpośrednio przez PZM, spółki realizowały z własnych środków bądź kredytów zadania inwestycyjne obejmujące w 2015 roku głównie: zakupy urządzeń technicznych i pojazdów, przebudowy, remonty i modernizacje budynków oraz zakup oprogramowania i sprzętu informatycznego.

W 2015 roku wydatki inwestycyjne spółek wyniosły łącznie 8,2 mln zł, czyli więcej niż w poprzednim roku (5,5 mln. zł.). Najpoważniejsze wydatki inwestycyjne wystąpiły w spółkach: w Krakowie - głównie wykup pojazdów samochodowych ze stanów magazynowych na potrzeby własnej wypożyczalni, Łodzi - budowa stacji kontroli pojazdów w Walewicach jako inwestycji własnej spółki oraz zakup maszyn i urządzeń, Bydgoszczy - zakup pojazdów oraz urządzeń technicznych oraz w Lublinie, Olsztynie i Opolu. W pozostałych spółkach, w większości przypadków, poziom środków przeznaczanych na inwestycje utrzymał się na niewysokim poziomie. Nadal występuje duże zapotrzebowanie spółek na środki finansowe na inwestycje, jednak spółki dysponują środkami własnymi i pozyskiwanymi ze Związku pozwalającymi niemal wyłącznie na dokonywanie najpilniejszych zakupów urządzeń i wyposażenia technicznego, a także systemów i sprzętu informatycznego, koniecznych do zapewnienia kontynuowania działalności.

Zatrudnienie i wynagrodzenia

Średnioroczne zatrudnienie w spółkach PZM uległo zmniejszeniu z 743 etatów w 2014 roku do 705 etatów w 2015 roku, w tym, podobnie jak w poprzednim okresie sprawozdawczym, w najpoważniejszym stopniu w grupie pracowników zatrudnionych w stacjach kontroli pojazdów i stacjach obsługi (o 28 etatów) i w szkoleniu kierowców (o 7 etatów). W pozostałych działalnościach stan zatrudnienia był w miarę stabilny, utrzymany został stan zatrudnienia w usługach na przejściach granicznych (66 etatów).

Wśród pracowników bezpośrednio produkcyjnych, najliczniejszą grupę pracowniczą nadal stanowią zatrudnieni w stacjach obsługi i stacjach kontroli pojazdów (321 etatów), a następnie na przejściach granicznych (66 etatów) i w szkoleniu kierowców (40 etatów), mimo, że był to kolejny rok zmniejszenia zatrudnienia w tej działalności.

Średnie wynagrodzenie brutto pracowników sfery gospodarczej w 2015 roku wyniosło 3.265 zł i w porównaniu do średniego wynagrodzenia za 2014 rok uległo zwiększeniu o 4% , tj. o 126 zł, przy czym wzrost płac odnotowano głównie w grupie pracowników bezpośrednio produkcyjnych, natomiast płace administracji i Zarządów w większości spółek zachowały poziom z poprzedniego roku.

Perspektywy działalności gospodarczej

Działalność gospodarcza niezmiennie pozostaje głównym źródłem finansowania statutowej działalności Związku, w szczególności podstawowym źródłem utrzymania struktur związkowych. Aktualne są tym samym cele działalności gospodarczej, a mianowicie zapewnienie w maksymalnym stopniu regularnego dopływu środków finansowych do budżetu PZM i utrzymanie w nie pogorszonym stanie majątku Związku. Problemem w 2015 roku, podobnie jak w latach poprzednich, był brak odpowiedniej ilości środków na inwestycje, a nawet część remontów była odwlekana w czasie. Stan ten wynika z wielkości nadwyżki finansowej, która wraz z czynszem zapewnia odpowiednie wpływy do budżetu Związku, ale nie zapewnia odpowiedniej wielkości środków na cele inwestycyjno-remontowe.

Wzrost efektywności i wydajności gospodarki jest od lat głównym zadaniem kadry zarządzającej gospodarką. Wzrost ten regularnie następuje, co widoczne jest w wielkości wypracowywanej marży. Jednocześnie, niestety, kurczy się rynek realizowanych usług, ze względu na mały popyt, szczególnie na zakup nowych samochodów i w konsekwencji usług serwisowych. Znaczącym problemem jest niezmiennosc cen na usługi stacji kontroli pojazdów, cen regulowanych przez administrację rządową. Zysk wypracowywany przez gospodarkę PZM w ok. 50% pochodzi właśnie z tych stacji.

Od trzech lat rośnie sprzedaż nowych pojazdów i choć jest to wolumen daleko odbiegający od potencjału rynku wynikającego z wielkości populacji, to stały trend wzrostowy tworzy szansę na poprawę wyników w sprzedaży pojazdów i ich serwisie.

Potencjał wzrostowy tkwi także w produktach związanych z podróżowaniem zmotoryzowanych. Otwarte granice spowodowały „usamodzielnienie się” posiadaczy pojazdów w organizacji wyjazdów weekendowych i urlopowych. Jednak nadal potrzebują wsparcia w zakupie winiet, ubezpieczeń, miejsc na kempingach. Wzrost zainteresowania produktami ubezpieczeniowymi jest wolny, bo zależny od wzrostu zamożności społeczeństwa, ale już widoczne jest zainteresowanie takim produktami, choćby w ofercie Klubu SOS PZMot.

Kluczowe znaczenie ma jednak wielkość dochodów z usług stacji kontroli pojazdów. Polski Związek Motorowy od lat zabiega o podwyżkę urzędowych cen na usługi tych stacji, niestety, dotąd bez rezultatu. Aktualnie obowiązujące ceny zostały ustalone w 2004 roku. W związku z wdrażaniem nowej dyrektywy unijnej w zakresie badań pojazdów spodziewamy się korekty tych cen, jednak wcześniej będziemy musieli zainwestować znaczne kwoty w zmianę wyposażenia stacji kontroli pojazdów, w urządzenia zdalnie przesyłające dane z badań do CEPiK. Pierwsze efekty w wynikach finansowych powinny być widoczne w 2017 roku, pełne w roku następnym.

Poprawa koniunktury gospodarczej, jaką obserwujemy w Polsce od kilku lat, sprzyja wynajmom nadwyżek powierzchni biurowych. W strategii gospodarczej PZM coraz szersze miejsce będą miały inwestycje pod wynajem.